

Årsberetning 2022

For kystens verdier

LORENTZEN
HYDRAULIKK AS

3

Kjære leser!

5

Styrets og kontrollkomitéens medlemmer

7-18

Årsberetning

- s. 7 Virksomhetens art
- s. 7 Formål
- s. 7 Fortsatt drift
- s. 7 Nøkkeltall
- s. 8 Styrets aktiviteter
- s. 8 Omsetning
- s. 10 Økonomi
- s. 12 Datterselskaper
- s. 13 Arbeidsmiljø
- s. 14 Samfunnsansvar
- s. 16 Ytre miljø
- s. 16 Godtgjørelser og honorarer
- s. 16 Utsikter 2023
- s. 17 Etter 13 uker i 2023

19-37

Regnskap 2022

- s. 19 Resultatregnskap pr. 31. desember 2022
- s. 20 Balanse pr. 31. desember 2022
- s. 21 Kontantstrømoppstilling
- s. 22 Noter
- s. 34 Revisors beretning
- s. 37 Kontrollkomitéens årsmelding

39-74

Virksomhetsrapport

- s. 39 Hovedtall for omsetning
- s. 41 Kvantums- og verdiutvikling
- s. 41 Omsetningsformer
- s. 43 Utenlandske landinger
- s. 44 Omsetning av ombordfrost fisk landet ved nøytrale fryselaagre
- s. 45 Kjøpere og aktivitet
- s. 46 Sjømateksport fra Norge
- s. 47 Omsetning av viktige arter/produkter
- s. 68 Kontrollordninger
- s. 68 Styrets markedsmidler
- s. 71 Økonomi
- s. 73 Europakontoret
- s. 73 Informasjonsvirksomhet
- s. 73 Informasjonsteknologi
- s. 74 Råfisklagskortet
- s. 74 Valg og oppnevninger til tillitsvern

75-78

Årsmøtet 2022

80-82

Statistikk

83

Representanter fra Norges Råfisklag

i styrer, råd og utvalg med tilknytning til fiskerinæringa pr. 31.12.2022

83

Organisasjonskart

Råfisklaget arbeider for økt kvinnerepresentasjon i styrende organer

Likestilling har seilt opp som et vesentlig tema i fiskerinæringa, som bærer preg av at fiskeryrket i generasjoner har vært dominert av menn. Dette har gjort seg gjeldende også i Råfisklagets styrende organer. Råfisklaget gjorde i 2022 nødvendige grep for å sikre representasjoner av kvinner i Råfisklagets valgte organ.

Susanne Utse Olsen ombord i «Olaf». Foto: Privat

Kjære leser!

Rolf Guttorm Kristoffersen t.v. og Svein Ove Haugland. Foto: Thor E. Kalsaas

Tiden har kommet til å oppsummere fiskeriaktiviteten innenfor Råfisklagets virkeområde. Verdimessig ble 2022 nok et fantastisk driftsår for fiskeflåten som leverer sine fangster i Råfisklagets område.

Året 2022 ble først og fremst preget av at vårt naboland Russland gikk til krig mot Ukraina. Den grusomme situasjonen som innbyggerne i Ukraina opplever, overskygger alt annet.

Allerede våren 2022 sa fiskeriministeren på et møte at «krigstid er dyrtid», og han har fått sørgelig rett. Inflasjon og galopperende priser på energi og mat preger situasjonen både i Norge og i mange av våre viktigste markeder. Slik sett er de fantastiske verditallene vi har fra norske fiskerier i 2022 delvis knyttet til krigen i Ukraina og elendighetene der.

Dette er det mørke bakteppet når året skal oppsummeres. Det er også bakgrunnen for at årsmøtet i 2022 spontant ga en bevilgning for å støtte hjelpe- og gjenoppbyggingsarbeidet i det krigsherjede landet.

Samlet sett er markedsituasjonen for våre produkter

svært god. Selv om det fortsatt er en del ettervirkninger, har samfunnene i stor grad ristet av seg de negative følgene av korona-pandemien. Gjenåpningen har bidratt til økt etterspørsel etter vår sjømat, og tilførselssituasjonen synes god. Vi er imidlertid i en fallende kurve når det gjelder torskekvota vår, og dette vil nok kunne påvirke aktiviteten i kystsamfunnene i årene som kommer. Forhåpentligvis kan en positiv kvoteutvikling for sei kompensere noe for redusert torskeaktivitet.

Samtidig må Råfisklaget holde oppe trykket på utviklingen av vår organisasjon, våre tjenester og service. Hovedmålet må være å forenkle og forbedre hverdagen for våre kunder samt å bidra til en positiv utvikling i fiskerier næringa og kystsamfunnene.

Bærekraftbegrepet står sentralt i vårt utviklingsarbeid. Råfisklaget har i beretningsåret utarbeidet en egen bærekraftsrapport for organisasjonen og derved lagt grunnlaget for å dokumentere hvordan vi utvikler oss på dette området. Den store utfordringen kommer når fiskeflåten og hele verdikjeden skal dokumentere bærekraft i takt med markedenes forventninger. Råfisklaget ønsker å hjelpe næringsaktørene på dette området.

De siste årene har fiskerier næringa blitt utfordret på hvordan vi kan sikre økt representasjon av begge kjønn i våre styrende organer. Årsmøtet i 2022 tok grep på dette området som en start på en utvikling mot økt likestilling. Råfisklaget har også brukt mye ressurser på å synliggjøre kvinnelige fiskere blant annet gjennom våre sosiale mediekkanaler.

Disse og mange andre tema er omtalt i årsberetninga du nå har foran deg. Med håp om en mer fredelig verdenssituasjon ønsker vi dere god lesning i oppsummeringen av Råfisklagets virksomhet i 2022.

Rolf Guttorm Kristoffersen
Styreleder

Svein Ove Haugland
Adm. direktør

Foto: Lena Pettersen

Hysefiske, «Leander». Foto: Simon Rognli

Styrets og kontrollkomitéens medlemmer

Sammensetning i beretningsåret 1. januar til 31. desember 2022:

Styre

Styreleder: Rolf Guttorm Kristoffersen, Myre

Nestleder: Jan Roger Lerbukt, Tromsø

Representanter fra Fiskarlaget Nord:

Roger Hansen, Skarsvåg

1. vara *Jacob West, Hammerfest*
2. vara *Torbjørn Mathisen, Havøysund*

Yngve Sørensen, Tromsø (fra 11.5.)

Jimmy Tøllefsen, Husøy (til 11.5.)

1. vara *Mari-Ann Johansen, Tromvik (fra 11.5.)*
Kurt Ludvigsen, Sommarøy (til 11.5.)
2. vara *Tommy André Nilsen, Senjahopen (fra 11.5.)*
Bjarni Sigurdsson, Tromsø (til 11.5.)

Representanter fra Nordland Fylkes Fiskarlag:

Børre Johan Johannessen, Lurøy

1. vara *Børge Iversen, Ballstad*
2. vara *André Reinholdtsen, Myre (gjeninntrådte 29.9.2021)*

Rolf Guttorm Kristoffersen, Myre

1. vara *Jan Petter Børresen, Bøstad*
2. vara *Einar Helge Meløysund, Engavågen*

Representant fra Fiskarlaget Midt-Norge:

Ola Andreas Dahle, Bessaker

1. vara *Trond Harald Iversen, Dyrvik*
2. vara *Remi Hatland, Rørvik*

Representant fra Møre og Romsdal Fiskarlag:

Arnstein Næss, Smøla

1. vara *Lars Kåre Kvila, Averøy*
2. vara *Lars Erik Hopmark, Smøla*

Representant fra Norsk Sjømannsforbund:

Kjell-Otto Knoph, Rypefjord

1. vara *Helge Morten Steffenakk, Strønstad*
2. vara *Alf Arne Hansen, Finnsnes*

Representant fra Fiskebåt:

Jan Roger Lerbukt, Tromsø

1. vara *Kent Hansen, Sommarøy*
2. vara *Knut Roald Holmøy, Sortland*

Representant fra Norges Kystfiskarlag:

Tom Vegar Kiil, Rotsund

1. vara *Tommy Pettersen, Rypefjord*
2. vara *Ole-Jack Grimstad, Ramberg*

Frittstående medlem:

Marita Sedeniussen, Leknes (fra 11.5.)

1. Vara *Ann Jorunn Olsen, Laukvik*
2. Vara *Monica Amsen, Andenes*

Ansattes representant:

Jonette N. Braathen, Tromsø (fra 16.6.)

Einar Mortensen, Tromsø (til 16.6.)

Vara *Camilla Stormoen, Tromsø (fra 16.6.)*

Vara *Kristoffer Kilvær, Tromsø (til 16.6.)*

Arbeidsutvalget

Faste medlemmer, oppnevnt av styret:

Rolf Guttorm Kristoffersen – leder

Jan Roger Lerbukt – nestleder

Roger Hansen – medlem

1. vara *Arnstein Næss*
2. vara *Tom Vegar Kiil*

Utvidet arbeidsutvalg ved hovedprisdrøftelser, oppnevnt av styret:

Arnstein Næss

1. vara *Tom Vegar Kiil*
2. vara *Børre Johan Johannessen*

Kontrollkomité

Leder: *Ole Morten Fjukstad, Rørvik*

Ole Morten Fjukstad, Rørvik

1. vara *Stig Atle Sivertsen, Landegode*
2. vara *Oddbjørn Valter Larsen, Myre*

Tomas Sagen, Kjøllefjord

1. vara *Svenn Magnus Olsen, Helligvær*
2. vara *Roy Iver Isaksen, Kvænanngen*

Stein Lyder, Hammerfest

1. vara *Bjørn Morvik, Dolmøy*
2. vara *Arve Flø, Aure*

Statens kontrollør:

Ida Pollan Thowsen, Oslo

Årsberetning

Virksomhetens art

Norges Råfisklag SA er fiskernes salgsorganisasjon som i medhold av Lov om førstehandsomsetning av viltlevende marine ressursar (fiskesalgslagsloven) og med geografisk virkeområde fra og med Finnmark til og med Nordmøre, organiserer førstehandsomsetningen av viltlevende marine ressurser og tilhørende genetisk materiale som fastsatt i havressursloven. De viktigste ressursene er hvitfisk, skalldyr, bløtdyr og småkval. Norges Råfisklag ble etablert i 1938 og er organisert som et samvirkeforetak. Foretakets eiere er Norges Fiskarlags regionale fiskarlag i salgslagets område, Fiskebåt, Norsk Sjømannsforbund og Norges Kystfiskarlag. Norges Råfisklag er lokalisert med hovedkontor i Tromsø og med regionkontorer i Svolvær og Kristiansund.

Formål

Ved organisert førstehandsomsetning av viltlevende marine ressurser skal Norges Råfisklag gjennom sine tjenester sikre fiskernes inntekter og bidra til en bærekraftig og lønnsom verdiskaping i norsk fiskerinæring.

Fortsatt drift

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Til grunn for antagelsen ligger budsjett for år 2023 samt strategiplan for årene framover. Konsernet er i en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Nøkkeltall

Omsatt fangst 2022: 1.208.000 tonn rund vekt
(2021: 1.150.000 tonn rund vekt)
Omsetningsverdi 2022: 17.283 millioner kroner
(2021: 13.463 millioner kroner)

Tabell 1: Nøkkeltall fra regnskapet 2022 sammenlignet med 2021 (millioner kroner)

Konsern			Norges Råfisklag	
2021	2022		2021	2022
145	164	Driftsinntekter	117	134
38	42	Driftsresultat	20	25
28	7	Finansresultat	45	23
55	35	Årsresultat	57	36

Konsernet består av morselskapet Norges Råfisklag SA og eie-
domsselskapene Fiskernes Hus AS, Fiskergata 22 Svolvær AS og
Kystens Hus AS, samt investeringselskapet Marinvest AS.

Styrets aktiviteter

I beretningsåret ble det gjennomført åtte styremøter hvorav tre ble gjennomført som digitale møter (Teams).

Det ble behandlet 75 saker.

Styremøtene ble gjennomført på følgende måter/steder og datoer:

Digitalt møte.....	17. februar
Digitalt møte.....	22. mars
Tromsø.....	7. april
Tromsø.....	9. mai
Tromsø.....	11. mai
Digitalt møte.....	16. september
London.....	5. oktober
Tromsø.....	7. og 8. desember

Det ble gjennomført en studietur i Storbritannia 3. til 7. oktober. Under denne turen ble det arrangert møter med ulike organisasjoner i Leeds, Grimsby, York og London.

Styrets arbeidsutvalg (AU) gjennomførte seks møter og behandlet i alt 25 saker. Det har i tillegg vært et betydelig antall konsultasjoner i AU for å drøfte utviklingen i omsetningen.

Omsetning

Årets omsetning

Nok en gang kan vi rapportere om et rekordår for fiskerne som leverer sine fangster innenfor Råfisklagets omsetningsordninger. Beretningsåret er dermed en fortsettelse av den positive verdiutviklingen vi har hatt i perioden fra og med 2014.

Den samla førstehåndsverdien endte på 17.283 millioner kroner, noe som er 28 % høyere enn i 2021. Prisoppgang på alle de viktigste artene, unntatt snøkrabbe, er hovedårsaken til verdioppgangen.

Totalverdien var fordelt med 15.259 millioner kroner på den norske flåten og 2.024 millioner kroner på den utenlandske flåten. De tilsvarende tallene for 2021 var

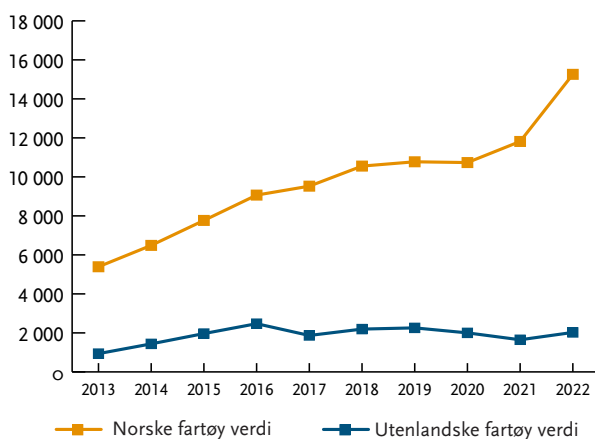

Diagram 1: Total omsetningsverdi for norske og utenlandske fiskefartøy 2013–2022 (millioner kroner). Verditalle er i løpende millioner kroner, og er altså ikke korrigert for inflasjon.

11.816 millioner kroner og 1.647 millioner kroner noe som representerer en verdioppgang på henholdsvis 29 % og 23 %.

Det absolutt viktigste fiskeslaget i Råfisklagets omsetning er torsken. I 2022 ble det omsatt 400.531 tonn mot 425.616 tonn året før. Dette representerer en nedgang på 6 %. Av dette ble 314.829 tonn levert fra norske fartøy og 85.702 tonn fra utenlandske fartøy. Samla førstehåndsverdi var på 10.135 millioner kroner mot 7.432 millioner kroner året før. Torsken sto dermed for 59 % av samla omsetning i Råfisklaget mot 55 % året før.

Seien ble i 2022 det nest viktigste fiskeslaget i vår omsetning målt i verdi. Det ble landet 152.548 tonn til en samla verdi av 1.831 millioner kroner. Tilsvarende tall var 133.359 tonn og 1.155 millioner kroner i 2021. Kvantumsøkning og prisoppgang bidro til den positive verdiutviklingen. Seien bidro med 11 % av lagets samla omsetningsverdi.

Hysekvantumet endte på 87.317 tonn mot 90.750 tonn året før. Den positive prisutviklingen gjorde at verdien endte på 1.463 millioner kroner mot 1.229 millioner kroner i 2021. Hysa sto dermed for 8 % av den samla verdien i Råfisklaget.

Det fjerde viktigste produktet, vurdert ut fra verdi, er reker som leveres som ferske eller fryste kokte skallreker eller som ferske eller fryste rå reker til rekepikeindustrien. Det ble i 2022 landet 33.241 tonn reker til en verdi av 843 millioner kroner. I 2021 var kvantumet på 37.258 tonn til en verdi av 960 millioner kroner. Verdinedgangen kom som et resultat av redusert kvantum. Av Råfisklagets totale omsetning utgjorde verdien av reker ca. 5 %.

Det ble landet 2.163 tonn kongekrabbe i beretningsåret mot 2.122 tonn i 2021. Etter rekordhøye priser endte totalverdien på 841 millioner kroner mot 538 millioner kroner i 2021.

For utfyllende informasjon om omsetningen av de forskjellige artene, vises det til vår «Virksomhetsrapport».

Råfisklagets omsetningsordninger

Råfisklaget praktiserer flere forskjellige omsetningsordninger. Innenfor et etablert regelverk og avhengig av hvilke produkter som skal selges, kan fiskeren velge blant de tilbudte omsetningsordningene. Som grunnlag for ordningene ligger et minsteprissystem som definerer laveste pris for god vare, samt et tilhørende regelverk for hvordan førstehåndsomsetningen skal foregå. Regelverket (salgvilkårene) framgår av våre forretningsregler og rundskriv.

De viktigste omsetningsordningene er:

- Frivillige avtaler om leveranser av fisk direkte til fiskekjøperens mottaksanlegg. Omsetningen foregår innenfor Råfisklagets salgsvilkår herunder prisbestemmelser. Innenfor denne ordningen kan fiskere og kjøpere blant annet inngå mer eller mindre formaliserte leveringsavtaler.

- Frivillig auksjon og kontrakter på ombordfryst fisk som mellomlagres på nøytralt fryseler i Råfisklagets distrikt. På auksjonen splittes fangstene opp i markeds-tilpassede auksjonspakker som tilbys interesserte norske kjøpere i og utenfor Råfisklagets distrikt. Disse pakkene kan også selges på kontrakter som inngås direkte mellom rederi og kjøper, men som administreres av Råfisklaget. Salgslagene har i dialog med Sjømat Norge gjennomført et arbeid for å øke andelen fryst fisk som selges på auksjon. I 2022 startet en prøveordning som blant annet innebærer at 50 % av fryst hel fisk av torsk og sei skal tilbys på auksjon. Rederiene har innrettet seg etter dette noe som har medført at auksjonsandelen på fryst torsk og sei har økt i 2022. Ordningen med egenovertakelse av fryst hel fisk ble avvirket i 2021.
- Obligatorisk auksjon av ombordfryste reker i kombinasjon med forpliktende direkteavtaler mellom fisker og kjøper. Det er ikke noen minstepris for industrireker. De senere år har leveringsavtaler mellom rederi og kjøper vært helt dominerende omsetningsform for reker.

I tillegg kan fiskerne velge å benytte tjenester som aktiv formidling av fangster til kjøpere med best pris, auksjon av fisk på kjøp, auksjon av låssatt sei eller egenovertakelse av noen produkter. Kval ble i 2022 i hovedsak omsatt innenfor ordningen med leveringsavtaler godkjent av Råfisklaget.

Fiskerne kan også etter søknad til Råfisklaget få tillatelse til å selge fisk og skalldyr direkte til forbruker fra båten (kaisalg).

Omsetning av ombordfryste produkter som landes ved de nøytrale fryselerene skjer via NR Auksjon, kontrakter og egenovertakelse. I 2022 ble det omsatt 235.000 tonn fisk av alle arter på denne måten. Totalverdien var på 5,76 milliarder kroner.

Minsteprisene

Det er innført dynamiske minstepriser for torsk, hyse, sei, kongekrabbe og rognkjeks. For øvrige fiskeslag og produkter etableres det tradisjonelle minstepriser etter drøftelser med fiskeindustriens organisasjoner.

Det er gjennomført egne prisdrøftelser for følgende arter:

- Vassild
- Vågehval
- Taskekrabbe
- Ferske reker
- Sjøkreps og kamskjell
- Sjøtilvirka tørrfisk

Det vises ellers til tabell 2 og utviklingen i faktisk betalte priser for norske og utenlandske fangster fordelt på hovedvaregruppen fisk, og for reker, kongekrabbe, snøkrabbe, taskekrabbe, småkval og restråstoff. Prisene er oppgitt pr. kg rund vekt for fisk, reker og krabbe og for levert vekt av småkval og restråstoff. Tabellen viser gjennomsnittstall og gir indikasjon på en utvikling. Tabellen tar ikke høyde for kvantumsforskyvninger mellom fiskeslag i en gruppe, endringer i størrelsessammensetning eller endringer i kvalitet.

Bruken av regulering og dirigering

Fiskesalgslagene kan i medhold av fiskesalgslagsloven, regulere fisket ut fra avsetningsmessige hensyn (§13) samt dirigere fangster til bestemte kjøpere eller anvendelser når dette er nødvendig for å få en hensiktsmessig gjennomføring av fisket (§14). I beretningsåret ble disse hjemlene ikke benyttet.

Føringstilskudd

Råfisklaget har flere forskjellige ordninger for føringstilskudd. Ordningene finansieres av offentlige midler over statsbudsjettet og ved bruk av Råfisklagets inntrukne midler fra kvotekontrollen.

Stortinget reduserte bevilgningen til føringstilskudd betydelig i 2020 samtidig som de anmodet fiskesalgslagene om å benytte inntrukne midler til føring. Både i 2021 og 2022 har Råfisklaget på denne bakgrunn disponert inntrukne midler med ambisjon om å opprettholde samme ramme for føringstilskuddene som i 2020.

Råfisklaget disponerte en samlet ramme på 18,6 millioner kroner til føringsordninger i 2022. Som følge av økt bruk av inndratte midler, opprettholdt man samme nivå som i 2020 og 2021 på de ordinære føringsordningene.

Tabell 2: Utvikling i faktisk betalte priser* for hovedvaregruppen fisk og for reker, kongekrabbe, snøkrabbe, taskekrabbe, småkval og restråstoff fra norske og utenlandske fiskefartøy 2013–2022 (kroner pr. kg)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Fisk (alle arter)	8,07	9,19	11,34	12,53	13,38	14,50	16,70	17,04	14,69	20,31
Reker (alle kategorier)	22,50	25,94	30,41	28,19	26,08	30,90	26,88	25,87	25,76	25,37
Kongekrabbe	61,49	78,87	85,79	125,88	149,58	169,19	175,31	188,27	253,52	388,76
Snøkrabbe	13,52	26,00	26,22	30,56	49,38	58,51	65,44	73,21	92,97	95,98
Taskekrabbe	9,26	9,97	10,46	10,48	10,71	11,09	12,06	11,92	12,44	13,74
Småkval	33,54	33,87	34,21	34,74	35,18	34,64	35,32	36,94	37,61	35,22
Restråstoff	4,57	3,71	3,33	4,20	3,61	4,03	4,59	4,31	4,44	4,92

*)Prisene er oppgitt i kroner pr. kg rund vekt for fisk, reker og krabbe og for levert vekt av småkval og restråstoff.

Føringsmidlene er finansiert på følgende måte:

- Råfisklagets andel av post på statsbudsjettet: 9,7 millioner kroner
- Bruk av Råfisklagets inntrukne midler: 8,9 millioner kroner
- Samlet ramme for føringsordninger: 18,6 millioner kroner

I beretningsåret har vi hatt følgende føringsordninger:

- Føringsordning av fersk fisk fra mottaksstasjon/-anlegg til produksjonsanlegg
- Føringsordning av taskekrabbe fra mottaksstasjon til produksjonsanlegg
- Føringsordning av ferske kystreker til produksjonsanlegg
- Brønnbåtføring av sei

Styret er bekymret over fallende rammer for føringsstilskudd over statsbudsjettet. Vi vil understreke viktigheten av å ha gode føringsordninger for fiskeråstoff for å sikre en differensiert flåte- og mottaksstruktur, samt en desentralisert bosetting langs kysten. Føringsordningene er også viktige for å kunne gjennomføre omsetningen på en mest mulig smidig måte mens fisken er tilgjengelig. Dette er svært viktig både for kystflåten og industrien. Ut fra endringen i mottaks- og produksjonsstrukturen samt økte logistikk-kostnader i distriktene, er det sannsynlig at behovet for føringsstilskudd vil øke snarere enn å avta.

Styret viser ellers til utfyllende detaljer om pris, omsetning og marked i «Virksomhetsrapport» senere i årsberetningen.

Økonomi

Resultat 2022

Konsernets resultatregnskap viser et årsoverskudd på 35 millioner kroner. Tilsvarende resultat foregående år var 55 millioner.

Omsetningen i 2022 ble på 17,3 milliarder kroner. Dette var 3,8 milliarder kroner høyere enn foregående år. Omsetningen danner grunnlag for avgiftsinntektene. For 2022 utgjorde avgiftsinntektene 108 millioner kroner. Fakturert lagsavgift i 2022 var 112 millioner, men det er reist spørsmål om deler av omsetningen burde vært behandlet som transitt. I påvente av avgjørelse om saken, er derfor lagsavgiftsinntektene redusert med 4,3 millioner av forsiktighetshensyn. Økningen i avgiftsinntektene på 14 millioner har direkte sammenheng med økning i omsetning.

Konsernets leieinntekter utgjorde 31 millioner kroner. Tilsvarende inntekter i 2021 var 29 millioner. Andre driftsinntekter, som også inneholder refunderte kostnader til kontroll, utgjorde 25 millioner kroner, noe som er 3 millioner høyere enn 2021. I posten er det også rentegevinst på 4 millioner knyttet til Råfisklagskortet. Tilsvarende var det rentegevinst i 2021 på 3 millioner.

Samlede driftsinntekter for konsernet utgjorde 164 millioner kroner i 2022. Dette er en økning på 19 millioner sammenlignet med 2021.

Gjennom fastsatte budsjetter oppnår styret en kontinuerlig kontroll og vurdering av driftskostnadene i forhold til planlagt aktivitetsnivå og tjenestetilbud. Samtidig prioriterer styret effektivitet, kvalitet, service og sikkerhet på alle tjenester Råfisklaget utfører for fiskerne og fiskerinæringa.

Innledningen av 2022 ble på mange måter avslutning av en 2 års lang pandemi, og dermed en forventning om et mer normalt år i forhold til gjennomføring av aktiviteter. I slutten av februar oppstod det en ny krise globalt, da det brøt ut krig i Ukraina. Dette skulle vise seg å påvirke global økonomi relativt mye, selv om fokus alltid vil være på det humanitære plan. På årsmøtet fremmet derfor styreleder et forslag, som ble vedtatt av årsmøtet, om å bevilge 2 millioner til humanitær hjelp til Ukraina.

Det ble gjennomført aktiviteter som planlagt i budsjettarbeidet. Tidligere påbegynt arbeid med digitalisering fortsatte også gjennom hele 2022. I tillegg har arbeid med datalagring og sikkerhet vært høyt prioritert også gjennom 2022. Det er blant annet etablert samarbeid med nasjonal sikkerhetsmyndighet om testing av våre system i forhold til sårbarhet. Dette gir ingen 100 % garanti for at dataangrep mot laget skal unngås, men det gir en redusert risiko. Nivået på datakostnader vil kunne forventes å være minst på årets nivå i tiden framover.

Konsernets driftsresultat viser et overskudd på 42 millioner kroner. Sammenlignet med 2021 var dette en forbedring på 4 millioner kroner.

Konsernet oppnådde et finansresultat på 7 millioner i 2022. Plassering av overskuddslikviditet i verdipapirfond har gitt en negativ avkastning på 3,6 %, noe som er betydelig svakere enn 2021 da det var en positiv avkastning på 7 %. Ovennevnte krig i Ukraina har bidratt til nedgang i finansmarkedet. Lettelser i oppgjørsbetingelsene til fiskeindustrien ble videreført gjennom første halvår av 2022, men økt markedsrente har likevel bidratt til økte renteinntekter. Dette gjelder både forsinkelsesrenter overfor fiskeindustrien og sist, men ikke minst høyere renteinntekter fra bank. Likviditeten til fiskeindustrien var fortsatt god i 2022, noe som har medført at salgs-laget gjennom vintersesongen hadde en god likviditet. Sammenlignet med 2021 ble finansresultatet svekket med 21 millioner, hovedsakelig på grunn av negative resultat for verdipapirporteføljen.

Resultat før skatt viser et overskudd på 48,6 millioner kroner. Beregnet skattekostnad er 14 millioner kroner for 2022. Betalbar skatt utgjør 17,8 millioner kroner inkludert formueskatt på 2,6 millioner kroner, jfr. regnskapets note 2.

Styret er tilfreds med konsernets resultat for 2022.

Balanse pr. 31. desember 2022

Konsernets eiendeler utgjorde vel 1,8 milliarder kroner ved utgangen av 2022, hvorav 1,3 milliarder er knyttet til omløpsmidler. Utestående fordringer i fiskeindustrien er økt med 100 millioner til 456 millioner.

Konsernets langsiktige gjeld er pantegjeld tilknyttet eiendommen Kystens Hus. Pantegjelden var 204 millioner ved årsskiftet. Ved utgangen av 2021 var denne gjelden 215 millioner. Reduksjonen er i tråd med avdragsplanen for pantegjelden. Halvparten a pantegjelden er bundet til en fastrente på 3,56 % fram til 2028. Morselskapet har ikke langsiktig gjeld.

Konsernets kortsiktige gjeld er hovedsakelig knyttet til oppgjørsordningen med gjeld til fiskere og skyldig offentlige avgifter. Kortsiktig gjeld utgjorde ved årsskiftet 552 millioner kroner.

Egenkapitalen utgjorde i overkant av 1 milliard kroner. Konsernets egenkapital er vel 16 millioner høyere enn i morselskapet og skyldes merverdi knyttet til eiendom. Konsernets arbeidskapital er 779 millioner kroner.

Styret har en langsiktig strategi knyttet til egenkapitalstørrelsen. Det settes opp langtidsbudsjett med målsetting om størrelse på egenkapitalen. Basert på denne modellen fastsettes avgiftsnivået. Modellen viser at vi ved utgangen av 2022 ligger godt an i forhold til et framtidig mål om størrelse på egenkapitalen.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen viser en positiv økning i netto betalingsmidler gjennom året. Ved utgangen av 2022 var beholdningen av betalingsmidler 490 millioner, en økning av likvider på 53 millioner fra utgangen av 2021. Netto betalingsstrøm i 2022 knyttet til drift har vært positiv med 63 millioner mot tilsvarende 59 millioner i netto innbetalinger i 2021.

Lagsavgiftsnivå

Fastsetting av lagets avgiftssatser foretas med basis i størrelsen på egenkapitalen. Det skal til enhver tid være en egenkapital stor nok til å håndtere oppgjørsordningen i laget, og realverdien av egenkapitalen skal over tid ikke svekkes. Det er ikke etablert objektive kriterier for størrelsen på egenkapitalen. Årsmøtet har vurdert realverdien av egenkapitalen ved inngangen til 2015 som et riktig nivå og dette danner grunnlag for gjeldende vurderinger av krav til egenkapitalens størrelse.

Årlig foretas en analyse av utviklingen, og ved inngangen av 2022 var det opparbeidet en merverdi på 222 millioner knyttet til egenkapitalnivået. Det vurderes løpende om avgiftsendring bør foreslås gjennomført, og styret fremmer et forslag om reduksjon til årsmøtet i 2023.

Oppgjørsordningen

Råfisklagets ordning for garanterte oppgjør til fiskerne for levert fangst er en primærtjeneste. Oppgaven med å forestå oppgjør for levert fangst med rask og presis betaling har høy prioritet i Råfisklagets administrasjon. Det brukes store ressurser, kompetanse og avansert teknologi for å utføre denne oppgaven.

I tillegg til å sikre betaling for fangstene, medvirker oppgjørsordningen til like konkurransevilkår for kjøperne og like leveringsvilkår for fiskerne. Det er derfor viktig for ordningen at regelverket følges av både fisker og kjøper.

Fiskekjøperne har gjennom 2022 hatt 14 dagers kreditetid, mens Råfisklaget har hatt en frist på 15 dager på å utbetale fiskerne oppgjør for levert fangst. Omsetning og oppgjør er gjennomført gjennom hele 2022 uten vesentlige problem. Likviditeten i industrien har vært god og den høye omløpshastigheten av kapital har bidratt til å holde kjøpersaldoene innenfor stilte garantier.

Til tross for at krig i Europa preget 2022, har fiskeriene gått som normalt. Fiskekjøperne posisjonerte seg inn mot påsken og nedbetalte store deler av utestående til laget. Samtidig var det høy aktivitet av landinger fram mot påsken og utestående til fiskerne var på det tidspunktet om lag 1,5 milliarder kroner. Hele denne saldoen ble utbetalt fiskerne i dagene like før påske uten at det var behov for å bruke kassakreditt.

Styret mener at Råfisklagets egenkapital og likviditet er en forutsetning for at omsetnings- og oppgjørssystemene skal fungere, og framover er det derfor viktig at Råfisklagets resultater og forvaltning sikrer et slikt fundament.

Garantistillelse

Enhver fiskekjøper må stille sikkerhet for kjøp av fisk slik fiskesalgslaget krever. Dette er hjemlet i lovgivning og forretningsregler. Blant egne bestemmelser er også lagets garantibestemmelser. Denne ordningen er fundamentet for at Råfisklaget kan garantere oppgjør til fiskerne.

Det foretas en løpende vurdering av hvordan fordringsmassen skal sikres og det søkes etter rimeligste total-løsning som ikke påvirker Norges Råfisklags risikonivå i vesentlig grad. I dag benyttes kredittforsikring i størst grad, deretter bankgarantier og til sist benyttes også betalingsmidler som virkemidler i sikring av fordringsmassen.

Fiskekjøperne vil selv kunne velge å stille bankgaranti, stille betalingsmidler som sikkerhet eller å søke om kredittforsikring.

Kapitalforvaltning

Styrets strategi for forvaltning av Råfisklagets overskuddslikviditet følges innenfor de rammer og retningslinjer styret har vedtatt. Målsettingen er å plassere formue og overskuddslikviditet i henhold til en definert langsiktig strategi for å oppnå et så godt økonomisk resultat som mulig innenfor moderat risiko. Strategien gir

retningslinjer til administrasjonen for hvordan Råfisklagets midler skal forvaltes, og spesielt har styret lagt vekt på moderat risiko med stor spredning i investeringene. I tillegg skal det ved alle typer investeringer være fokus på etikk og fokus på forvaltning innenfor prinsippene med ESG (Environmental Social Governance). Det siste ble implementert i 2022.

I 2022 var det en negativ avkastning på 3,6 %. I 2021 var det tilsvarende en positiv avkastning 7,0 %. Med økt pris-/lønnsvekst, økt rente samt krig i Ukraina, har dette skapt større usikkerhet i finansmarkedet. Spredningen i investeringsporteføljen bidrar til stabilitet i finansresultatene over tid.

Strategien for kapitalforvaltningen har virket over mange år. Analyser over flere år viser at kapitalforvaltningen har gitt meravkastning til Råfisklaget sammenlignet med alternativ plassering. Det foretas løpende vurderinger av strategien, men de endringer som har vært foretatt så langt er av mindre karakter.

Rapport fra kapitalforvaltningen legges fram for styret på hvert styremøte med oversikt over oppnådde resultater og om forvaltningen er innenfor styrets fastsatte rammer. Hoveddelen (99 %) av kapitalforvaltningen pr. utgangen av 2022 ivaretas av eksterne forvaltere i henhold til instruks, og det er en målsetting at all kapitalforvaltning skal foretas av eksterne forvaltere.

Porteføljen består i dag av aksjer/aksjefond og obligasjoner/obligasjonsfond i inn- og utland og pengeomarkedsfond. Sammensetningen pr. 31.12.2022 framgår av diagram 2.

Eiendomsforvaltning

Drift og forvaltning av eiendommene ivaretas av Råfisklagets heleide datterselskap Fiskernes Hus AS. Drift av eiendommer gir positive bidrag til virksomheten, og er samtidig en del av den langsiktige formuesforvaltning som skal gi økt avkastning samtidig som det bidrar til spredning av risiko. Eiendommene er organisert i egne selskap, som er eid 100 % av Fiskernes Hus AS.

Totalt sett har drift av eiendomsselskapene gitt overskudd i 2022. Konsernets eiendom i Svolvær har de seneste år hatt en positiv utvikling, men for 2022 ble det et negativt resultat. Selskapet er i sluttfasen med å få eiendommen omregulert for å kunne utvikle eiendommen

videre til også å kunne omfatte annet enn utleie til forretnings- og kontorlokaler.

Eiendommen Kystens Hus er utleid fullt ut og leverer gode resultat årlig. Forvaltningen av eiendommen foretar vi nå selv.

I tillegg til løpende avkastning på eiendomsdriften, vil eiendommene også oppnå en langsiktig markedsmessig verdistigning samt bidra til spredning av risiko for konsernets formue.

Redegjørelse for årsregnskapet

Styrets beretning sammen med resultatregnskap og balanse med noter gir en rettvise oversikt over resultat, status og utvikling i virksomheten. Risiko knyttet opp til fordringer mot kjøpere er sikret gjennom særskilte garantiordninger (regnskapets note 12). Plasseringer i verdipapirer er basert på styrets retningslinjer der det er vektlagt bred diversifisering i forvaltningen for å oppnå moderat risiko. Det er ikke tegnet styreansvarsforsikring i selskapet.

Disponering av årets resultat

Styret innstiller overfor årsmøtet at selskapets overskudd for 2022 på 36,2 millioner kroner overføres til annen egenkapital.

Datterselskaper

Eiendomsselskap

Fiskernes Hus AS

Selskapet Fiskernes Hus AS ble stiftet i 1996 og har som formål å kjøpe, selge og drive utleie av fast eiendom samt annen virksomhet som naturlig faller inn under dette ved aksjekjøp eller på annen måte. Norges Råfisklag eier samtlige aksjer.

Eiendommene er organisert i egne selskap, hvor Fiskernes Hus AS eier aksjer i hvert selskap. Ved inngangen av 2022 hadde Fiskernes Hus AS 2 heleide datterselskap, Fiskergata 22 Svolvær AS og Kystens Hus AS i Tromsø.

Regnskapet til Fiskernes Hus AS viser et overskudd på 7,5 millioner etter skatt. Balansen pr. 31.12.2022 viser en egenkapital på 211 millioner.

Fiskergata 22 Svolvær AS

Selskapet ble stiftet i slutten av desember 2018 som et ledd i omorganiseringen av forvaltningen av konsernets eiendommer. Regnskapet viste et underskudd på 705 tusen i 2022. Arealene i eiendommen var ved utgangen av 2022 om lag 58 % utleid og selskapets egenkapital var på 3,8 millioner. Arbeidet med å leie ut ledige arealer vil fortsette i 2023.

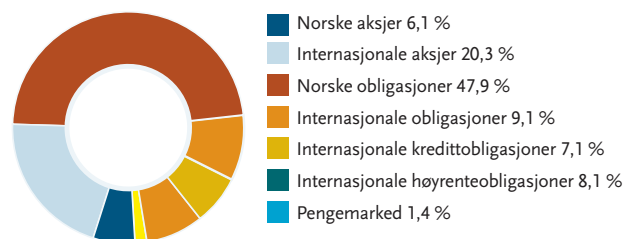

Diagram 2: Norges Råfisklags plasseringer

Kystens Hus AS

Selskapet ble stiftet våren 2012 av fire investorer hvorav Fiskernes Hus AS var største aksjonær. I perioden fram til 2021 ble de øvrige aksjonærene kjøpt ut, og det gjenstår nå kun Fiskernes Hus AS som eier 100 %.

Eiendommen er nesten fullt utleid ved utgangen av 2022. Selskapets årsresultat var på 8,4 millioner. Egenkapitalen i selskapet er 136 millioner.

Investeringselskap

Marinvest AS

Selskapet ble stiftet i 1998 og har til formål å eie andeler eller aksjer i selskaper som driver forretningsvirksomhet innen fiskerisektoren og tilknyttet virksomhet til denne, for eksempel virksomhet innen eksport, markedsføring og rådgivning.

Norges Råfisklag eier samtlige aksjer i selskapet. Aksjekapitalen i selskapet er på 36 millioner kroner, og egenkapitalen utgjorde ved årsskiftet 70 millioner kroner. Selskapets regnskap for 2022 viser et resultat i balanse. Selskapet har eierposter i 5 selskap med total kostpris på 6,8 millioner kroner.

Arbeidsmiljø

Det har i beretningsåret ikke vært arbeidsuhell med personskade i bedriften.

Arbeidsmiljøet i bedriften oppfattes som godt. Bedriftens arbeidsmiljøutvalg gjennomfører i samarbeid med bedriftshelsetjenesten arbeidsmiljøundersøkelse annet hvert år. Resultatet i undersøkelsene gjennomgås regelmessig, og eventuelle tiltak for forbedringer blir fulgt opp.

Sykefraværet i 2022 var på 3,3 %. Dette er en reduksjon på 0,5 prosentpoeng fra 2021. Bedriften vurderer løpende tiltak for ytterligere forbedringer. Arbeidsgiver følger opp sykemeldte i henhold til Arbeidsmiljølovens bestemmelser. I begynnelsen av året var samfunnet nedstengt grunnet covid-19. Arbeidsgiver har lagt godt til rette for delvis bruk av hjemmekontor, og dette har fungert veldig godt. Ordningen med bruk av hjemmekontor en dag i uka har vært en prøveordning i 2022, og har ved utgangen av 2022 blitt en permanent ordning.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) består av to representanter fra de ansatte og to representanter fra ledelsen. Det er valgt verneombud ved alle kontorsteder, og hovedverneombud med virke fra Tromsø-kontoret. I beretningsåret har representant for de ansatte vært leder i AMU, mens representant fra ledelsen har fungert som sekretær. AMU har i beretningsåret behandlet innkomne saker, planlagt aktiviteter knyttet til bedriftshelsetjenesten og gjennomført handlingsplan for miljøarbeidet.

Ved utgangen av 2022 var det 56 hel- og deltidsansatte i Råfisklaget, som utførte til sammen 54,6 årsverk. Samarbeidet med de ansatte og deres organisasjoner oppfattes som konstruktivt og godt.

Redegjørelse om likestilling

Det er en målsetting at Norges Råfisklag skal være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn. I den praktiserte personalpolitikken skal det legges vekt på at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn.

Selskapet har et verdigrunnlag som tilsier at det er strengt forbudt å drive diskriminering på grunn av kultur, etnisitet, legning, kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, religion, livssyn og funksjonsnedsettelse. Det er også forbudt å drive med psykisk, fysisk, seksuell eller verbal trakassering.

Tilstand for likestilling

Av Råfisklagets 56 ansatte pr. 31. desember 2022 var det 30 kvinner og 26 menn. Gjennomsnittlig årslønn for menn var kr 833.000, mens den for kvinner var kr 704.000. Gjennomsnittslønna er med andre ord 129 tusen høyere for menn enn for kvinner. I 2021 var denne forskjellen 120 tusen. Årsaken til at kvinnes gjennomsnittslønn er lavere enn for menn, har sammenheng med at det er færre kvinner i høyere stillinger. Arbeidstidsordninger, personaltilbud og lignende er de samme for kvinner og menn. Det er relativt lik avlønning for samme stillingskategorier, men for noen stillinger er avlønnen noe høyere på grunn av at noen har høyere ansiennitet. Målet er at alle med sammenlignbare stillinger skal avlønnes relativt likt.

Andelen kvinner i ledende stillinger utgjorde 46 % i 2022.

Antall årsverk i 2022 var 55,6. To av disse er kvinner i frivillige deltidsstillinger, og en mann i en internship stilling (student). Det har vært ansatt en kvinnelig lærling i 2022.

Vårt arbeid for likestilling og mot diskriminering

Prinsipper, prosedyrer og standarder for likestilling og mot diskriminering

Vårt likestillingsarbeid er forankret i Råfisklagets personalpolitikk. Det er utarbeidet retningslinjer for varsling av kritikkverdige forhold, herunder trakassering og diskriminering.

Ved nyansettelser er det en målsetting å ha en jevnere fordeling av menn og kvinner innenfor de ulike avdelingene internt i virksomheten.

Slik jobber vi for å sikre likestilling og ikke-diskriminering i praksis

Arbeidsmiljøutvalget, som består av to representanter fra de ansatte og to representanter for ledelsen, er det forumet der diskusjon om likestilling og ikke-diskriminering er tema.

Det ble gjort en helhetlig gjennomgang av lønnsplaseringer i hele virksomheten i 2021/2022. Dette arbeidet ble gjennomført av to fra ledelsen, og ble framlagt for

fagforeningene i 2022. Målet er at avlønning skal være rettferdig med hensyn til type stilling, arbeidsoppgaver og hindre diskriminering. Det tilrettelegges videre for hjemmekontor inntil en gang pr. uke, noe som vil kunne bidra til å lette muligheten for å kombinere arbeidsliv og familieliv.

Risikoer og hindringer i arbeidet for likestilling og mot diskriminering

Det er funnet følgende mulige risikoer og hindringer:

- Lønnsforskjeller mellom menn og kvinner skyldes i stor grad at det er flere menn i de øverste stillingene i virksomheten.
- Generelt oppleves det at det ikke er noen diskriminerende faktorer grunnet kjønn i Råfisklaget.

Tiltak som er iverksatt og som planlegges:

- Vi har tilrettelagt for bruk av hjemmekontor, en dag pr. uke. Dette gjør det lettere å kombinere familieliv og arbeidsliv.

Resultat av arbeidet og tiltak framover

Det er en relativt jevn fordeling mellom kvinner og menn i ledende stillinger. Målet er at det skal være jevnt fordelt også framover. Arbeidsmiljøutvalget vil sammen med ledelsen og fagforeningene fortsette å jobbe med disse temaene.

Samfunnsansvar

Åpenhetsloven

Norges Råfisklag har lang historie og tradisjon for å ivareta grunnleggende menneskerettigheter og gode arbeidsforhold for sine ansatte og vi oppfordrer alle våre leverandører og forretningsforbindelser til å gjøre det samme. I dag er dette forankret i våre prosedyrer og retningslinjer, så vel internt som i avtaler som inngås med eksterne parter, se Råfisklagets [etiske retningslinjer](#) og [innkjøpsveileder](#). Vår bevissthet rundt menneskerettighetene framkommer også i de etterfølgende punktene om bærekraft, samfunnsansvar og likestilling. Varsling av negative konsekvenser i virksomheten skjer i henhold til våre [varslingsregler](#).

Råfisklaget samarbeider med eierorganisasjonene for bevisstgjøring og kommunikasjon om menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold også i flåteledet.

Kartlegging av leverandører og samarbeidspartnere samt mer systematisk innhenting av informasjon danner grunnlag for risikokartlegging og oppfølging av våre forbindelser slik at vi aktivt kan forebygge og begrense negative konsekvenser. Prioritering av risiko skjer ut fra våre leverandørlistene i Råfisklagets økonomisystem, som gjennomgås avdelingsvis i henhold til interne retningslinjer for dette.

Alle våre leverandører skal risikovurderes ut fra ut fra følgende kriterier:

- I hvilken grad er bærekraft integrert i leverandørens strategi?
- Hvilke resultater og mål har leverandøren for sitt klimaarbeid?
- Bruker leverandøren miljø-, kvalitets- og styringssystemer?
- Har leverandøren produksjon i risikoland?
- Er varen eller tjenesten kjøpt fra bransje med lavtlønnsprofil og stor grad av deltidsansettelser?
- Se side 15 OECDs veiledning for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv ([OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv – En innføring \(regjeringen.no\)](#))
- Leverandører med samlet fakturabeløp over NOK 500 000 pr. år risikovurderes uavhengig av øvrige kriterier

Ved innkjøp av produkter og tjenester skal bærekraft vektlegges. Gjennom kartlegging av leverandørene har vi mulighet til å påvirke både nye og eksisterende leverandører. Vi velger ikke leverandører, produkter eller tjenester som bryter med internasjonale avtaler, nasjonal lovgivning eller interne retningslinjer.

Risikogrupper følges opp gjennom direkte dialog pr. e-post. Der det avdekkes negative konsekvenser, vil dette søkes løst gjennom dialog med den aktuelle forbindelsen. Der gjenoppretting ikke lar seg gjøre, vil kontraktsforholdet bli avsluttet.

Informasjon om Råfisklagets arbeid med åpenhetsloven finnes på [rafisklaget.no](#)

Bærekraft

Siden etableringen av Norges Råfisklag i 1938 har Råfisklaget hatt en lovbestemt rolle knyttet til førstehåndsomsetningen av marine ressurser. Råfisklaget spiller dermed en viktig rolle for verdiskaping og sysselsetting i lokalsamfunnene gjennom forvaltningen av markedsplassen for fiskere og fiskekjøpere. Med økende fangstkapasitet, sterk konkurranse om råstoffet, innføring av kvoter og etter hvert lukking av fiskeriene, har Råfisklagets rolle blitt stadig viktigere. Styret i Norges Råfisklag og lagets ansatte er bevisst det ansvaret fiskesalgslaget har.

I nært samarbeid med myndighetene ved Nærings- og fiskeridepartementet, Fiskeridirektoratet, Kystvakten, Mattilsynet og Justervesenet har Råfisklaget fått en viktig rolle med ansvar for kvote-, ressurs- og kvalitetskontroll, og ved å sørge for gode og oppdaterte systemer for registrering av ressursuttaket. Sporbarhet og dokumentasjon er grunnleggende for å sikre et bærekraftig fiskeri.

Rapportering på bærekraft

Sommeren 2022 ble Råfisklagets første bærekraftsrapport ferdigstilt. Det var et arbeid som startet høsten 2021 og pågikk gjennom vinteren med følgende trinn:

- Situasjonsanalyse
- Vesentlighetsanalyse
- Utarbeidelse av bærekraftsrapport

Rapporteringens rammeverk er hentet fra World Economic Forum og omfatter fire fokusområder; Styring og kontroll, Mennesker og samfunn, Klima og miljø og Verdiskaping.

Rapporten presenterte både styrker og svakheter som har blitt fulgt opp gjennom høsten 2022. En viktig del har vært å styrke organisasjonens arbeid med bærekraft og den opprinnelige prosjektgruppa er nå blitt permanent med deltagerere/representanter fra alle avdelingene ved hovedkontoret i Tromsø og fra regionkontorene i Svolvær og Kristiansund. Intensjonen er at gruppa skal jobbe på tvers av med temaet bærekraft og den rapporterer direkte til daglig leder. Mandatet for gruppa ble formulert høsten 2022:

- Bidra til økt kunnskap og forståelse for arbeidet med bærekraft i hele organisasjonen
- Foreslå nye tiltak og prioriteringer i Råfisklagets arbeid for økt bærekraft i egen organisasjon
- Bidra til at Råfisklagets tjenesteutvikling er forankret i de av FNs bærekraftsmål som er prioritert hos oss
- Foreslå tiltak og forbedringer som kan gjennomføres i fiskerinæringa generelt og i fiskeflåten spesielt
- Koordinere arbeidet med å oppdatere og videreutvikle Råfisklagets rapportering på bærekraftområdet (bærekraftsrapporten)

Bærekraft sto dessuten høyt på agendaen under bedriftssamlingen høsten 2022, der det ble gjennomført gruppearbeid på konkrete problemstillinger som var reist i bærekraftsrapporten for 2021. Organisasjonens ansatte skal være involvert i og informert om bærekraftsarbeidet i organisasjonen.

Den første rapporten avdekket svakheter i datafangsten for rapportering på bærekraft. Grunnlaget for å få det til, er styrket gjennom at alle reiser nå skal bestilles gjennom en reiseportal som sammenstiller reiseaktivitet og forbruk/uttak. Videre er det satt i gang en prosess med tanke på at også avdelingene i Svolvær og Kristiansund i løpet av 2023 skal bli sertifisert som Miljøfyrtårn. Sertifiseringen er et nyttig element i å systematisere arbeidet med bærekraft i hele organisasjonen.

Styret har blitt informert om framdriften i styremøter gjennom året. I styremøtet i september fikk styret forelagt rapporten som ble tatt til etterretning og styret ba administrasjonen om å rigge organisasjonen for å følge opp arbeidet.

I bærekraftsrapporten for 2022 som publiseres våren

2023 kan en lese detaljert om Råfisklagets bærekraftsarbeid og status for de enkelte temaene.

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål ligger til grunn for og er førende for nasjonale prioriteringer.

I etableringen av Råfisklagets strategiplan for 2020-2025 ble det identifisert bærekraftsmål som vi da anså som relevant. Verden og samfunnets holdninger har imidlertid endret seg betraktelig på kort tid. I arbeidet som er gjort gjennom 2022 ble bærekraftsmålene nedfelt i strategien revidert med det formål å identifisere de målene som vurderes mest relevant for fiskerinæringa og Råfisklagets virksomhet. I valg av målene lå situasjonsanalysen fra bærekraftsarbeidet til grunn, og det ble sett på positive og negative bidrag til målene i vidt perspektiv, der fiskerinæringa og Råfisklagets påvirkning er tatt i betraktning. Styret i Norges Råfisklag er opptatt av at organisasjonen gjennom systematisk arbeid og gode prioriteringer i samarbeid med andre kontrollinstanser, men også øvrige aktører i næringa, kystsamfunnene og markedene, skal bidra til å oppnå FNs bærekraftsmål.

Bærekraftsmålene Råfisklaget anser som mest relevant og som organisasjonen skal bidra til er: 5, 8, 9, 12 og 14. Styret tilsluttet seg målene i møte i desember 2022 som en del av lagets strategiarbeid framover.

Samfunnskontrakt

Da Råfisklaget ble etablert fikk fiskerne et svært viktig samfunnsansvar. For å se betydning av dette er det viktig å ta fiskernes og Råfisklagets historie i betraktning. Fiskerne var i en fortvilet situasjon som toppet seg på 1930-tallet med svært dårlige og uforutsigbare oppgjør for fangstene. Gjennom Råfiskloven fra 1938, med etablerte salgslag, fikk de medbestemmelse over egen situasjon og næring. De fikk anstendige og mer markedsriktige minstepriser og de oppnådde mer forutsigbare økonomiske forhold. Fiskerne tok ansvar, storsamfunnet fikk orden rundt førstehåndsomsetningen, fiskekjøperne og kystsamfunnene ble likebehandlet – små som store, og myndighetene fikk et redskap i ressurskontrollen. Ansvar ble fordelt og uttaket av havet ble registrert og stilt til disposisjon som data for myndigheter og forskning.

Denne samfunnskontrakten er videreført og utviklet, med stadig oppdatert lovverk og forskrifter og tjenesteutvikling til det vi kjenner i dag mer enn 80 år etter. Fiskerne høster av ville marine ressurser som ligger til fellesskapet. Styret i Norges Råfisklag er svært bevisst det samfunnsansvaret Råfisklaget har og forvalter som markeds plass, som tilrettelegger og som kvote-, kvalitets- og ressurskontrollør i samarbeid med og tett knyttet opp mot myndighetene.

Råfisklaget mener det er riktig og viktig at salgslaget, på vegne av fiskerne, bidrar med støtte til tiltak og prosjekter langs kysten som bidrar til rekruttering, verdiskaping og kunnskap samt samfunnsøkonomiske og sosialt bærekraftige kystsamfunn. Derfor bidrar vi årlig med midler til velferdsstasjoner, mottaksstasjoner, til lokal idrett og kultur i distriktet, til markeds- og produktutvikling, forskningsprosjekter, samarbeid med skoler og universiteter, strandrydding og andre omdømmehevende tiltak.

Råfisklaget arbeider for økt kvinnerepresentasjon i våre styrende organer

Likestilling har seilt opp som et vesentlig tema i fiskerieringa, som bærer preg av at fiskeryrket i generasjoner har vært dominert av menn. Dette har gjort seg gjeldende også i Råfisklagets styrende organer. Råfisklaget gjorde i 2022 nødvendige grep for å sikre representasjoner av kvinner i Råfisklagets valgte organ. På årsmøtet 10. og 11. mai 2022, ble det vedtatt av årsmøtet at styret skulle utvides. Vedtektene sa følgende: «Styret skal ha inntil 12 og minimum 10 medlemmer med personlige varamedlemmer. Styret skal ha inntil 10 styremedlemmer valgt av årsmøtet ...» og ble endret til å lyde: «Styret skal ha inntil 13 og minimum 11 medlemmer med personlige varamedlemmer. Styret skal ha inntil 11 styremedlemmer valgt av årsmøtet og begge kjønn skal være representert blant disse ...».

Råfisklaget tar stilling til likestilling og kjønnsbalanse i næringa

Et menneskelig mangfold bidrar til en mer bærekraftig fiskeriering. Råfisklaget har som mål å være et forbilde, og er en tydelig pådriver for økt likestilling og å trekke kvinner og ungdom til næringa ved å vise at det er en attraktiv og relevant arbeidsplass. Dette gjøres gjennom kommunikasjon utad og vår deltagelse i samfunnsdebatten, gjennom styresett og ved å være en engasjert organisasjon som tydeliggjør ønsket om endring og inkludering.

Råfisklagets sosiale medier har over flere år bevisst blitt

brukt til å synliggjøre kvinner i fiskerieringa. Dette er del av et større bilde der rekruttering av yngre krefter av alle kjønn med ny kompetanse er en prioritet.

Ytre miljø

Konsernets selskaper forurensrer ikke det ytre miljø ut over det som er normalt for kontorvirksomheter. Det gjennomføres papirinnsamling ved Råfisklagets kontorsteder, noe som bidrar til en mest mulig miljøriktig håndtering av papiravfall. Tromsøkontoret ble sertifisert som Miljøfyrtårn i 2009 og ble sist resertifisert 2021. I løpet av 2023 skal regionkontorene i Svolve og Kristiansund også sertifiseres som Miljøfyrtårn. Energiforbruket er lavt, avfall kildesorteres og digitale møter benyttes aktivt for å redusere antall reiser. Kontinuerlig jobbing med digitalisering har redusert papirforbruket og behovet for utsending av dokumenter.

I kontorbyggene i Tromsø og Svolve hvor administrasjonen er leietaker, er det installert varmegjenvinningsanlegg som bidrar til å holde energiforbruket på et lavest mulig nivå.

Godtgjørelser og honorarer

Godtgjørelse og honorar til styret, kontrollkomiteén og administrerende direktør i konsernet framgår av note 16 til regnskapet. Revisors honorar framgår også av samme note 16.

Utsikter 2023

Tabell 3 viser utviklingen i de norske kvotene for de viktigste fiskeartene Råfisklaget har omsetningsretten til. Kvotene for torsk, sei og hyse nord for 62° N framgår av denne tabellen. Kvotetallene er korrigert for kvotefleksibilitet/-overføring mellom år og etter refordelt tredjelskvote. Sistnevnte er når årsberetningen trykkes ikke ferdig refordelt for 2023. Torskekvota gikk ned med 95.000 tonn (25 %) fra 385.000 tonn i 2022 til 290.000 tonn i 2023. Seikvota gikk opp med 20.000 tonn (11 %) fra 183.000 tonn i 2022 til 203.000 tonn i 2023. Hysekvota gikk ned med 3.000 tonn (3 %) fra 102.000 tonn i 2022 til 99.000 tonn i 2023.

De ti siste årene har det vært betydelige svingninger i kvotene for torsk, sei og hyse. Dette stiller krav til fleksibilitet og medfører ekstra utfordringer for aktørene i næringa. I 2023 er det før refordelinger av tredjelskvoter en samlet kvote for torsk, sei og hyse på 592.000

Tabell 3: Kvoteutvikling torsk, sei og hyse nord for 62° N 2013–2023 (tusen tonn rund vekt)*

Fiskeart nord for 62° N	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Torsk	472	466	415	412	414	356	316	333	433	385	290
Sei	123	103	106	124	135	162	132	143	174	183	203
Hyse	101	90	112	133	128	113	96	110	127	102	99
Sum torsk, sei og hyse	696	659	633	669	677	631	544	586	734	670	592

* Kvotene for årene for 2023 er justert med bakgrunn i kvotefleks og refordelte tredjelskvoter.

tonn, 78.000 tonn (12 %) mindre enn i 2022. I 2022 var det også en nedgang fra året før på 64.000 tonn (9 %), mens det i 2021 var en oppgang på hele 148.000 tonn (25 %) fra 2020.

Etter 13 uker i 2023

Til sammen 137.700 tonn torsk tilsvarende 47 % av den norske torskekvota nord for 62° N er landet og omsatt fra norske fartøy i Råfisklagets område pr. uke 13 i 2023. Dette er 31.900 tonn eller 19 % mindre enn til samme tid i 2022. Kvantumet til samme tid i 2022 var 169.600 tonn, som da tilsvarte 44 % av kvota. Se detaljer i tabell 5.

Vinterfisket i 2023 har vært sterkt preget av dårlig vær som hver uke har ført til avbrudd i fiske og landligge, i hvert fall når det gjelder kystflåten. Et hederlig unntak var uke 12, da hadde vi nådd en topp i omsetningen av fersk torsk med 19.550 tonn til verdi 627 millioner kroner. Spesielt i uke 4 og 6 var det vanskelige forhold gjennom hele uka. Dette sammen med et torskeinnslag som ble forsinket av sild som oppholdt seg på fjordene i Nord-Troms og Vest-Finnmark til begynnelsen av februar, gjorde at torskefisket fram til midten av februar for det meste

foregikk i Finnmark og Nord-Troms. Områdene lenger sør og vest kom dermed seint i gang med torskefisket, men dette ble i noen grad oppveid av økte landinger av sei. Fram til midten av februar var det landet vel så mye fersk sei som torsk, noe som er uvanlig. Det økte seifisket hadde sin årsak i god tilgjengelighet, gode priser og kvoteøkning som sammen bidro til nevnte utvikling. Fra midten av februar tok torsken over med god tilgjengelighet og det var til dels trangt om de beste fiskefeltene. Et vestlig loddeinnslag førte til at det meste av Lofotfisket foregikk på yttersida. De stadige værromslagene fortsatte imidlertid, og resulterte i et av/på-fiske med eneste positive effekt å stramme opp ferskmarkedet med et prisnivå til fisker som holdt seg opp mot kr 48-50,- pr. kg sløyd uten hode fram til midten av mars. På innersida i Lofoten kom det i gang et fiske i uke 8, men i beskjedent og variabelt omfang.

For den havgående flåten har fisket vært mer i takt med i 2022, til tross for at også den flåtegruppen har møtt værhindringer. Landingene av torsk og hyse er redusert, mens seifisket har tatt seg godt opp. Her har det vært økte priser for torsk og sei, men reduserte hysepriser sammenlignet med starten på fjoråret. Fangsten av snøkrabbe

Tabell 4: Utvikling i minstepriser sløyd uten hode vinter 2013–2023 (kroner pr. kg og prosent)

Art/størrelse	2013	2014	2015	2016	2017*	2018*	2019*	2020*	2021*	2022*	2023*	Endring 2022–2023 i prosent
Torsk over 6,0 kg	13,25	14,00	16,00	17,00	19,83	22,19	25,58	29,90	23,63	30,38	37,81	+ 24
Torsk 2,5-6,0 kg	10,50	11,25	13,50	16,50	19,58	21,44	24,58	27,90	22,44	29,13	36,56	+ 25
Torsk 1,0-2,5 kg	9,50	10,25	11,75	15,25	18,33	20,19	23,33	26,65	21,19	27,88	35,31	+ 27
Hyse over 8 hg (ikke snørefanget)	8,25	8,75	10,00	9,25	8,50	10,25	12,12	12,54	9,54	13,08	15,88	+ 21
Sei over 2,3 kg	9,25	9,00	10,00	10,50	9,99	9,66	9,59	11,25	10,42	13,02	16,08	+ 24
Sei 1,2-2,3 kg	8,00	7,50	9,00	9,50	8,99	8,66	8,59	10,25	9,42	12,02	15,08	+ 25

* Dynamiske minstepriser ble innført som en forsøksordning for torsk fra og med 3. oktober 2016. Tilsvarende ble innført for sei fra og med 30. januar 2017 og for hyse fra og med 17. desember 2018. Disse dynamiske minsteprisene blir normalt kalkulert og fastsatt hver 14. dag. For å komme fram til sammenlignbare vinter-minstepriser som kan sees opp mot minstepriser tidligere år, er det gjort en gjennomsnittsberegning av de gjeldende dynamiske minsteprisene for torsk og sei de 13 første ukene fra og med 2017, og for hyse tilsvarende fra og med 2019. Det må tas hensyn til dette ved sammenligning av priser mellom ulike år.

Tabell 5: Omsetning 2013–2023 i kvantum pr. uke 13 (tonn rund vekt)

		Pr. uke 13										
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Norske fartøy:	Torsk:	187.100	220.800	155.900	188.400	188.800	174.500	145.900	139.000	158.300	169.600	137.700
	Hyse:	19.900	15.600	16.300	27.100	27.000	26.600	22.900	21.600	23.300	28.800	18.000
	Sei:	12.100	13.000	15.400	21.500	18.900	24.400	24.500	21.400	27.800	35.200	45.900
	Reker:	2.400	1.900	800	750	100	700	550	750	450	250	4.600
Sum all fangst norske*:		291.200	335.200	266.500	338.600	316.600	315.700	282.500	271.100	323.200	390.100	345.700
Utenlandske fartøy:	Torsk:	47.300	60.000	41.800	56.800	45.200	51.700	55.800	52.900	41.800	32.600	23.800
	Hyse:	7.800	9.500	9.300	17.400	16.200	12.400	7.400	7.800	4.300	4.300	3.300
	Sei:	3.400	2.300	3.400	6.400	8.500	6.900	7.300	8.900	5.600	5.100	3.800
	Reker:	300	1.100	1.100	2.050	1.050	1.850	1.200	1.350	1.400	150	50
Sum all fangst utenlandske:		59.900	74.000	58.100	93.100	73.000	75.500	74.500	74.500	55.100	44.000	31.900
Sum norske og utenlandske*:		351.100	409.200	324.600	431.700	389.600	391.200	356.900	345.600	378.300	434.100	377.600

* I «Sum all fangst norske» og i «Sum norske og utenlandske» for perioden 2013-2023 pr. uke 13 i det enkelte år inngår krill fisket i Sørishavet med henholdsvis 40.000, 51.200, 54.700, 65.700, 49.500, 42.500, 62.400, 68.100, 80.800, 129.700 og 107.800 tonn og alger (tare) høstet i norske farvann med henholdsvis 17.400, 23.300, 14.000, 20.000, 17.700, 31.500, 8.400, 4.900, 14.400, 8.700 og 9.600 tonn.

har økt betydelig, med økt deltakelse og innsats i et konkurransefiske der årskvota var tatt og fisket ble stoppet allerede 3. april.

Til sammen 3,711 fartøy har sørget for 54.952 enkeltleveranser til totalt 219 fiskekjøpere de 13 første ukene i 2023. I samme periode i 2022 var antallet 3.744 fartøy, 53.421 leveranser og 223 kjøpere.

I løpet av første kvartal 2023, uten å ta hensyn til størrelsesfordeling eller om fangstene er omsatt ferske eller frysede, har norske fiskere i gjennomsnitt oppnådd 26,7 % høyere priser for torsk, 15,6 % lavere priser for hyse og 26,2 % høyere priser for sei sammenlignet med samme periode i 2022. En tilsvarende betraktning for ombordfrysede reker til pilling, viser en økning på 1,6 %.

Ser vi utviklingen over en to-årsperiode fra 1. kvartal 2021 fram til 1. kvartal 2023, så ligger de i gjennomsnitt oppnådd torske-, hyse- og seiprisene henholdsvis 88,3 %, 12,4 % og 68,5 % høyere. For ombordfrysede reker til pilling ligger prisene 5,4 % under.

Etter 13 uker i 2023 er det i Råfisklagets område samlet omsatt 56.500 tonn (13,0 %) lavere kvantum til 221 millioner kroner (3,2 % høyere verdi enn i samme periode i 2022. Norske fartøy har hatt en nedgang i kvantum på 44.400 tonn (11,4 %), men en verdiøkning på 277 millioner kroner (4,5 %) fra samme periode i 2022.

Styret har Råfisklagets formål klart i tankene og har lagt dette til grunn for mange av de valg og prioriteringer som er gjennomført i beretningsåret:

«Ved organisert førstehåndsomsetning av viltlevende marine ressurser skal Norges Råfisklag gjennom sine tjenester sikre fiskernes inntekter og bidra til en bærekraftig og lønnsom verdiskaping i norsk fiskerinæring.»

I formålet ligger det en utfordring om å sikre fiskernes inntekter, men også å sørge for en effektiv omsetning og garantere fiskerne oppgjør. Som en del av dette må Råfisklaget sørge for å ha nødvendig egenkapital og likviditet for at omsetnings- og oppgjørssystemene skal fungere. Det ligger også et ansvar for å bidra til å balansere ulike hensyn mot hverandre.

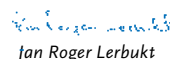
Norges Råfisklags bærende verdier er rettferdighet, ryddighet og å sørge for en sunn og god konkurranse om fiskernes råstoff. Å sikre fiskerne og kystsamfunnene stabilitet, forutsigbarhet og trygghet er et samfunnsansvar som Råfisklagets styre tar på alvor.

Tromsø, 31. desember 2022
30. mars 2023

Roger Hansen

Rolf Guttorm Kristoffersen
Styreleder

Svein Ove Haugland
Adm. direktør

Jan Roger Lerbukt
Nestleder

Børre Johan Johannessen

Ola Andreas Dahle

Marita Sedeniussen

Yngve Sørensen

Arnstein Næss

Kjell-Otto Knoph

Tom Vegar Kiil

Jonette N. Braathen
Ansattes representant

Regnskap 2022

Resultatregnskap pr. 31. desember 2022

Alle tall i hele tusen

Konsern		Norges Råfisklag			
2021	2022		Noter	2022	2021
13 463 434	17 282 696	Omsetning (informasjon)	3	17 282 696	13 463 434
DRIFTSINNEKTER					
93 820	108 303	Lagsavgift	3	108 303	93 820
29 165	30 640	Leieinntekter	3		
21 991	25 310	Andre driftsinntekter	3,19	26 064	23 042
144 975	164 253	SUM DRIFTSINNEKTER		134 367	116 862
DRIFTSKOSTNADER					
53 727	56 663	Lønn og pensjonskostnader	5,16,19	56 395	53 510
35 807	43 668	Andre driftskostnader	10,16,19	43 495	36 483
4 754	6 401	Bevilgninger	4	6 401	4 754
12 742	15 730	Ordinære avskrivninger	11	2 711	1 945
107 029	122 462	SUM DRIFTSKOSTNADER		109 001	96 692
37 946	41 791	DRIFTSRESULTAT		25 366	20 170
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER					
		Inntekt på investering i datterselskap	7	7 520	11 537
315	1 373	Inntekt på investering i tilknyttede selskap	7		
2 144	4 272	Aksjeutbytte		4 272	2 144
8 700	24 341	Renteinntekter		23 708	8 452
23 908	-14 282	Verdiendring av markedsbaserte omløpsmidler	6	-12 453	22 700
1 727		Gevinst på anleggsaksjer	8		
-8 781	-8 821	Rentekostnader		-54	-47
-390	-114	Finanskostnader		-13	-87
27 624	6 770	NETTO FINANSINNEKTER		22 981	44 699
65 570	48 560	ORDINÆRT RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		48 347	64 870
10 127	13 721	Skattekostnad på ordinært resultat	2	12 111	8 029
55 444	34 839	ÅRSRESULTAT		36 236	56 840
55 444	34 839	Årsresultat	15		
OVERFØRINGER					
		Overført til annen egenkapital	15	36 236	56 840
		Sum overføringer		36 236	56 840

Balanse pr. 31. desember 2022

Alle tall i hele tusen

Konsern		Norges Råfisklag		
2021	2022	Noter	2022	2021
EIENDELER				
Anleggsmidler				
466 469	457 404	2	2 990	
		11,13	14 281	15 267
		7	281 497	273 977
3 965	3 838	7		
14 567	14 567	8	11 251	11 251
16 878	15 522	17	10 913	12 043
501 878	491 330		320 932	312 537
Sum anleggsmidler				
Omløpsmidler				
356 321	455 891	12	455 891	356 321
13 661	18 775	10,14,20	17 233	12 280
103 838	95 020	6	85 914	93 775
278 072	272 112	6	237 040	242 171
436 739	489 536	9	447 759	402 537
1 188 630	1 331 334		1 243 837	1 107 084
Sum omløpsmidler				
1 690 508	1 822 664		1 564 769	1 419 621
SUM EIENDELER				
EGENKAPITAL & GJELD				
Egenkapital				
Innskutt egenkapital				
11	11	15	11	11
Opptjent egenkapital				
997 092	1 031 931	15	1 015 376	979 140
997 102	1 031 941		1 015 386	979 151
Sum egenkapital				
Avsetning for forpliktelser				
35 134	33 642	2		18
596	721	5	721	596
35 730	34 363		721	613
Sum avsetning for forpliktelser				
Langsiktig gjeld				
215 000	204 000	13		
215 000	204 000			
Sum langsiktig gjeld				
Kortsiktig gjeld				
189 209	252 528	21	252 528	189 209
10 062	17 765	2	17 671	9 774
134 531	145 203		145 181	134 444
60 828	73 134	18	73 134	60 828
48 046	63 730	14,22	60 147	45 601
442 676	552 360		548 662	439 856
1 690 508	1 822 664		1 564 769	1 419 621
SUM EGENKAPITAL & GJELD				
215 000	204 000	13		

Tromsø, 31. desember 2022
30. mars 2023

Roger Hansen

Rolf Guttorm Kristoffersen
Styreleder

Svein Ove Haugland
Adm. direktør

Jan Roger Lerbukt
Nestleder

Børre Johan Johannessen

Ola Andreas Dahle

Marita Sedeniussen

Yngve Sørensen

Arnstein Næss

Kjell-Otto Knoph

Tom Vegar Kiil

Jonette N. Braathen
Ansattes representant

Kontantstrømpoppstilling

Alle tall i hele tusen

Konsern			Norges Råfisklag	
2021	2022		2022	2021
		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
10 199 231	14 261 254	Innbetalinger fra fiskekjøpere knyttet til oppgjør gjennom laget	14 261 254	10 199 231
8 544	24 334	Innbetalinger av renter fra plasseringer i verdipapirer, bankinnskudd, mv.	23 708	8 452
46 318	61 869	Innbetalinger knyttet til leieinntekter og andre driftsinntekter	20 309	16 859
-9 659 693	-13 510 176	Utbetalinger til fiskere knyttet til oppgjør gjennom laget	-13 510 176	-9 659 693
-427 676	-648 831	Utbetalinger av offentlige avgifter	-648 831	-427 676
-28 692	-44 490	Utbetalinger knyttet til andre driftskostnader	-34 105	-28 632
-53 654	-56 258	Utbetalinger knyttet til lønn og pensjoner	-56 024	-53 437
-8 297	-8 905	Utbetalinger av skatter	-8 351	-8 000
-10 131	-8 662	Utbetalinger knyttet til renter og andre finanskostnader	-66	-1 088
-7 275	-7 583	Utbetalinger knyttet til bevilgninger	-7 583	-7 275
58 676	62 551	Netto kontantstrøm knyttet til operasjonelle aktiviteter	40 135	38 742
		Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
529	1 642	Innbetalinger knyttet til langsiktige fordringer	2 002	475
9 633	4 768	Innbetalinger knyttet til markedsbaserte aksjer, aksjefond og rentefond	4 812	18 959
-9 342	-6 665	Utbetalinger knyttet til varige driftsmidler	-1 725	-8 172
-61 864	1 500	Inn/utbetalinger(-) knyttet til investeringer i aksjer		
-61 044	1 246	Sum inn/utbetalinger(-) knyttet til investeringsaktiviteter	5 088	11 262
		Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
-11 000	-11 000	Utbetalinger knyttet til langsiktig gjeld		
		Trekk knyttet til kassakreditt 01.01		
		Trekk knyttet til kassakreditt 31.12		
-11 000	-11 000	Netto kontantstrøm knyttet til finansieringsaktiviteter		
-13 368	52 797	Netto endring i betalingsmidler	45 223	50 004
450 107	436 739	Beholdning av betalingsmidler 01.01	402 537	352 532
436 739	489 536	Beholdning av betalingsmidler 31.12	447 759	402 537
		Avstemming av kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
65 570	48 560	Ordinært resultat før skatt	48 347	64 870
-8 297	-8 905	Periodens betalte skatter	-8 351	-8 000
-2 144	-4 272	Aksjeutbytte	-4 272	-2 144
-23 908	14 282	Verdiendring av markedsbaserte omløpsmidler	12 453	-22 700
-1 727		Gevinst aksjer, grunnfondsbevis og andre anl.midler		
12 742	15 730	Ordinære avskrivninger	2 711	1 945
-315	-1 373	Inntekt på investering i datterselskap og tilknyttet selskap	-7 520	-11 537
-138 390	-104 684	Endring i kortsiktige fordringer	-105 325	-138 597
154 508	103 109	Endring i kortsiktig gjeld	102 037	154 655
201	125	Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger	125	201
436	-19	Endring i andre tidsavgrensningsposter	-70	49
58 676	62 551	Sum utbetalinger fra operasjonelle aktiviteter	40 135	38 742

Noter

(tall i hele tusen)

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Aksjer i datterselskap og tilknyttet selskap

Datterselskaper er selskaper der morselskapet har kontroll, og dermed bestemmende innflytelse på enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt ved å eie mer enn halvparten av den stemmeberettigede kapitalen. Investeringer med 20-50 % eie av stemmeberettiget kapital og betydelig innflytelse, defineres som tilknyttede selskaper. Norges Råfisklag eier 100% av aksjene i Marinvest AS og Fiskernes Hus AS. Fiskernes Hus AS eier 100% av aksjene i Fiskergata 22 Svolvær AS og 100% av aksjene i Kystens Hus AS. Disse selskapene utgjør konsernregnskapet. Eierinteressene i Kirkenesterminalen AS er klassifisert som tilknyttet selskap.

Regnskapsprinsipper for aksjer i datterselskaper og tilknyttede selskaper

Egenkapitalmetoden brukes som prinsipp for vurdering og presentasjon av investeringer i datterselskap og tilknyttede selskaper. Bruk av metoden fører til at regnskapsført verdi i balansen tilsvare andelen av egenkapitalen, korrigert for eventuelle gjenværende merverdier fra kjøpet og urealiserte interngevinster. Resultatandelen i resultatregnskapet baseres på andelen av resultatet etter skatt, og korrigeres for eventuelle avskrivninger på merverdier og urealiserte gevinster. I resultatregnskapet vises resultatandelen under finansposter.

Konsolideringsprinsipper

Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontrollen er overført til konsernet (oppkjøpstidspunktet). I konsernregnskapet erstattes posten aksjer i datterselskap med datterselskapets eiendeler og gjeld. Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var én økonomisk enhet. Transaksjoner, urealisert fortjeneste og mellomværende mellom selskapene i konsernet elimineres.

Klassifisering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales innen ett år. For gjeld legges analoge kriterier til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

Driftsinntekter

Lagets driftsinntekter består av lagsavgift, leieinntekter og andre driftsinntekter. Driftsinntektene er vurdert til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, og inntektsføres i takt med utførelsen.

Varige driftsmidler og av-/nedskrivninger

Tomter avskrives ikke. Andre varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid. Ved endring i avskrivningsplan fordeles virkningen over gjenværende avskrivningstid («knekkpunktmetoden»). Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Påkostninger tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning regnes i forhold til driftsmidlets stand på anskaffelsestidspunkt. Ved indikasjon om at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp. Tidligere nedskrivninger reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Aksjer og grunnfondsbevis

Kostmetoden brukes som prinsipp for investeringer i andre aksjer mv. Utdelinger regnskapsføres i utgangspunktet som finansinntekt, når utdelingen er vedtatt. Hvis utdelingene overstiger andel av opptjent egenkapital etter kjøpet, føres det overskytende til reduksjon av kostprisen.

Markedsbaserte aksjer, aksjefond og rentefond

For kortsiktige investeringer brukes markedsverdi-prinsippet. Verdien i balansen tilsvarende markedsverdien av investeringene pr. 31.12. Mottatt utbytte, og realiserte og urealiserte gevinster/tap, resultatføres som finansposter.

Fordringer

Kundefordringer føres opp i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuell vurdering av fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrige påregnelige tap. Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi.

Gjeld

Gjeld, med unntak for enkelte avsetninger for forpliktelser, balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Pensjoner

Selskapet har pensjonsordning basert på innskuddsordning. Ved innskuddsordning betaler selskapet innskudd til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare inntektsskatt og endring i utsatt skatt. Betalbar skatt består av skatt på alminnelig inntekt og formueskatt. Formueskatt beregnes med 0,25 % av netto ligningsmessige formue og kostnadsføres under andre driftskostnader. Utsatt skatt beregnes på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres oppføres netto i balansen. Utsatt skatt både i selskapsregnskapet og i konsernregnskapet regnskapsføres til nominelt beløp.

Kontantstrømsoppstilling

Kontantstrømsoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metode i henhold til foreløpig norsk regnskapsstandard.

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel

Konsern			Norges Råfisklag	
2021	2022		2022	2021
Midlertidige forskjeller				
-382	-628	Omløpsmidler	-148	-142
179 394	176 631	Anleggsmidler *	-43	395
-3 775	-8 785	Andre forskjeller	-8 689	-3 655
175 237	167 218	Midl. forskjeller som påvirker betalbar skatt	-8 879	-3 402
4 772	-4 560	Forskjeller knyttet til verdipapir	-4 712	3 482
-20 309	-9 738	Fremførbare skattemessige underskudd		
159 701	152 919	Grunnlag for utsatt skatt	-13 591	80
35 134	33 642	Utsatt skattefordel(-)/skatteforpliktelse(+)	-2 990	18
22 %	22 %	Anvendt skattesats	22 %	22 %

* I konsernets midlertidige forskjeller inngår forskjeller knyttet til merverdi forretningsbygg Stortorget 1

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt

2021	2022	Grunnlag for betalbar skatt	2022	2021
65 570	48 560	Resultat før skattekostnad	48 347	64 870
-16 291	24 932	Permanente forskjeller	14 899	-27 660
49 279	73 492	Grunnlag for skattekostnad på årets resultat	63 246	37 210
-1 599	6 229	Endring i midlertidige forskjeller	5 478	748
-8 416	-10 570	Fremførbart ligningsmessig underskudd		
39 264	69 151	Grunnlag betalbar skatt	68 723	37 958

Konsern			Norges Råfisklag	
2021	2022		2022	2021
Fordeling av skattekostnaden				
8 638	15 213	Skatt på alminnelig inntekt	22 %	15 119
1 489	-1 492	Endring i utsatt skatt		-322
10 127	13 721	Årets skattekostnad	12 111	8 029
Avstemming av årets skattekostnad				
65 570	48 560	Regnskapsmessig resultat før skattekostnad	48 347	64 870
14 425	10 683	Beregnet skatt 22%	10 636	14 271
10 127	13 721	Skattekostnad i resultatregnskapet	12 111	8 029
4 299	-3 038	Differanse	-1 475	6 242
Differansen består av følgende:				
-3 584	5 485	22% av permanente forskjeller	3 278	-6 085
-715	-2 447	Andre forskjeller	-1 803	-157
-4 299	3 038	Sum forklart differanse	1 475	-6 242
Betalbar skatt i balansen				
8 638	15 213	Skatt på alminnelig inntekt	22 %	15 119
1 423	2 552	Formueskatt	0,25 %	1 423
10 062	17 765	Årets betalbare skatt	17 671	9 774

Note 3 Driftsinntekter

Omsetning gjennom laget presenteres for informasjonsformål på linje over driftsinntekter. Omsetningen representerer alle førsteomsatte marine ressurser foretatt i Norges Råfisklagets geografiske virkeområde.

Lagets driftsinntekter består av lagsavgift, leieinntekter og andre driftsinntekter.

2022	Avgiftssats	Norge	Utland	Sum
Omsetning		15 258 346	2 024 350	17 282 696
Lagsavgift				
Fersk råfisk, skalldyr, bløtdyr etc.	0,77 %	63 268	31	63 298
Ombordfrossen fisk/skalldyr, tilvirket vare	0,59 %	36 762	9 997	46 759
Ombordtilvirket, frosne produkter i konsumpakning	0,24 %	1 633	782	2 416
Krill	0,10 %	130		130
Sum lagsavgift		101 793	10 810	112 603
Avsetning for tilbakeførsel av lagsavgift*				-4 300
Sum lagsavgift				108 303

* Sak som er til behandling hos Nærings- og fiskeridepartementet. En beslutning om tilbakeførsel av lagsavgift vil også medføre en tilbakeførsel av omsetning på om lag 550 millioner.

2021	Avgiftssats	Norge	Utland	Sum
Omsetning		11 816 017	1 647 417	13 463 434
Lagsavgift				
Fersk råfisk, skalldyr, bløtdyr etc. t.o.m 30.06.2021	0,90 %	36 169	78	36 247
Fersk råfisk, skalldyr, bløtdyr etc. f.o.m 01.07.2021	0,77 %	16 012	20	16 033
Ombordfrossen fisk/skalldyr, tilvirket vare t.o.m 30.06.2021	0,69 %	15 926	6 912	22 838
Ombordfrossen fisk/skalldyr, tilvirket vare f.o.m 01.07.2021	0,59 %	13 247	1 989	15 236
Ombordtilvirket, frosne produkter i konsumpakning t.o.m 30.06.2021	0,28 %	1 942	693	2 634
Ombordtilvirket frosne produkter i konsumpakning f.o.m 01.07.2021	0,24 %	603	119	722
Krill	0,10 %	110		110
Sum lagsavgift		84 008	9 812	93 820

Leieinntekter i konsernregnskapet og andre driftsinntekter er inntektsført i henhold til opptjeningsprinsippet. En vesentlig del av andre driftsinntekter er inntektsført tjenestesalg for arbeid knyttet til inndragning av fangstverdi for overfisket kvote og andre overtredelser. I tillegg er det leid ut ressurser til eiendomsselskaper i konsernet.

Konsern			Norges Råfisklag	
2021	2022		2022	2021
15 639	16 786	Tjenestesalg inndragning fangstverdi	16 786	15 639
1 782	2 515	Utleie av arbeidskraft, tjenestesalg	3 552	3 124
3 191	4 479	Inntekt Råfisklagskortet	4 479	3 191
1 379	1 530	Andre driftsinntekter	1 247	1 087
21 991	25 310	Sum	26 064	23 042

Note 4 Bevilgninger

Bevilgninger og bidrag gis av Norges Råfisklag til ulike formål. Fordelte midler benyttes i stor grad til støtte for lokale tiltak til fordel for fiskeribefolkningen, og kan ha stor nytte for bosettingsmønsteret. Dette gjelder spesielt støtte til velferd-, service- og mottaksstasjoner i Norges Råfisklags distrikt. Det gis også støtte til utadrettede tiltak. Videre er Norges Råfisklag delaktig i prosjekter til å markedsføre fiskeprodukter samt utvikling innenfor næringen. Det gis også studiestøtte som kan relateres til næringen. Herunder følger en oversikt over bidrag og bevilgninger gitt av ulike utvalg til disse formål. Det er ingen forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet når det gjelder bevilgninger.

	2022	2021
Styrets bevilgninger	5 061	3 921
Markedsrådets bevilgninger	1 340	833
Sum bevilgninger	6 401	4 754

Note 5 Pensjonskostnader

Selskapet og konsernet har pensjonsordninger som i 2022 har omfattet 58 personer. Pensjonsordningen er en innskuddsordning. Innskuddspensjonsordningen forvaltes av livselskap, og det betales premie for ansatte med inntil 7 % av lønn inntil 7,1 G, og 25,1 % av lønn utover 7,1 G. I tillegg har selskapet en ytelsesordning for to ansatte som gir rett til definerte fremtidige ytelser som i hovedsak bestemmes av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder. Forpliktelsene knyttet til pensjonsordningene er dekket gjennom forsikringsselskap og finansieres over drift. Da de to ansatte er delvis uføre er det ikke anledning å lukke ytelsesordningen. Selskapet har i tillegg en individuell pensjonsavtale vedrørende administrerende direktør. Pr. 31.12.2022 utgjør pensjonsforpliktelsen knyttet til denne avtalen kr 721 tusen. Selskapets og konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

	Norges Råfisklag	
	2022	2021
Pensjonskostnad		
Ytellesbasert pensjonskostnad	87	85
Innskuddsbasert pensjonskostnad	4 637	4 489
Pensjonskompensasjon	1 492	1 538
Annen pensjonskostnad	1 860	1 496
Sum pensjonskostnad	8 077	7 608

Det er ingen forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet når det gjelder pensjonskostnader.

Note 6 Markedsbaserte aksjer, aksjefond, rentepapirer og rentefond**Markedsbaserte aksjer og aksjefond**

Konsern			Norges Råfisklag	
Kostpris	Bokført verdi	Selskapets navn	Kostpris	Bokført verdi
2 227	1 419	Orkla ASA a-aksjer	2 227	1 419
1 701	235	Frontline Ltd	1 701	235
3 928	1 654	Sum aksjer egen forvaltning	3 928	1 654
833	930	Global Infrastruktur I AS	833	930
957	10	Prime Office Germany AS	957	10
1 790	940	Sum aksjefond egen forvaltning	1 790	940
34 435	36 886	Danske Capital forvaltning	27 435	29 931
18 334	18 295	Sparebank1 Kapitalforvaltning	18 334	18 295
29 503	37 244	Nordea forvaltning	27 255	35 093
82 272	92 425	Sum aksjefond	73 024	83 319
87 990	95 020	Sum aksjer og aksjefond	78 742	85 914

Rentepapirer og rentefond

Konsern			Norges Råfisklag		
Kostpris	Bokført verdi	Selskapets navn	Kostpris	Bokført verdi	
83 844	82 261	Sparebank1 Kapitalforvaltning	83 844	82 261	
22 627	22 178	Nordea Forvaltning	22 627	22 178	
106 471	104 439	Sum obligasjoner	106 471	104 439	
17 236	18 069	DNB			
90 089	86 733	Danske Capital Forvaltning	84 998	81 497	
40 989	41 358	Nordea Forvaltning	28 600	29 590	
148 314	146 159	Sum obligasjonsfond	113 598	111 086	
2 896	2 845	Danske Invest Norsk Likviditet	2 896	2 845	
18 787	18 669	Nordea Likviditet	18 787	18 669	
21 683	21 514	Sum pengemarkedsfond	21 683	21 514	
276 468	272 112	Sum rentepapirer og rentefond	241 752	237 040	

Verdiendring av markedsbaserte omløpsmidler fremkommer slik:

Konsern		Norges Råfisklag		
2021	2022	2022	2021	
-21 796	-16 384	Tidligere års verdiendring aksjer og -fond	-15 569	-21 796
16 384	4 464	Årets verdiøkning av aksjer og aksjefond	4 606	15 569
-6 017	-4 666	Tidligere års verdiendring rentefond	-5304	-6 017
4 666	-4 568	Årets verdiendring av rentefond	-2890	5 304
-6 763	-21 154	Netto urealisert gevinst/tap(-)	-19 157	-6 939
23 963	295	Gevinst salg av aksjer og aksjefond	295	23 932
4 728	6 664	Renter obligasjoner	6 664	4 728
2 447	231	Gevinst salg av rentefond	20	1 418
-467	-318	Netto valutagevinst plassering i verdipapirer	-274	-438
30 671	6 871	Netto realisert gevinst	6 704	29 640
23 908	-14 282	Verdiendring av markedsbaserte omløpsmidler	-12 453	22 700

Note 7 Investeringer i datterselskap og tilknyttede selskap

Investeringene i datterselskap og tilknyttet selskap regnskapsføres etter egenkapitalmetoden.

Norges Råfisklag								
Selskap	Eierandel	Forretnings-kontor	Ansk.kost	EK-andel 01.01	Resultat-andel	Tilgang/ Avgang	Konsernbidrag	EK-andel 31.12
<i>Datterselskap</i>								
Fiskernes Hus AS	100 %	Tromsø	31 455	203 570	7 479		80	211 129
Marinvest AS	100 %	Tromsø	56 000	70 407	41		-80	70 368
Sum			87 455	273 977	7 520			281 497

Datterdatterselskap er innregnet etter egenkapitalmetoden i Fiskernes Hus sitt regnskap:

Selskap	Eierandel	Forretnings-kontor	Ansk.kost	EK-andel 01.01	Resultat-andel	Tilgang/ Avgang	Konsernbidrag	EK-andel 31.12
<i>Datterdatterselskap</i>								
Fiskergata 22 Svolvær AS	100 %	Tromsø	4 747	3 828	-705		184	3 308
Kystens Hus AS	100 %	Tromsø	158 068	180 453	8 354			188 808
Sum			162 815	184 281	7 650		184	192 115

Konsern								
Selskap	Eierandel	Forretnings- kontor	Ansk.kost	EK-andel 01.01	Resultat- andel	Tilgang/ Avgang	Utbytte	EK-andel 31.12
<i>Tilknyttede selskap</i>								
Kirkenesterminalen AS	43 %	Kirkenes	2 515	3 965	1 373		-1 500	3 838
Sum			2 515	3 965	1 373		-1 500	3 838

Verdien av Kystens Hus AS er i konsernregnskapet innregnet med 100%, basert på verdien ved siste oppkjøp. I den forbindelse er det identifisert merverdier for 89,5 millioner som er innregnet i konsernregnskapet sammen med avskrivning og utsatt skatt på merverdiene.

Note 8 Aksjer og andeler			
Norges Råfisklag			
Selskaps navn:	Antall aksjer	Pålydende	Kostpris
Sparebanken Nord-Norge	403 584	50	10 599
Lytix Biopharma AS	29 650	1	457
Diverse selskap			204
Sum aksjer og grunnfondsbevis			11 260
Akkumulerte avskrivninger 31.12			-9
Årets nedskrivning			
Bokført verdi			11 251
Konsern			
Selskaps navn:	Antall aksjer	Pålydende	Kostpris
Sparebanken Nord-Norge	403 584	50	10 599
Lytix Biopharma AS	29 650	1	457
Værøy Fryselager AS	100	1 000	100
Calanus AS	443 787	0,08	2 334
Norinova Invest AS A-aksjer	823	1 000	823
Norinova Invest AS B-aksjer	83	1 000	83
Nordvest Lagerhotell as	825	1 000	955
Diverse andre selskap			204
Sum aksjer og grunnfondsbevis			15 555
Akkumulerte avskrivninger 31.12.			-988
Bokført verdi			14 567

Tap/gevinst på anleggsaksjer:

Konsern		Norges Råfisklag	
2021	2022	2022	2021
			Endring nedskrivning andre anleggsaksjer
1 727			Realisert gevinst aksjer
1 727			Gevinst på anleggsaksjer

Note 9 Bundne bankinnskudd, trekkrettigheter				
Konsern			Norges Råfisklag	
2021	2022	Bundne bankinnskudd	2022	2021
433 314	486 088	Betalingsmidler	444 468	399 245
3 424	3 449	Skattetrekksmidler	3 292	3 291
436 739	489 536	Sum betalingsmidler/skattetrekk	447 759	402 537
Trekkrettigheter				
250 000	250 000	Ubenyttet kassekreditt	250 000	250 000

Note 10 Tap på fordringer				
Konsern			Norges Råfisklag	
01.01	31.12		01.01	31.12
559	628	Avsetning tap på kortsiktige fordringer	319	148
	69	Endring tapsavsetning		-172
	102	Konstaterte tap		102
	172	Netto kostnadsført/inntektsført(-)		-69

Note 11 Varige driftsmidler						
Norges Råfisklag						
	Transportmidler	Driftsløsøre	Innredning	Fast eiendom		Sum
Anskaffelseskost 01.01.	3 691	13 854	4 649	3 338		25 532
Tilgang	23	1 456		247		1 725
Avgang						
Anskaffelseskost 31.12.	3 714	15 310	4 649	3 585		27 257
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	2 955	9 381	659			12 994
Tilbakeførte avskrivninger	18	-				18
Balansført verdi 31.12.	777	5 929	3 990	3 585		14 281
Årets avskrivninger	572	1 674	466			2 711
Forventet økonomisk levetid	5 år	3-10 år	10 år			
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Linær	Avskrives ikke		
Konsern						
	Transportmidler	Driftsløsøre	Innredning	Fast eiendom	Tomter	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	3 691	15 613	4 649	459 228	75 159	558 340
Tilgang	23	1 776		4 867		6 666
Avgang						
Anskaffelseskost 31.12.	3 714	17 389	4 649	464 095	75 159	565 006
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	2 937	10 561	658	93 446		107 602
Tilbakeførte avskrivninger						
Balansført verdi 31.12.	777	6 829	3 991	370 649	75 159	457 404
Årets avskrivninger	572	1 883	465	12 810		15 730
Forventet økonomisk levetid	5 år	3-10 år	3-10 år	25-50 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Avskrives ikke	

Fast eiendom består av næringsbygg for utleie, tomter og fritidseiendommer. Tomter og fritidseiendommer avskrives ikke, mens næringsbyggene avskrives med 2% årlig. Det benyttes lineære avskrivninger av anskaffelseskost. Fiskergata 22 Svolve AS og Kystens Hus AS eier næringsbyggene.

Spesifikasjon av fast eiendom

Forretningseiendom	Ansk.kost	Akk.avskrivn.	Påkostn	Avgang	Tb.ført avskrivn.	Bokført verdi
Fiskergt. 22, Svolvær	50 138	36 397	107			13 847
Stortorget 1, Tromsø	480 913	57 049	4 513			428 377
Forretningseiendom	531 050	93 446	4 620			442 224
Fritidseiendom						
Fritidseiendommer	3 043		247			3 290
Diverse tomter	295					295
Fritidseiendom	3 338		247			3 585
Sum fast eiendom	534 388	93 446	4 867			445 808

Det er en merverdi knyttet til næringsbygget i Stortorget 1 på 89,5 millioner som avskrives lineært over byggets levetid i konsernet. I tillegg foreligger det en merverdi knyttet til tomt i Stortorget 1 på 53,2 millioner.

Note 12 Tilgode fiskekjøpere

Ved førstehåndsomsetning av marine ressurser, skjer oppgjør for fangst gjennom Norges Råfisklag SA ved at verdien av fangsten avregnes og utbetales til fiskerne samt faktureres og innkreves fra fiskekjøperne. Fiskekjøperne gis en kredittid på 14 dager. Tilgode fiskekjøpere er fordringer knyttet til denne oppgjørsordningen. Det er et vilkår for å kunne kjøpe fisk at det er stillet tilstrekkelig og betryggende sikkerhet for mottatt fangst.

	2022	2021
Tilgode fiskekjøpere	455 891	356 321
Sikkerhetstillelse ved utgangen av regnskapsåret:		
Sikkerhetstillelse knyttet til tradisjonell omsetning (fersk):		
Bankgaranti	311 424	306 623
Kredittforsikring	497 870	437 820
Innbetalt depositum	94 776	82 665
Garantifond felles	33 914	33 078
Sum sikkerhetstillelse knyttet til tradisjonell omsetning (fersk)	937 985	860 185
Sikkerhetstillelse knyttet til auksjon omsetning (frossen):		
Bankgaranti	41 630	43 630
Kredittforsikring	551 650	509 950
Tapsfond auksjon omsetning (frossen)	4 389	3 655
Sum sikkerhetstillelse knyttet til auksjon omsetning (frossen)	597 669	557 235
Sum sikkerhetstillelse ved utgangen av regnskapsåret	1 535 654	1 417 421

Det er ingen forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet når det gjelder tilgode fiskekjøpere.

Note 13 Pantelån, pantstillelser, garantistillelser og rentesikring**Gjeld som forfaller til betaling mer enn fem år etter regnskapsårets slutt**

All gjeld i konsernet har avdragstid med forfall innen fem år.

Balanseført gjeld som er sikret ved pantestillelse:

Konsern		Norges Råfisklag	
2021	2022	2022	2021
215 000	204 000		
		Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner	
215 000	204 000	Sum	

Balanseført verdi av eiendeler stilt som sikkerhet for pantesikret gjeld, garantier:

Konsern		Norges Råfisklag	
2021	2022	2022	2021
427 566	428 377		
		Fast eiendom	
427 566	428 377	Sum	

Rentesikring – Konsern

I Kystens Hus AS er den langsiktige gjelden knyttet til en rentesikringsavtale som har en varighet til utgangen av 2028.

Konsern		
Rentesikringer har følgende forfallsstruktur:	2022	2021
Forfaller innen fem år	27 500	27 500
Forfaller senere enn fem år	70 125	75 625
Sum	97 625	103 125

Konsern		
Rentebytteavtalene har hatt følgende verdiutvikling gjennom regnskapsåret:	2022	2021
Inngående beholdning markedsverdi av forpliktelse (+)/ fordring (-)	9 824	16 780
Verdiendring	-7 521	-6 955
Utgående beholdning markedsverdi av forpliktelse (+)/ fordring (-)	2 303	9 824

Markedsverdien av selskapets rentebytteavtaler angir nåverdien av avtalefestede fastrenteavtaler. Nåverdien representerer selskapets markedsvurderte forpliktelser overfor motpart i rentebytteavtalene. Verdiendring gjennom regnskapsåret representerer en endring av markedsvurderte forpliktelser.

Forpliktelsen er ikke innregnet i konsernets balanse. Forpliktelsen kostnadsføres i forbindelse med avdragsterminene på pantelånet.

Kausjon

Norges Råfisklag kausjonerer på vegne av fiskerne for inntil MNOK 50,0 knyttet til forskuddsordningen gjennom Råfisklagskortet.

Note 14 Mellomværende med selskap samme konsern

Norges Råfisklag		
Mellomværende med konsernselskaper	2022	2021
Fiskernes Hus	7	45
Fiskergata 22 Svolvær	-2	790
Kystens Hus AS	34	-216
Sum	38	619

Note 15 Egenkapital

Egenkapitalen i laget består av innbetalt andelskapital på 11 tusen og resten opptjent egenkapital. Det er utstedt andelsbrev på fylkesfiskarlagene, Norges Kystfiskarlag, Norsk Sjømannsforbund samt Fiskebåt basert på medlemstall i organisasjonene. De har andeler for hhv 5,5, 0,5, 1,5 og 3 tusen. Medlemstall i organisasjonene kan variere, og andelskapitalen varierer da tilsvarende. Følgende oppstilling viser spesifikasjon over egenkapitalen samt egenkapitalendringer.

Norges Råfisklag			
Årets endring i egenkapital	Andelskapital	Annen egenkapital	Sum Egenkapital
Egenkapital 01.01.	11	979 140	979 151
Årets resultat		36 236	36 236
Egenkapital 31.12.	11	1 015 376	1 015 386

Konsern			
Årets endring i egenkapital	Andelskapital	Annen egenkapital	Sum Egenkapital
Egenkapital 01.01.	11	997 092	997 102
Årets resultat		34 839	34 839
Egenkapital 31.12.	11	1 031 931	1 031 941

Note 16 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser

Norges Råfisklag hadde 55,6 årsverk i 2022. Lønnskostnadene i laget var slik:

Konsern			Norges Råfisklag	
2021	2022		2022	2021
43 070	45 293	Lønnskostnader	45 054	42 882
3 048	3 293	Arbeidsgiveravgift	3 264	3 020
7 608	8 077	Pensjonskostnader	8 077	7 608
53 727	56 663	Sum	56 395	53 510
58	56	Sysselsatte årsverk i regnskapsåret	56	58

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret	Kontrollkomite
Lønn/ honorar	1 880	2 324	337
Pensjonsutgifter	433		
Annen godtgjørelse	151		

Lån til administrerende direktør på kr 1 million. Rentesatsen er lik normalrentesatsen fastsatt av Stortinget. Det er ikke yt lån eller stilt sikkerhet overfor medlemmer i styret. Det foreligger ingen bonusavtale eller sluttoppgjørsavtale med administrerende direktør.

Kostnadsført godtgjørelse til revisor	Norges Råfisklag	Konsern
Lovpålagt revisjon	359	592
Skatte-og avgiftsrådgivning	240	254
Sum	599	846

Note 17 Langsiktige fordringer

Norges Råfisklag yter lån til lagets ansatte. Maksimalt lånebeløp er 100% av lånetakst og ikke høyere enn 2.200.000 pr ansatt. Avdragstiden kan avtales individuelt, men kan ikke være lengre enn 25 år. Det forlanges pant i fast eiendom og rentebetingelsene er de samme for alle ansatte. Rentesatsen er lik normalrentesatsen fastsatt av Stortinget.

Spesifikasjon langsiktige fordringer:

Konsern			Norges Råfisklag	
2021	2022		2022	2021
1300	1000	Lån adm.direktør	1000	1300
10 743	9 913	Lån gitt øvrige ansatte (19)	9 913	10 743
4 835	4 609	Lån andre *		
16 878	15 522	Sum langsiktige fordringer	10 913	12 043

* Langsiktig fordring på 3 millioner forfaller til betaling 31.12.2026.

Note 18 Inntrukne midler

Inntrukne midler er overtredelser av havressurslovens og fiskesalgslagslovens bestemmelser. Ved overtredelser, faktureres fiskerne og fordringene som oppstår motregnes i senere oppgjør for fangst eller kreves innbetalt. Ubetalte fordringer ved utgangen av regnskapsåret er ikke inkludert i netto inntrukne midler. Midlene administreres av laget og benyttes til å dekke kostnader ved kontrollaktivitet samt ordninger som tilskudd til føring av fisk. Regnskap over inntrukne midler rapporteres årlig til Nærings- og fiskeridepartementet som godkjenner dekning av kostnader til kontrollarbeid. Det er ingen forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet og følgende oppstilling viser oversikt over inntrukne midler:

	2022	2021
Inngående balanse 1.1	60 828	61 805
Inntrukket i år	38 642	22 384
Omkostninger/tilskudd føring	-9 549	-7 722
Anvendt til lagets kontrollaktivitet (se note 3)	-16 786	-15 639
Inntrukne midler 31.12	73 134	60 828

Note 19 Transaksjoner med nærstående parter

Ytelser til ledende ansatte er omtalt i note 16, og mellomværende med konsernselskaper er omtalt i note 14. Følgende transaksjoner er foretatt til selskapets eierorganisasjoner:

Norges Råfisklag		
	2022	2021
Tjenestekjøp for oppnevning til årsmøte i Norges Råfisklag	1 250	1 000
Støtte til årsmøte, eiermøter	237	101
Støtte til utadrettede tiltak	374	668
Støtte til drift og investering i Velferdsstasjoner	485	477
Sum overføringer til eierorganisasjonene	2 347	2 246

Transaksjoner med øvrige nærstående parter:

Norges Råfisklag		
	Tjenestesalg	Tjenestekjøp
<i>Datterdatter selskap</i>		
Fiskergata 22 Svolvær AS	378	913
Kystens Hus AS	658	4 314
Sum	1 037	5 227

Note 20 Andre kortsiktige fordringer

Konsern		Norges Råfisklag	
2021	2022	2022	2021
190	209	209	190
322	604	604	322
		103	905
4 754	1 740	887	4 228
8 715	16 369	15 578	6 956
-320	-148	-148	-320
13 661	18 775	17 233	12 280
		Sum andre kortsiktige fordringer	

Note 21 Skyldig fiskere

Ved førstehåndsomsetning av marine ressurser, skjer oppgjør for fangst gjennom Norges Råfisklag SA ved at verdien av fangsten avregnes og utbetales til fiskerne samt faktureres og innkreves fra fiskekjøperne. Oppgjørstid for fiskerne er 15 dager. Omsetningen i desember varierer fra år til år, og det vil derfor oppstå reduksjon eller økning i skyldig fiskere avhengig av omsetningsstørrelsen siste uker av regnskapsåret. Dette synliggjøres også på fordringene knyttet til fiskekjøperne, jfr note 12.

Norges Råfisklag garanterer oppgjør til fiskerne uavhengig om fiskekjøperne kan betale for fakturert fangst.

Note 22 Annen kortsiktig gjeld

Konsern		Norges Råfisklag	
2021	2022	2022	2021
10 533	18 309	18 309	10 533
3 655	4 389	4 389	3 655
9 877	9 415	9 415	9 877
5 412	6 400	6 400	5 412
7 514	10 651	9 248	6 960
5 119	5 240	5 217	5 112
4 053	2 870	2 870	4 053
1 884	2 158		
	4 300	4 300	
48 046	63 730	60 147	45 601
		Sum annen kortsiktig gjeld	

Revisors beretning

KPMG AS
Sjøgata 8
N-9008 Tromsø

Telephone +47 45 40 40 63
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til årsmøtet i Norges Råfisklag SA

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Norges Råfisklag SA, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

© KPMG AS, a Norwegian limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in:

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Tromsø
Alta	Finnsnes	Molde	Trondheim
Arendal	Hamar	Sandefjord	Tynset
Bergen	Haugesund	Stavanger	Ulsteinvik
Bodo	Knarvik	Stord	Ålesund
Drammen	Kristiansand	Straume	

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for

revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har eneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Tromsø, 3. april 2023
KPMG AS

Stig-Tore Richardsen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Kontrollkomitéens årsmelding

I beretningsåret 2022 har kontrollkomitéen gjennomført kontroller i henhold til instruks og egen vurdering. Kontrollkomitéen har gjennomgått saksdokumenter og protokoller fra styret og arbeidsutvalget (AU). Det er gjennomført statusmøter med Råfisklagets ledelse og med revisjon.

Kontrollkomitéen har ikke funnet at noen av de aktuelle organer har fattet vedtak eller foretatt disposisjoner som er i strid med Norges Råfisklags vedtekter, forretningsregler eller vedtak fattet av årsmøtet. Styret har fulgt opp årsmøtets vedtak i aktuelle saker.

Etter det kontrollkomitéen har erfart har både styret og administrasjonen utført et godt arbeid for fiskerne som omsetter sine fangster i Råfisklagets distrikt og bidrar til bærekraftig og lønnsom verdiskaping i norsk fiskerinæring.

Styrets beretning for 2022 er gjennomgått. Kontrollkomitéen innstiller for årsmøtet å godkjenne styrets årsberetning for 2022.

Tromsø, 14. april 2023

Stein Lyder

Ole-Morten Fjukstad

Tomas Sagen

LORENTZEN
HYDRAULIKK AS

SMØREPUNKT

Årets kvalitetsfiskere 2022, Thomas Sivertsen (t.v.) og Ørjan Jørgensen ombord i «T. Sivertsen». Foto: Amalie Oda Harland

Virksomhetsrapport

Viktige arter/produkter

Torsk	47
Hyse	54
Sei	56
Reker	59
Blåkveite	60
Noen andre arter	62
Kongekrabbe	62
Snøkrabbe	64
Taskekrabbe	65
Leppefisk	65
Vågekval	66
Sjølprodusert tørrfisk	67

Hovedtall for omsetning

Norges Råfisklag er fiskernes eget salgslag og organiserer en stor og viktig markeds plass for bærekraftig villfanget sjømat. Råfisklagets område strekker seg fra og med Finnmark til og med Nordmøre. Råfisklagets virksomhet omfatter førstehåndsomsetning av viltlevende marine ressurser og tilhørende genetisk materiale som fastsatt i havressursloven. Omsetningen inkluderer fangster både fra norske og utenlandske fiskefartøy.

Etter andel av samlet verdi var de viktigste artene i Råfisklagets omsetning i 2022; torsk (58,6 %), sei (10,6 %), hyse (8,5 %), reker (4,9 %), kongekrabbe nesten tilsvarende (4,9 %), snøkrabbe (2,4 %) og blåkveite (2,3 %).

Den samlede verdien på omsetningen i Råfisklaget endte på 17,283 millioner kroner i 2022. Dette er den høyeste årsomsetningen i fiskesalgslagetets historie. Dette er en økning på 3,820 millioner eller 28 % fra 13,463 millioner i 2021. Den tredje høyeste omsetningen fant sted i 2019 med 13,031 millioner.

Korrigeres omsetningstallene for inflasjon, så er 2022-verdien fortsatt vel 3,040 millioner høyere enn i 2021. 2022-verdien er også vel 2,840 millioner høyere enn

inflasjonskorrigert verdi for 2019, det året som etter korrigering kan skilte med 14.442 millioner kroner i verdi og det nest beste resultatet i Råfisklagets historie. Se detaljer i tabell 6.

Den samlede verdien gikk som nevnt foran opp med 3.820 millioner kroner fra 2021 til 2022. Splittet på norske og utenlandske landinger var det en økt verdi på 3.443 millioner (29,1 %) for norske fiskere og 377 millioner (22,9 %) for utenlandske fiskere. De utenlandske fangstene utgjorde 12 % av Råfisklagets totale omsetningsverdi både i 2021 og 2022.

Den norske flåten sto for 15.259 millioner kroner av omsetningen i Råfisklaget i 2022. Dette er tidenes høyeste omsetningsverdi for norske fiskere både i løpende kroner og om vi korrigerer for inflasjon. Se detaljer i tabell 6.

Det ble omsatt til sammen 1.208.000 tonn (rund vekt) fangst gjennom Norges Råfisklag i 2022. Dette er 58.000 tonn (5 %) mer enn i 2021. Beretningsåret er det niende året på rad med en samlet fangst på over 1 million tonn. Se detaljer i tabell 7.

Krill og alger (tare) trekker opp tallene

Siden 2006 er et stort kvantum krill inkludert i omsetningstillene. Fartøy hjemmehørende i Råfisklagets område driver et betydelig fiske etter krill i Sørishavet. Fangstene produseres ombord og produktene blir landet i Sør-Amerika. Slik fangst og omsetning av krill kommer inn under fiskesalgslagsloven og fiskesalgslagenes enerett til omsetning. Fra 2011 ble også alger (tare) høstet i norske farvann innlemmet i den organiserte omsetningen som Råfisklaget har ansvaret for. I hoveddelen av tabell 7 er

Tallene som framgår av denne årsberetningen er basert på avstemte årskvantum og -verdier for villfanget sjømat omsatt på første hånd mellom fiskere og kjøpere i Norges Råfisklags område, men også for fangster som på annen måte kommer inn under fiskesalgslagslagets enerett til omsetning av viltlevende marine ressurser. Omsetningen omfatter i all hovedsak villfanget torskefisk, skalldyr, bløtdyr, alger og kval levert av norske og utenlandske fiskerfartøy på strekningen fra og med Finnmark til og med Nordmøre. Eventuelle unntak fra dette er angitt.

Tallene i virksomhetsrapporten kan bli justert fra en årsberetning til en annen. Dette har blant annet sammenheng med at det tar tid før endelige avstemte tall foreligger for omsetning og eksport. Det blir foretatt korreksjoner med tilbakevirkende kraft både av Statistisk sentralbyrå/Norges sjømatråd, Fiskeridirektoratet og fiskesalgslagene. Av fiskesalgslagene blir det blant annet foretatt registreringer (korreksjoner) når lagrede ombordfrysede fangster i fiskers eie fra ett år først blir solgt til en kjøper neste år.

krill og alger holdt utenfor av hensyn til sammenligning med tidligere år og perioder.

Andelen av fangst fra utenlandske fartøy utgjorde 15 % i 2022 mot 16 % i 2021. Se detaljer om disse kvantaene nederst i tabell 7.

Tabell 6: Total omsetningsverdi fordelt på norske og utenlandske fiskerfartøy 2013–2022 (millioner kroner og prosent)

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totalverdi	6.328	7.924	9.732	11.538	11.392	12.748	13.031	12.735	13.463	17.283
Norske fartøy verdi	5.391	6.487	7.767	9.066	9.524	10.553	10.774	10.734	11.816	15.259
Utenlandske fartøy verdi	937	1.437	1.965	2.472	1.868	2.195	2.257	2.001	1.647	2.024
Norske fartøy (%)	85	82	80	79	84	83	83	84	88	88
Utenlandske fartøy (%)	15	18	20	21	16	17	17	16	12	12

Verditallene er i løpende millioner kroner. Tallene er ikke korrigert for inflasjon.

Tabell 7: Totalt omsatt kvantum med fordeling på norske og utenlandske fiskerfartøy 2013–2022 (tonn rund vekt og prosent)

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totalt kvantum*	948.000	1.058.000	1.036.000	1.123.000	1.105.000	1.162.000	1.086.000	1.034.000	1.150.000	1.208.000
Totalt kvantum uten krill og alger	731.000	788.000	758.000	824.000	793.000	791.000	714.000	684.000	790.000	767.000
Herav norske fartøy kvantum	605.000	619.000	578.000	617.000	629.000	626.000	564.000	556.000	663.000	650.000
Herav utenlandske fartøy kvantum	126.000	169.000	180.000	207.000	164.000	165.000	150.000	128.000	127.000	117.000
Norske fartøy (%)	83	79	76	75	79	79	79	81	84	85
Utenlandske fartøy (%)	17	21	24	25	21	21	21	19	16	15

* Krill fra Sørishavet og alger (tare) fra norskekysten inkludert

Krill fra Sørishavet: Totalt kvantum må vurderes ut ifra at det i perioden 2013–2022 i det enkelte år ble omsatt henholdsvis 124, 167, 169, 188, 202, 248, 251, 243, 251 og 298 tusen tonn med krill. Krillen har en relativt lav førstehåndspris og gjør derfor mindre utslag på totalverdien. Krillen hadde de samme årene en verdi på 44, 59, 60, 67, 72, 88, 110, 106, 110 og 130 millioner kroner.

Alger (tare) fra norske farvann: Totalt kvantum må vurderes ut ifra at det i perioden 2013–2022 i det enkelte år ble omsatt henholdsvis 93, 103, 108, 112, 110, 124, 122, 107, 108 og 144 tusen tonn med alger. Algene gjør som krillen mindre utslag i førstehåndsverdi, med en verdi de samme årene på 19, 23, 25, 28, 29, 33, 33, 30, 31 og 43 millioner kroner.

Det totale kvantumet fra norske og utenlandske fiskefartøy, krill og alger (tare) holdt utenom, bestod i 2022 av 49 % ferskt og 51 % ombordfryst råstoff. I 2021 var tilsvarende andel 47 % ferskt og 53 % ombordfryst, mens fordelingen de tre foregående årene viste 50 % hver på ferskt og ombordfryst.

Ser vi de norske landingene for seg, så var fordelingen 58 % ferskt og 42 % ombordfryst i 2022, mot 56 % ferskt og 44 % ombordfryst i 2021. I 2020 var 61 % ferskt og 39 % ombordfryst, mens både 2018 og 2019 viste 63 % ferskt og 37 % ombordfryst. Utenlandske fiskefartøy leverte nær 100 % ombordfryst fangst i 2022 som i de fire foregående årene.

154.000 sluttsedler (enkeltfangster) ble meldt inn til Råfisklaget i 2022. Det var 5.640 ulike fartøy som stod bak disse landingene, herav 4.146 fiskefartøy, og av disse igjen 74 utenlandske fartøy.

På landsiden var til sammen 271 fiskekjøpere i aktivt kjøp. Sammenlignet med 2021 viser tallene for 2022 ca. 2.400 færre enkeltfangster, et identisk antall fartøy totalt, men 34 færre fiskefartøy. Utenlandske fartøy ble redusert med ett. På landsiden var det en reduksjon med 5 kjøpere fra 2021 til 2022.

Mer om fartøy: Antall fartøy som leverte fangst i Råfisklagets område utgjorde i perioden 2018-2022 i det enkelte år henholdsvis 6.278, 6.481, 6.681, 5.640 og nå sist igjen faktisk 5.640 fartøy også i 2022. Av sistnevnte antall fartøy i 2022 var 4.146 fiskefartøy og 1.461 fritidsfiskefartøy. Dette er en mindre justering fra 4.180 fiskefartøy og 1.428 fritidsfiskefartøy i 2021.

Kvantums- og verdiutvikling

De samlede landingene av fisk i Råfisklagets område gikk ned med 15.800 tonn (2 %) fra 2021 til 2022. Dette er en liten endring, men tre bakenforliggende forhold er at landingene av torsk og hyse gikk ned med henholdsvis 25.100 tonn (6 %) og 3.400 tonn (4 %), mens sei kompenserte positivt med en økning på 19.200 tonn (14 %). Verdien av de samlede fiskelandingene gikk i samme periode opp med hele 3.819 millioner kroner (35 %). Tre viktige forklaringer til dette er verdioppgang både for

torsk, hyse og sei på henholdsvis 2.703 millioner (36 %), 234 millioner (19 %) og 676 millioner kroner (59 %).

Landingene av skalldyr og bløtdyr fikk fra 2021 til 2022 en nedgang i kvantum på 7.100 tonn (14 %). To viktige forklaringer til dette er redusert kvantum av reker og snøkrabbe på henholdsvis 4.100 tonn (11 %) og på 3.300 tonn (43 %). Det ble en samlet nedgang i verdi for skalldyr og bløtdyr på 77 millioner kroner (3 %). Bak denne endringen skjuler det seg en verdinedgang for reker og snøkrabbe på henholdsvis 117 millioner kroner (12 %) og 291 millioner kroner (41 %), mens kongekrabbe til tross for et rimelig likt kvantum som året før kompenserte positivt med en verdiøkning på hele 303 millioner kroner (56 %).

Fangst av småkval endte på 574 tonn til verdi 20,2 millioner kroner i 2022. Dette er en nedgang på 18 tonn (3 %) i kvantum og 2,1 millioner kroner (9 %) i verdi fra 2021.

Restråstoff som produktgruppe endte i 2022 med et samlet kvantum på 42.600 tonn, en økning på 6.800 tonn (19 %) fra 2021. Verdien av dette restråstoffet utgjorde 209 millioner kroner i 2022, en økning på 48 millioner kroner (30 %) fra 2021.

Tabell 8: Omsetningen i 2022 fordelt seg slik på de ulike fangstgruppene (2021-tall i parentes):

Fisk	720.800 tonn (736.600)	14.637 millioner kroner (10.818)
Skalldyr/bløtdyr*	45.400 tonn (52.500)	2.242 millioner kroner (2.319)
Småkval	574 tonn (592)	20,2 millioner kroner (22,3)
Restråstoff	42.600 tonn (35.800)	209 millioner kroner (161)

* Eksklusive krill fra Sørishavet.

Omsetningsformer

Råfisklaget tilbyr fiskere og fiskekjøpere flere ulike salgsopplegg og måter å omsette fangster på. Alternativene er i utgangspunktet basert på frivillighet, men er basert på et etablert regelverk og et minsteprissystem som definerer laveste pris for god vare. I hovedsak kan fiskerne selv velge den salgsmåten de finner hensiktsmessig i forhold til egen drift. Fiskekjøperne har flere alternative måter å skaffe seg råstoff på og det eksisterer ingen kjøpeplikt.

Tabell 9: Kvantums-, verdi- og faktisk oppnådd prisendring for fisk, skalldyr/bløtdyr, kval og totalt for omsetningen i Norges Råfisklags distrikt 2021–2022 (prosent)

	Kvantumsendring (%)	Verdiendring (%)	Prisendring (%)
Fisk	- 2,1	+ 35,3	+ 38,3
Sjøtilvirket tørrfisk	- 32,5	- 5,5	+ 39,9
Skalldyr/bløtdyr*	- 13,6	- 3,3	+ 11,9
Kval	- 3,0	- 9,2	- 6,4
Totalt for omsetningen**	- 1,7	+ 28,4	+ 30,7

* Eksklusive krill fra Sørishavet. ** Eksklusive krill fra Sørishavet og alger (tare) fra norskekysten.

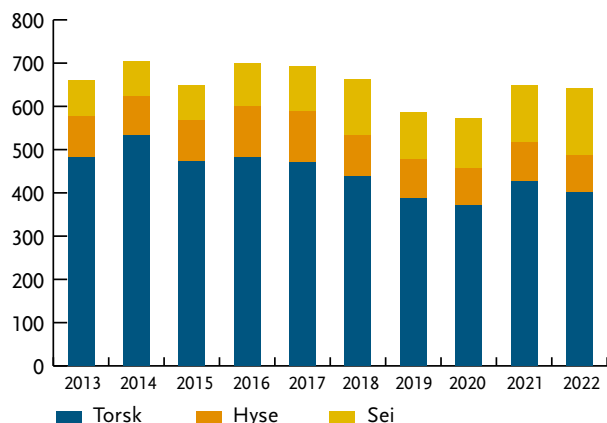

Diagram 3: Kvantumsutvikling torsk, hyse og sei 2013–2022 (tusen tonn rund vekt)

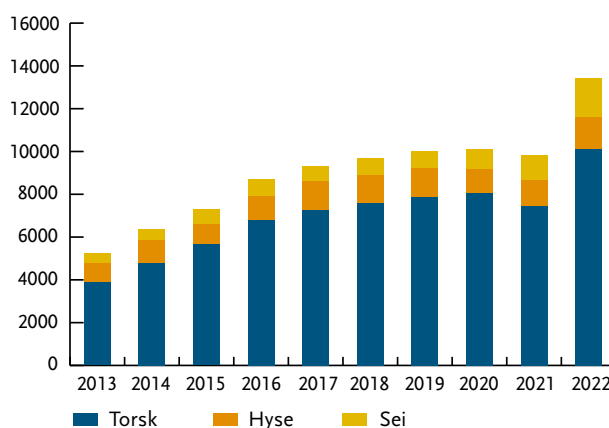

Diagram 4: Verdiutvikling torsk, hyse og sei 2013–2022 (millioner kroner)

Tabell 10: Minstepriser for utvalgte fiskearter/vektklasser sløyd uten hode i januar 2021 og januar/desember 2022 (kroner pr. kg)

Fiskeslag/størrelse/kvalitet	Jan. 2021	Jan. 2022	Des. 2022
Torsk over 6,0 kg	26,00	30,50	35,25
Torsk 2,5-6,0 kg	24,00	29,25	34,00
Torsk 1,0-2,5 kg	22,75	28,00	32,75
Torsk under 1,0 kg	20,00	25,25	30,00
Hyse over 8 hg, snørefanget	13,50	17,00	18,50
Hyse over 8 hg	9,75	13,25	14,75
Hyse under 8 hg	5,75	9,25	10,75
Sei over 2,3 kg	10,10	12,90	15,90
Sei 1,2-2,3 kg	9,10	11,90	14,90
Sei under 1,2 kg	7,60	10,40	12,80
Kvitlange over 2,0 kg	Fri pris	10,00	14,00
Brosme over 2,0 kg	Fri pris	9,00	12,00
Flekksteinbit over 3,0 kg	15,00	15,00	15,00
Blåkeveite over 2,0 kg	27,00	27,00	31,02
Blåkeveite 1,0-2,0 kg (japankuttet)	31,00	31,00	32,85
Uer, rund over 7,0 hg	13,00	13,00	14,00

Direkteavtaler mellom fiskere og fiskekjøpere

Dette er den største og viktigste omsetningsformen i Norges Råfisklags distrikt. Råfisklagets forretningsregler og prisbestemmelser danner et fundament for denne omsetningen.

Direkteavtalene er en tradisjonsrik omsetningsform som er godt tilpasset strukturen på kysten, og den har klare fortrinn når over 5.600 fartøy og et 270-talls ulike kjøpere skal samhandle. Mange fiskere ønsker å ivareta gode forbindelser til faste kjøpere selv om det periodevis finnes alternative, kanskje bedre betalende avtakere.

Auksjon

Flåten som fryser fangstene sine ombord og lander fangstene på nøytrale fryselager kan nå ut til mange kjøpere gjennom den frivillige, nettbaserte NR Auksjon. Fryste industrireker selges via NR Auksjon eller langsiktige leveringsavtaler. Kjølauksjoner er et tilbud hvor råstoffet blir lagt ut for salg til kjøpere mens fartøyet er på vei fra fangstfeltet.

Norges Råfisklag tilbyr også fiskeflåten å formidle salg av fangster. Fartøyet oppgir i hvilket område de ønsker å levere, og Råfisklagets salgsmedarbeidere innhenter det beste tilbudet hos kjøpere i dette området. Fartøyet leverer fangsten i henhold til de opplysningene som er gitt, til den kjøperen som gir det beste tilbudet.

Tabell 11: Fordeling av verdi på omsetningsformer for norske fartøy, verdi for utenlandske fartøy og samlet omsetningsverdi 2013–2022 (millioner kroner)

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Direkteavtaler mellom fiskere og kjøpere	3.005	3.606	4.418	5.313	5.570	5.899	6.289	6.367	5.748	8.277
Auksjon, formidling, kontraktsalg mv.	2.014	2.344	2.689	3.006	3.217	3.776	3.435	3.292	4.668	6.166
Egenovertakelser	372	537	660	747	737	878	1.050	1.075	1.400	815
Sum norske fangster	5.391	6.487	7.767	9.066	9.524	10.553	10.774	10.734	11.816	15.259
Utenlandske fangster	937	1.437	1.965	2.472	1.868	2.195	2.257	2.001	1.647	2.024
Samlet omsetningsverdi	6.328	7.924	9.732	11.538	11.392	12.748	13.031	12.735	13.463	17.283

Kontraktsalg

Kontraktsalg er en salgsform hvor ombordfrost fangst landes ved nøytrale fryselaagre og omsettes etter egne avtaler (kontrakter) om pris etc. mellom reder/fisker og kjøper.

Kaisalg

Fiskerne kan etter søknad til Råfisklaget få tillatelse til å selge fisk og skalldyr direkte fra fiskefartøyet til forbruker.

Egenovertakelser

Egenovertakelse er en omsetningsform hvor et fartøy får godkjenning til å overta egen fangst for å produsere og/eller selv å selge fangsten videre i markedet. Slik omsetning skjer oftest i tilfeller hvor fangstene er foredlet ombord.

Utenlandske landinger

De utenlandske landingene i Råfisklagets område utgjorde 116.500 tonn til verdi 2.024 millioner kroner i 2022. Dette er en reduksjon på 10.500 tonn (8 %) i kvantum, mens verdien økte med 377 millioner kroner (23 %) sammenlignet med 2021.

Totalt 74 ulike utenlandske fartøy leverte fangst i Råfisklagets område i 2022. Dette utgjorde 659 enkeltleveranser. Tilsvarende var 75 fartøy med 890 leveranser i 2021. Av fartøyene i 2022 var det 7 som leverte skalldyr, registrert med 38 leveranser. Tilsvarende var 11 fartøy med 178 leveranser i 2021.

Med virkning fra 1. september 2016 fikk EU-flåten igjen transittordning for landinger i Norge, og de ble dermed unntatt kravet om omsetning gjennom fiskesalagslaget. I

Tabell 12: Antall utenlandske fartøy som landet fangst 2013–2022, herunder antall sluttседler og fartøy med skalldyr

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antall fartøy totalt	56	72	90	91	73	82	80	73	75	74
Antall sluttседler totalt	776	976	1.156	1.261	964	943	910	942	890	659
Antall fartøy med skalldyr	6	15	25	30	13	12	19	16	11	7

Tabell 13: Utenlandske landinger 2013–2022 (tonn rund vekt og millioner kroner)

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kvantum	126.000	169.000	180.000	207.000	164.000	165.000	150.000	128.000	127.000	117.000
Verdi	937	1.437	1.965	2.472	1.868	2.195	2.257	2.001	1.647	2.024

Tabell 14: Viktige arter landet av utenlandske fartøy 2013–2022 (tonn rund vekt)

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Torsk	91.000	126.000	120.000	126.000	105.000	108.000	105.000	87.000	88.000	86.000
Hyse	17.000	19.000	21.000	33.000	29.000	24.000	15.000	13.000	11.000	14.000
Sei	9.000	7.000	8.000	10.000	10.000	9.000	9.000	9.000	10.000	8.000
Reker	3.000	7.000	16.000	14.000	10.000	14.000	15.000	10.000	8.000	2.000

Tabell 15: Utvikling i kvantum for utenlandske landinger totalt, og herav spesielt for fisk og for enkelte kategorier/ansendelser 2013–2022 (tonn rund vekt)

Utenlandske landinger	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totalt kvantum	126.000	169.000	180.000	207.000	164.000	165.000	150.000	128.000	127.000	117.000
Totalt kvantum fisk	123.000	160.000	158.000	181.000	155.000	151.000	135.000	118.000	119.000	114.000
Fersk fisk	800	7.700	4.700	4.200	130	930	330	50	470	140
Fersk torsk	700	7.200	4.400	3.800	6	740	290	30	430	130
Ombordfrost sløyd fisk	87.000	99.000	103.000	123.000	111.000	113.000	103.000	91.000	86.000	90.000
Ombordfrost sløyd torsk	65.000	77.000	77.000	88.000	78.000	84.000	81.000	68.000	65.000	69.000
Ombordfrost filet fisk	31.000	48.000	46.000	46.000	37.000	31.000	28.000	21.000	26.000	20.000
Ombordfrost filet torsk	25.000	42.000	38.000	34.000	27.000	24.000	24.000	19.000	23.000	16.000

Tabell 16: Distriktsvis fordeling av landinger av fisk fra utenlandske fartøy 2018–2022 (tonn rund vekt)

År	Torsk					Hyse					Sei				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Øst-Finnmark	35.980	32.160	25.160	33.590	45.610	8.760	5.410	3.830	5.810	6.980	1.900	1.890	2.230	3.360	3.140
Vest-Finnmark	14.810	13.740	9.280	230	130	2.360	2.130	1.470	4	10	1.050	900	1.020	2	0
Troms	47.680	50.740	49.660	50.090	32.330	11.790	6.320	6.880	4.780	5.740	4.040	4.620	4.680	6.230	3.680
Vesterålen	9.850	6.570	2.440	4.200	7.634	1.510	1.050	390	750	1.090	2.020	1.280	1.510	760	1.600
Nordmøre	0	2.240	0	0	0	0	70	0	0	0	0	3	0	0	0

2016 utgjorde verdien av landinger fra EU-flåten totalt 408 millioner kroner i Råfisklagets område. I 2017 ble verdien redusert til 63 millioner, og i perioden fra 2018-2022 har verdien av landingene fra EU-flåten vært 288 millioner, 227 millioner, 260 millioner, 222 millioner kroner og nå sist 47 millioner kroner i 2022.

Se tabell 16 på side 43 for detaljer om distriktvis landinger av torsk, hyse og sei fra utenlandske fartøy i perioden 2018-2022.

Det årlige rekekvantumet fra utenlandske fartøy har i perioden 2018-2022 i det enkelte år vært henholdsvis 13.800, 14.600, 10.100, 8.000 og nå sist 2.200 tonn i 2022. Alle årene har disse fangstene nesten utelukkende blitt levert i Troms. Den store reduksjonen i 2022 skyldes hovedsakelig endret tolking fra Nærings- og Fiskeridepartementet om praktiseringen av transittregelverket.

Hoveddelen av de utenlandske leveransene kommer fra russiske trålere. Etter Russlands krigføring og invasjon av Ukraina 24. februar 2022, ble vestlige sanksjoner iverksatt mot Russland, herunder ble det vurdert å forby landinger av russisk fisk i Vest-Europa. Med henvisning til betydningen av det norsk-russiske fiskerisamarbeidet tillot norske myndigheter videreføring av landingene fra russiske båter i norske havner. Men i oktober ble landingene begrenset til 3 havner, Kirkenes, Båtsfjord og Tromsø, kombinert med skjerpet kontroll med russiske fiskebåter. Kvantumet som ble levert fra russiske båter og omsatt gjennom Norges Råfisklag holdt seg på samme nivå i 2022 som i 2020 og 2021, totalt 106.-108.000 tonn årlig. Av dette har torskelandingene utgjort fra 77.000 til 80.000 tonn.

Omsetning av ombordfryst fisk landet ved nøytrale fryselagre

I 2022 ble det omsatt totalt 235.000 tonn ombordfryst fisk fra norske fartøy, en nedgang på 6,7 % fra 252.000 tonn i 2021. Totalverdien av denne omsetningen endte på 5.760 millioner kroner, en økning på 26 % fra 4.550 millioner kroner året før. Den positive økningen, tross kvotenedgang på torsken, er et resultat av stigende priser for torsk, hyse og sei i hele 2022.

2022 startet med små kvanta usolgt fisk på lager. Det var deretter et jevnt lossemønster gjennom hele året. I de tre siste månedene av 2022 ble det omsatt ombordfryst fisk fra norske fartøy for 1.468 millioner kroner, og dette utgjorde hele 25,4 % av totalverdien for denne omsetningen i 2022. Tilsvarende i 2021 var 1.688 millioner kroner.

Det var god omsetning av torsk, hyse og sei gjennom hele 2022. Stor torsk går gjerne til den norske klippfiskindustrien. En stor del mellomorsk, småorsk og hyse går til filetproduksjon i Kina eller Øst-Europa. Etter koronapandemien har det vært en dreining mot mindre eksport av hel fryst fisk til bearbeiding i Kina, og mer til Europa. Dette grunnet transportutfordringer og strengere importregler til det kinesiske markedet. Vi avsluttet 2022 med lite fisk på lager.

Fangstene omsettes gjennom NR Auksjon enten via kontrakt, egenovertakelse, leveringsforpliktelse eller via lagets auksjonssystemer. Fra 01.01.2022 ble det innført, som en prøveordning, auksjonsplikt på 50 % av hodekappet sløyd fryst torsk og sei. Auksjonen bidrar til økt konkurranse ved at flere kjøpere kan ta del i budgivningen. Slike auksjoner gir samtidig kjøperne anledning til å by kun på de fiskeslag og størrelser de har behov for.

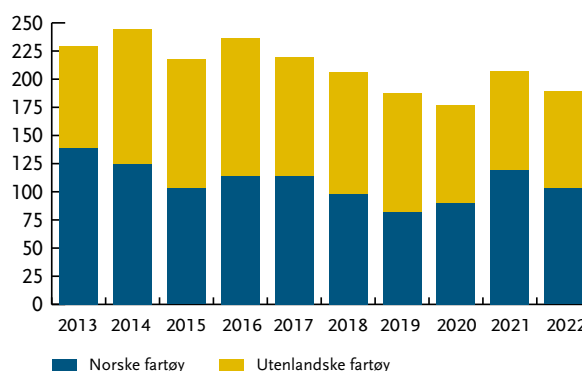

Diagram 5: Kvantumsutvikling ombordfryst torsk landet ved nøytrale fryselagre fra norske og utenlandske fiskefartøy 2013-2022 (tusen tonn rund vekt).

Tabell 17: Gjennomsnittspriser på auksjon for trålfanget ombordfryst fisk i 2021 og 2022 og i de tre mest aktive månedene i året – oktober, november og desember 2021 og 2022 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	Gjennomsnittspriser på auksjon				Endring okt.-des. 2021-2022
	Hele 2021	Hele 2022	Okt.-des. 2021	Okt.-des. 2022	
Torsk over 6,0 kg	41,54	51,85	49,15	58,21	+ 9,06
Torsk 2,5-6,0 kg	40,88	49,68	45,11	55,85	+10,74
Torsk 1,0-2,5 kg	34,50	47,15	36,37	50,76	+14,39
Torsk under 1,0 kg	27,41	42,52	28,96	45,63	+16,67
Sei over 2,3 kg	18,92	24,65	21,67	26,20	+4,53
Sei 1,2-2,3 kg	18,59	24,11	21,74	24,72	+2,98
Sei under 1,2 kg	15,66	21,15	17,75	22,06	+4,31
Hyse over 8 hg	29,26	32,36	31,34	32,62	+1,28
Hyse under 8 hg	23,00	29,37	27,83	30,32	+2,49

Dette bidrar til mer skreddersydde innkjøp og gir bedre priser til flåten. Råfisklaget sørger for det praktiske rundt registrering, omsetning og oppgjør.

Størstedelen av den ombordfrysede fisken kommer fra trålere (74 %) og autolinefartøy (17 %). Fartøy som drifter med snurrevad, men også noen garnbåter, står for resten (9 %). Enkelte av kystfartøyene veksler mellom å levere fersk eller levende fisk til ordinære kjøpere, og ombordfryst fisk til nøytrale fryselagre.

Fangstene losses ved et av de 11 registrerte nøytrale fryselagrene i Råfisklagets distrikt. De nøytrale fryselagrene har en viktig funksjon i distribusjonskjeden mellom fartøy og kjøper. De sørger for korrekt veiing og fyller ut landingsnedler, som igjen danner grunnlag for den videre omsetning av fangstene. Landingsnedlene overføres elektronisk til Råfisklaget, som forestår omsetningen på vegne av rederiene.

Fangstene som omsettes via NR Auksjon tilbys kjøpere over hele landet. Totalt var det rundt 80 aktive kjøpere i 2022. De fem største kjøperne blant disse handlet for ca. 45 % av totalomsetningen i 2022.

Vi gjør spesielt oppmerksom på at tallene i diagram 5 og tabell 18 kan bli justert fra en årsberetning til en annen. Dette kan skje fordi det blir foretatt registreringer (korreksjoner) med tilbakevirkende kraft når lagrede ombordfrysede fangster i fiskers eie blir solgt til en kjøper.

I 2022 ble det i Råfisklagets distrikt innrapportert et kvantum på til sammen 650.000 tonn rund vekt fangst fra norske fiskefartøy, krill fra Sørishavet og alger (tare) fra norske farvann holdt utenom. 271.200 tonn (42 %) av dette var ombordfrysede fangster. Sammenstilles disse opplysningene med tabell 18, hvor det for 2022 framkommer 268.400 tonn i samlet kvantum for norske fangster losset ved nøytrale fryselagre – førstehåndsomsatt gjennom Råfisklaget, ser vi at 99 % av de norske ombordfrysede fangstene tok veien om nøytrale fryselagre i 2022. Tilsvarende prosentandeler var det også i det enkelte år i perioden 2017–2021.

Kjøpere og aktivitet

Det har vært en relativt stabil utvikling i aktivitet og antall næringsaktører i Råfisklagets område de 10-15 siste årene. De fem siste årene i perioden 2018-2022, har antall årlige enkeltfangster (sluttsedler) vært i rekkefølge; 157.000, 147.000, 146.500, 156.000 og nå sist 154.000 enkeltfangster i 2022. Totalt antall kjøpere ved årets slutt har i samme periode vært henholdsvis 273, 278, 273, 276 og nå sist 271 i 2022. Totalt antall fartøy som har levert fangst har i perioden vært 6.278, 6.481, 6.681, 5.640 og nå faktisk identisk 5.640 også i 2022. Tar vi for oss kun fiskefartøy av disse, så har utviklingen i perioden vært 4.502, 4.366, 4.331, 4.180 og nå sist 4.146 fiskefartøy i 2022.

Tabell 18: Kvantum og verdi fra førstehåndsomsatte fangster gjennom Norges Råfisklag fordelt på varegruppe og tilvirking, losset ved nøytrale fryselagre 2018–2022 (tonn rund vekt og tusen kroner)

År		Norske					Utenlandske				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Fisk – tilvirket:	– kvantum	8.500	6.800	10.300	8.700	8.200	30.800	28.400	21.200	26.300	20.200
	– verdi	169.400	165.700	231.200	222.200	299.900	320.400	371.400	318.800	297.100	326.000
Fisk – utilvirket:	– kvantum	197.300	170.800	183.000	243.400	227.300	119.500	106.700	96.300	92.200	93.900
	– verdi	3.579.700	3.340.800	3.375.700	4.334.500	5.460.600	1.463.400	1.500.300	1.414.100	1.133.700	1.628.500
Skalldyr:	– kvantum	24.300	25.400	20.400	36.600	32.800	10.900	12.500	9.600	7.400	1.200
	– verdi	777.200	785.600	625.100	1.358.800	999.100	319.100	331.100	257.000	194.900	47.800
Kval:	– kvantum	13	40	80	0	152					
	– verdi	450	1.410	2.980	0	4.580					
Totalt:	– kvantum	230.100	203.100	213.900	288.700	268.400	161.300	147.600	127.100	126.000	115.400
	– verdi	4.526.700	4.293.600	4.234.900	5.915.500	6.764.200	2.103.000	2.202.800	1.990.000	1.625.800	2.002.300

Tabell 19: Andel av ordinære kjøpere fordelt etter omsetning 2018–2022

Mottatt kvantum rund vekt	Prosentandel av kjøpere					Prosentandel av omsetningsverdi				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
0-600 tonn	50	55	54	56	56	4	4	4	4	4
601-1.500 tonn	15	12	13	11	10	5	5	5	4	4
1.501-2.500 tonn	8	9	10	10	9	6	8	9	6	7
2.501-3.500 tonn	3	5	5	4	7	3	6	6	4	8
3.501-4.500 tonn	7	4	5	5	3	9	5	6	7	4
over 4.500 tonn	17	15	13	14	15	73	72	70	75	74

Utviklingen i totalt antall kjøpere og fiskefartøy i Norges Råfisklags område de 15 siste årene framgår i en oppstilling under tabell 20.

Det er sentralt for utviklingen av fiskerierne at det søkes å oppnå og er likeverdige forhold og en sunn og god konkurranse mellom aktører både på sjø og land. Utviklingen i antall aktører, men også næringsaktørens samarbeid, avtaler og eierskap, og her har det skjedd en stor eierkonsentrasjon de siste årene, er av stor betydning for gjennomføringen av omsetningen.

Av tabell 19 på side 45 framgår det at 15 % av kjøperne stod for 74 % av totalverdien på omsetningen i Råfisklagets distrikt i 2022. I 2021 var disse andelenene henholdsvis 14 % og 75 %.

Når antall kjøperanlegg med produksjon går ned, som det har gjort de siste tiårene, blir mottaksstasjoner et stadig viktigere supplement for å opprettholde omsetningen på kysten. Ved slike strukturelle endringer, er det viktig at bevilgningene over statsbudsjettet og rammene til føringstilskudd opprettholdes, og at disse rammene justeres i takt med behovet.

Tabell 20: Antall av ordinære førstehåndskjøpere fordelt distriktsvis pr. 31. desember 2018–2022. Deretter følger i samme periode totalt antall førstehåndskjøpere som driver trading/formidlingssalg og andre kjøpertyper. Kategorien andre er totalt antall av brukstypenøytrale fryselaagre, leppefiskmottak, levendelagingsanlegg, mottak i utlandet, taremottak og spesialoppføringer.

	Kjøperanlegg				
	2018	2019	2020	2021	2022
Ordinære kjøpere	185	193	189	190	177
Øst-Finnmark	32	38	34	37	38
Vest-Finnmark	30	32	32	28	27
Troms	45	43	42	41	40
Vesterålen	20	23	19	20	21
Lofoten/Salten	56	57	57	64	60
Helgeland	12	11	12	13	14
Nord-Trøndelag	11	5	4	3	3
Sør-Trøndelag	24	30	29	33	25
Nordmøre	17	20	21	21	17
Utenom Råfisklaget	2	3	2	2	1
Tradere/formidlingssalg	65	57	56	61	60
Andre kjøpertyper	23	28	28	25	34
Totalt	273	278	273	276	271

* Utvikling i antall kjøpere og fiskefartøy i Norges Råfisklag 2008–2022

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ordinære kjøpere	175	174	181	182	173	169	167	178	184	182	185	193	189	190	177
Tradere/formidlingssalg	80	85	81	80	76	75	72	85	86	77	65	57	56	61	60
Andre kjøpertyper	24	19	21	20	19	22	28	29	26	24	23	28	28	25	34
Totalt antall kjøpere	279	278	283	282	268	266	267	292	296	283	273	278	273	276	271
Fiskefartøy	4.696	4.263	4.335	4.294	4.270	4.031	4.070	4.171	4.288	4.445	4.502	4.366	4.331	4.180	4.146

Sjømateksport fra Norge

Hovedtall

2022 var nok et krevende år for fiskerinæringa med utfordringer på rekke og rad. Russlands invasjon av Ukraina, høy inflasjon i både Europa og USA og rekordpriser på drivstoff og energi har påvirket sjømathandelen i stor grad. Til tross for dette viser tall fra Norges sjømatråd at Norge satte ny eksportrekord i 2022 med et volum på 2,9 millioner tonn fisk og skaldyr (produktvekt) til en verdi av hele 151,4 milliarder kroner. Dette var en solid verdøkning på hele 25 % fra rekordåret 2021.

Krevende tider med høye matvarepriser i kjølvannet av pandemien og som følge av krigen i Ukraina har gjort sitt til at eksportverdien har økt betraktelig, mens volumet er stabilt. Samtidig har en svak norsk krone gitt en positiv valutaeffekt for norsk eksport og et ekstra verdiløft for sjømatnæringa.

Etter oppgang i 2021 førte lavere torskekvote i 2022 til en svak nedgang i volum, samtidig som eksportverdien gikk opp. Norsk eksport av torsk, hyse, sei, brosme og lange endte på 18,48 milliarder kroner i 2022, noe som er en oppgang på ca. 4 milliarder kroner sammenlignet med 2021. Volumet endte stabilt, tross nedgang for torsk og hyse, mye grunnet et sterkt år for norsk sei.

Torskeeksporten gikk ned fra 199.000 tonn i 2021 til 190.000 tonn i 2022. Samtidig har eksportverdien aldri vært høyere, med en stigning på 24,5 % fra 9,8 til 12,2 milliarder kroner. Hyseeksporten fikk også en volumnedgang på 3,4 % til 58.900 tonn i 2022, mens verdien ble rekordhøy med en oppgang på 21 % til 1,97 milliarder kroner. På lik linje som for hyse og torsk, har eksportverdien for sei aldri vært høyere. Den gikk opp med hele 44 % fra 2,53 til 3,64 milliarder kroner. I motsetning til torsk og hyse hadde sei en volumvekst, fra 97.600 tonn i 2021 til 111.300 tonn i 2022.

Verdimessig var Portugal det største markedet for hvitfisk også i 2022, og landet har befestet sin posisjon som Norges viktigste torskemarked. Klippfisk og saltfisk av torsk utgjør tilnærmet 98 % av den totale eksportverdien av hvitfisk til landet. Om en ser på eksportert volum, er det fortsatt Kina som er det største eksportmarkedet for torskefisk, hovedsakelig på grunn av fryst hel torskefisk. Eksportvolumet gikk opp fra 74.850 tonn i 2021 til 80.100 tonn i 2022. Samtidig steg verdien kraftig med 58 % fra 1,9 milliarder kroner i 2021 til nærmere 3 milliarder kroner i 2022. Det meste av hvitfisken Norge eksporterer

til Kina blir videreførdet og reeksportert. Det er i hovedsak snakk om fem arter som danner grunnlaget for volumet; torsk, hyse, sei, uer og blåkkeite.

Danmark var det største markedet for fersk/kjølt torskese sett i verdi, og ble dermed det nest største markedet etter Portugal for torsk i 2022. Det ble eksportert 65.800 tonn fersk/kjølt torskese til en verdi opp mot 2,62 milliarder (kroner), som er en verdiøkning på 16 % fra 2021. Det meste av fisken som eksporteres til Danmark blir reeksportert, hovedsakelig til EU.

2022 var et utfordrende år for norsk tørrfisk. Italia beholder sin posisjon som det største markedet for tørrfisk målt i verdi, men har gjennom året hatt en nedgang både i verdi og volum. I 2022 ble det eksportert tørrfisk til Italia til en verdi av 468 millioner kroner, en nedgang på 4 % fra 2021. I volum utgjorde dette 1.900 tonn mot 2.400 tonn i 2021. I Nigeria, som også er kjent for å være et land med sterke tørrfisktradisjoner, fortsatte den negative eksportutviklingen og volumet sank kraftig fra 905 tonn i 2021 til 584 tonn i 2022. Samtidig steg tørrfiskeksporten til nye rekorder i USA, både volum- og verdimesig. Verdien endte på 80 millioner, 30 % opp fra 2021.

Norsk eksport av skalldyr hadde en eventyrlig vekst i 2021, men markedssituasjonen i 2022 har vært svært utfordrende både for kongekrabbe og snøkrabbe. Levendeeksporten har blitt kraftig påvirket av Russlands invasjon i Ukraina, der et stengt luftrom har ført til lengre transporttid og økte fraktpriser, samtidig som russisk utestengelse fra Europa og USA har skapt et ytterligere

press på markedet i Asia. Eksportverdien for skalldyr fordelte seg i 2022 med 39 % på reker (solid oppgang etter 30 % i 2021), 28 % på kongekrabbe, 22 % på snøkrabbe, 4 % på taskekrabbe og 7 % på andre arter. Etter to tøffe år var det en positiv eksportprisutvikling for reker, mens krabbe, og spesielt snøkrabbe, møtte motbør i markedene etter rekordåret 2021.

Omsetning av viktige arter/produkter

Torsk (*Gadus morhua*)

Norge og Russland ble enige om en totalkvote for nordøstarktisk torsk på 729.480 tonn for 2022, inkludert 21.000 tonn murmanskorsk og 21.000 tonn norsk kysttorsk. Tilsvarende total i 2021 var 906.600 tonn. Det gir en kvotereduksjon tett innpå 20 %.

Den norske torskesekvota nord for 62° N endte i 2022 på 385.289 tonn, etter overføring av tredjelandskvota og korrigering for kvoteoverføring (fleksibel overføring av kvote mellom år), ned fra 432.947 tonn i 2021, også det korrigert for kvoteoverføring. Det stod igjen et restkvantum på 48.822 tonn av 2021-kvota ved årets slutt, slik at oppfisket kvantum i 2021 utgjorde 384.125 tonn, altså på samme nivå som 2022-kvota til slutt endte opp med. I 2022 ble 355.720 tonn oppfisket, ifølge oversikt fra Fiskeridirektoratet, slik at det pr. 31.12.2022 stod igjen en rest av kvota på 29.573 tonn. Det gir en kvoteutnyttelse på 92,3 % i 2022.

Det var mye værhindring under vinterfisket der de

Tabell 21: Kvantums- og verdiutvikling for torsk 2013–2022 fra norske og utenlandske fartøy (tonn rund vekt og millioner kroner)

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kvantum	482.149	532.494	471.652	480.592	469.941	436.687	387.427	372.111	425.616	400.531
Norske fartøy	391.434	406.682	351.810	354.920	364.840	328.357	281.977	285.566	337.507	314.829
Utenlandske fartøy	90.715	125.812	119.841	125.672	105.101	108.330	105.450	86.545	88.109	85.702
Verdi	3.875	4.791	5.650	6.788	7.266	7.589	7.874	8.079	7.432	10.135
Norske fartøy	3.216	3.811	4.530	5.437	6.014	6.130	6.208	6.573	6.238	8.415
Utenlandske fartøy	659	980	1.121	1.351	1.252	1.459	1.666	1.506	1.194	1.719

Tabell 22: Minsteprisutvikling for torsk sløyd uten hode vinter 2013–2022 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2013	2014	2015	2016	2017*	2018*	2019*	2020*	2021*	2022*
Torsk over 6,0 kg	13,25	14,00	16,00	17,00	20,25	22,50	25,25	31,00	25,25	30,50
Torsk 2,5-6,0 kg	10,50	11,25	13,50	16,50	20,00	21,75	24,25	29,00	23,25	29,25
Torsk 1,0-2,5 kg	9,50	10,25	11,75	15,25	18,75	20,50	23,00	27,75	22,00	28,00

* *Dynamiske minstepriser ble innført som en forsøksordning for torsk fra og med 3. oktober 2016. Disse dynamiske minsteprisene blir normalt kalkulert og fastsatt hver 14. dag. For å komme fram til sammenlignbare dynamiske minstepriser som kan sees opp mot vinter-minstepriser tidligere år, er det fra og med 2017 og framover tatt utgangspunkt i de dynamiske minsteprisene i en 14-dagers periode i siste del av januar.*

Tabell 23: Omsetning av torsk fra norske fartøy i kvantum og verdi, fordeling på fersk og fryst og endring 2021–2022 (tonn rund vekt, millioner kroner og prosent)

	Kvantum				Verdi			
	2021	2022	Endringer		2021	2022	Endringer	
	Tonn	Tonn	Tonn	Prosent	Mkr	Mkr	Mkr	Prosent
Fersk	218 997	211 689	-7 308	-3 %	3 544	5 124	1 580	45 %
Fryst	118 510	103 140	-15 370	-13 %	2 694	3 291	597	22 %
Sum	337 507	314 829	-22 678	-7 %	6 238	8 415	2 177	35 %

fleste ukene resulterte i noen dagers landligge for kystflåten. Dette, kombinert med dårlig fisketilgjengelighet først på året der skreien ble lokket langt ut fra kysten av sild som oppholdt seg lengre tid i nord enn normalt, gjorde sitt til at kystflåten kom skjevt ut med sitt fiske. Det mye omtalte sildesuget var også en viktig grunn til at minimalt med skrei tok turen på innersida av Lofoten, og lofotfisket ga i likhet med året før dårlig uttelling. Prisreduksjonen som vi opplevde for fersklevvert torsk under vinterfisket i 2021, ble reversert og ga priser i overkant av nivået vinteren 2020. I likhet med året før måtte det en sluttspurt til for å få fisket mest mulig av totalkvota, og sikre at hele restkvantumet kunne overføres til fiske i 2023, innenfor regelen om inntil 10 % kvoteoverføring.

Omsetning i torskfisket

Omsetningen av torsk gjennom Norges Råfisklag utgjorde 400.531 tonn i 2022, hvorav 314.829 tonn kom fra norske fartøy og 85.702 tonn fra utenlandske (se tabell 21 på side 47). Til sammenligning var kvantumet omsatt fra norske båter hele 406.700 tonn i 2014, det høyeste kvantum omsatt i Råfisklagets mer enn 80-årige historie. Kvan-

tumsmessig representerte totalen i 2022 en reduksjon på 25.085 tonn eller 6 % fra 2021. For norske båter ble kvantumet redusert med 22.678 tonn, fra 337.507 tonn i 2021 til 314.829 tonn i 2022, mens landingene fra utenlandske fartøy ble redusert fra 88.109 til 85.702 tonn.

Førstehandsverdien av torsk i 2022 var 10.135 millioner kroner eksklusive restråstoff, hvorav 8.415 millioner kroner skrev seg fra landinger fra norske båter og 1.719 millioner kroner fra utenlandske. Tilsvarende verditall året før var 7.432 millioner kroner totalt, fordelt med 6.238 og 1.194 millioner kroner på henholdsvis norske og utenlandske båter. I det videre omtales bare omsetningen for norske fartøy, for nærmere informasjon om utenlandske landinger, se eget kapittel.

Verditallene foran inkluderer ikke restråstoff/biprodukter, som først og fremst gjør seg gjeldende under vinterseongen. Disse utgjorde i 2022 av fersklevvert torsk 59 millioner kroner, der rogn og lever stod for det meste med 24-25 millioner kroner på hver. Se detaljer i diagram 6.

Etter en negativ prisutvikling ut over 2020 og de første månedene av 2021, har torskeprisene tatt seg kraftig opp. Prisforskjellen mellom fersk og fryst torsk har også vært økende.

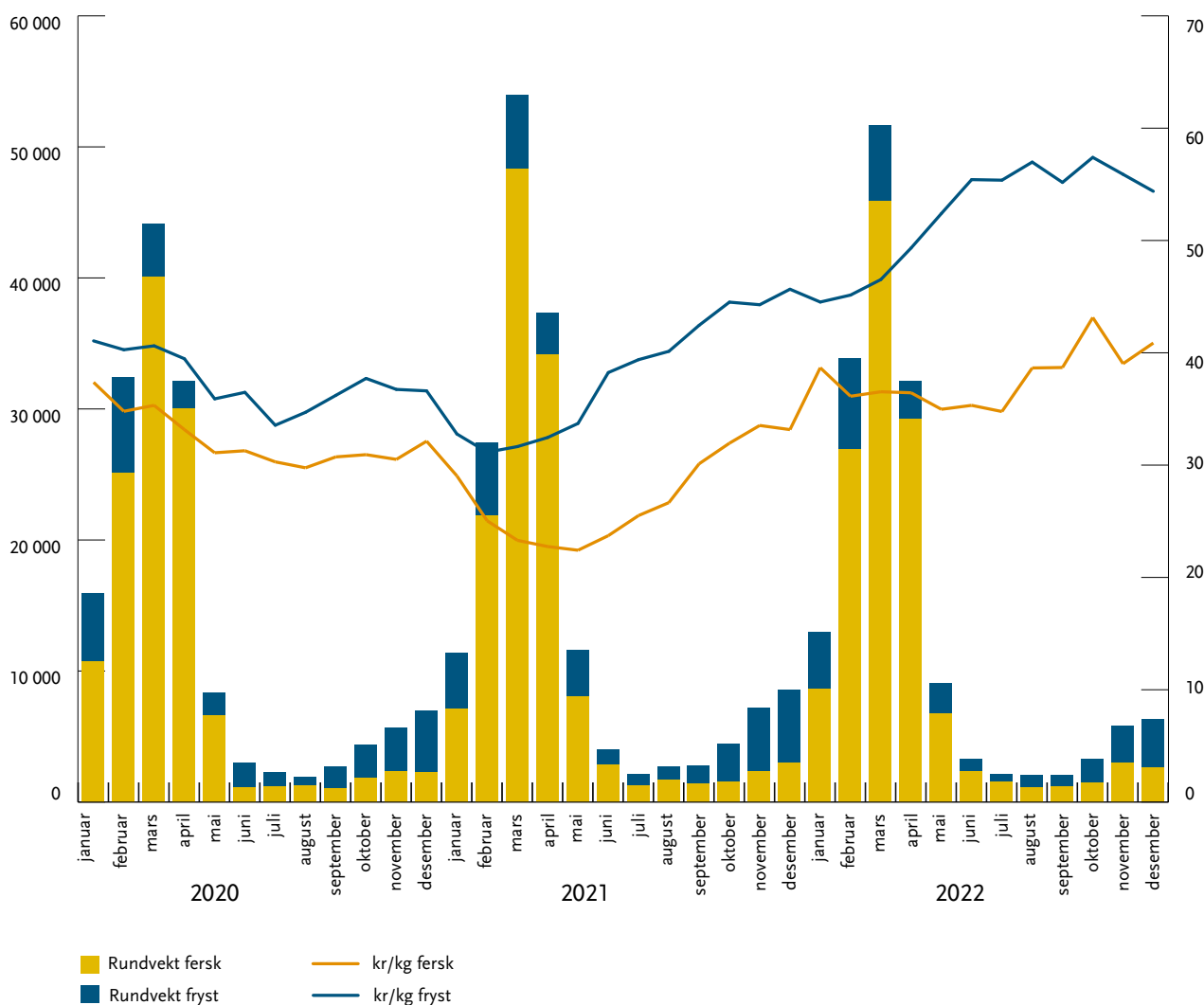

Diagram 6: Omsetning pr. måned og prisutvikling (omregnet til sløyd uten hode) for fersk og fryst torsk fra norske fartøy 2020–2022 (tonn rund vekt og kroner pr. kg)

Fersk og fryst torsk hadde en negativ prisutvikling ved starten av 2021, men har etter det utviklet seg positivt. Diagram 6 viser prisutviklingen for den viktigste størrelsen 2,5-6,0 kg gjennom året. Gjennomsnittsprisen for fersk torsk endte på kr 36,45 pr. kg vinteren 2022, som var opp 53 % sammenlignet med året før. Prisen holdt seg stabil utover vinteren etter en topp i januar, for deretter gradvis å øke resten av året. For torsk levert fryst var prisutviklingen positiv gjennom hele året, med unntak av de siste ukene før jul. Her økte gjennomsnittsprisen fra kr 44,52 pr. kg i januar til kr 57,40 pr. kg i oktober.

Modell(en) for dynamisk minstepris har vært gjeldende for torsk siden 3. oktober 2016, etter avtale med kjøperorganisasjonene. Modellen har stått uendret, med unntak av korrigerende av prisforskjellen mellom torsk 2,5-6,0 kg og den over 6,0 kg som i utgangspunktet var 25 øre pr. kg. Denne ble økt til 75 øre pr. kg i desember 2017, videre til kr 1,- pr. kg fra 17. desember 2018 og til kr 2,- pr. kg fra 16. desember 2019. Prisforskjellen ble redusert til 50 øre pr. kg 15. februar 2021, og den ble deretter økt i prisforhandlingen i desember til kr 1,25 pr. kg med virkning fra 13. desember 2021. Den dynamiske minsteprisen for torsk 2,5-6,0 kg startet på kr 29,25 pr. kg i begynnelsen av 2022, økte til 35,25 i oktober, for så å gå ned til 34,25 ved siste beregning før jul.

Tabell 23 på side 47 viser kvantums- og verdimesig fordeling mellom fersk og fryst torsk. I fersk-tallet inngår også sjøtilvirka tørrfisk omregnet til rå rundvekt, henholdsvis 465 tonn i 2021 og 327 tonn i 2022, til verdi 9 millioner kroner begge årene. I fryst-omsetningen inngår flere varianter filet, som omregnet til rundvekt utgjorde 5.700 tonn i 2021 og 5.600 tonn i 2022, til verdi henholdsvis 143 og 201 millioner kroner. Tabellen viser at både fersk- og frystkvantumet ble redusert, men fryst hadde størst reduksjon både i kvantum og prosent. Som følge av økte priser økte likevel verdien av torskelandingene kraftig. Torsken var den arten som bidro sterkest til verdioøkningen av landingene fra norske fiskere i 2022, etter et verdifall i 2021. Verdien av ferskleveransene økte mest både i kvantum og prosent, opp med nær 1,6 milliarder kroner som tilsvarte 45 %.

Fangst per redskap

Diagram 7 illustrerer den årlige fordelingen av kvantum per redskap for fersk torsk. Her framgår det at snurrevad har vært største redskap de siste årene, men stod for den største reduksjonen fra 2021 til 2022. Kvantumet tatt på garn økte fra 68.600 tonn i 2020 til 78.000 tonn i 2021 og videre til 81.200 tonn i 2022, og garn var eneste redskap med økte fangster i 2022. Juksa har hatt en negativ utvikling gjennom hele perioden og taper andeler.

Tabell 24 viser redskapsfordelingen av torsk levert fersk/fryst fra norske fartøy, med kvantum, verdi og gjennomsnittspriser. Torskekvantumet levert fersk utgjorde 211.689 tonn i 2022, og av det var 88.856 tonn tatt på snurrevad. Juksa kom dårligst ut prismessig. For fryst viser den samme tabellen at det meste av den ombordfrysede torsken tas med trål og autoline, med prisforskjell fordel autoline. Sammenlignet med 2021 var det i 2022 reduserte landinger av fryst torsk fra alle redskapsgrupper, unntatt snurrevad som økte fra 4.643 til 7.338 tonn. Trålkvantumet gikk ned fra 85.050 til 72.807 tonn, autoline fra 25.632 til 20.517 tonn og garn fra 3.185 til 2.478 tonn.

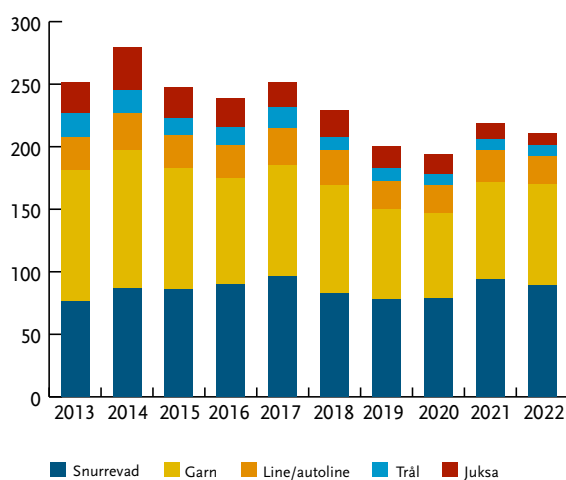

Diagram 7: Fordeling av kvantum pr. redskap, for fersk torsk fra norske fartøy 2013–2022 (rund vekt tusen tonn)

Tabell 24: Omsetning av torsk fra norske fartøy, redskapsfordelt 2022 (tonn rund vekt, kroner pr. kg og millioner kroner)

	Kvantum			Gjennomsnittspriser (sløyd u/hode)		Verdi
	Fersk	Fryst	Sum	Fersk	Fryst	
Juksa	9.872		9.872	34,65		228
Line	17.703		17.703	36,77		434
Snurrevad	88.856	7.338	96.193	36,55	46,88	2.395
Garn	81.240	2.478	83.718	36,02	48,89	2.033
Autoline	4.348	20.517	24.865	39,24	48,93	783
Trål	9.443	72.807	82.250	35,89	47,63	2.538
Ruser	95		95	33,54		2
Annet	132		132	35,01		3
Sum	211.689	103.140	314.829	36,30	47,86	8.415

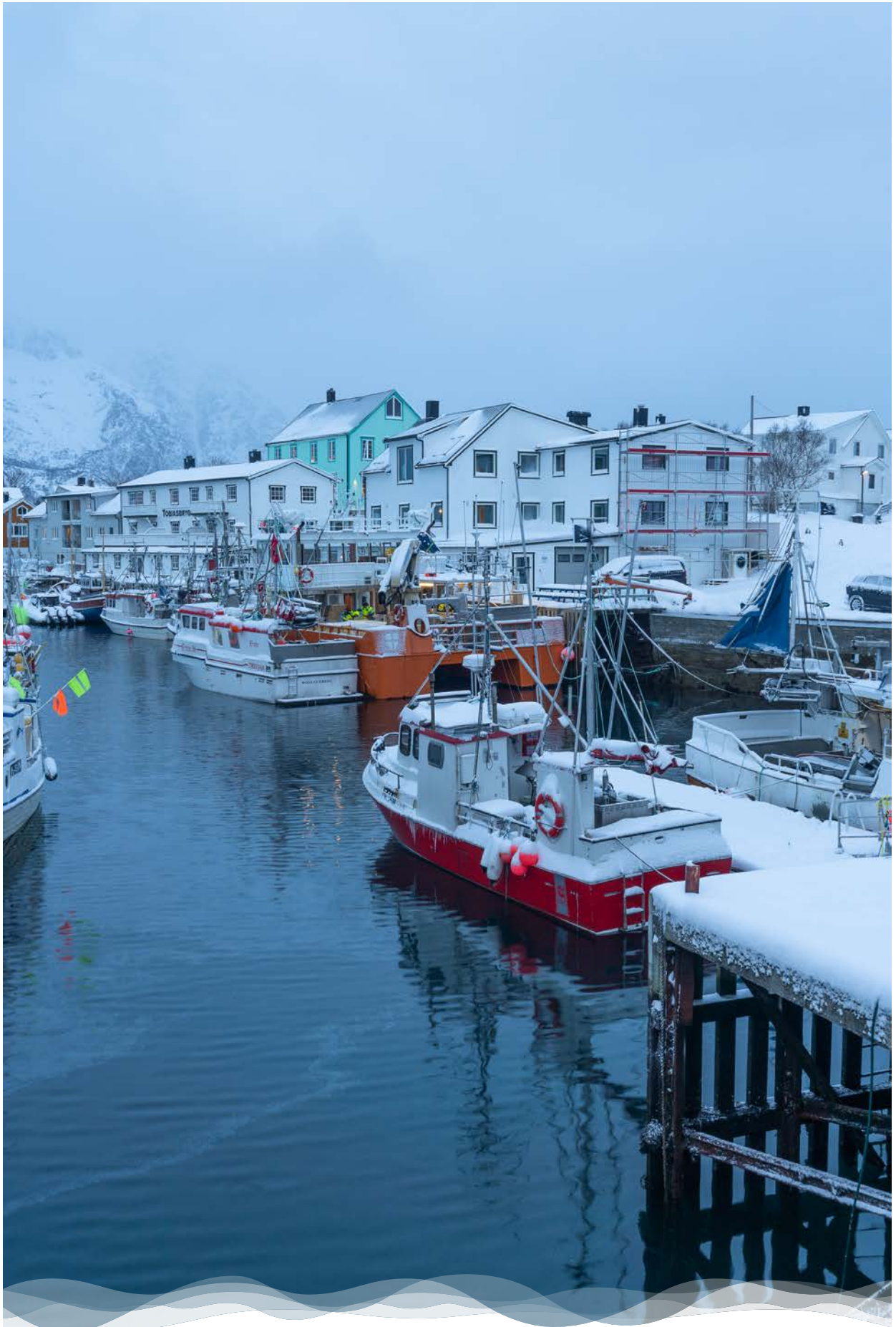

Foto: Lena Pettersen

Torskefisket gjennom året

Av totalkvantumet ilandført fersk torsk på 211.689 tonn var 164.250 tonn levert de 4 første månedene i 2022. Leve- ransene av fersk torsk i januar og første halvdel av februar var preget av dårlig vær. Uke 10 ble årets toppuke med 22.300 tonn omsatt til verdi 355 millioner kroner. Vinter- fisket ble avsluttet i uke 17/18 da ukekvantumet var nede i 6.500 tonn. Etter påske flyttet fisket seg som normalt gradvis nordover til Finnmark, med ukekvanta som fra juni og ut året holdt seg på 800–1.800 tonn. Utviklingen og sesongprofilen for 2022 er illustrert i diagram 8 som viser omsetning av fersk/fryst torsk per måned.

Leveringstilstand

Leveringstilstand på ferskleveransene av torsk har vært et viktig tema under vinterfisket over flere år. Mye av torsken er omsatt sløyd uten hode, men ofte ilandført rund og sløyd på land, der fisker har overlatt sløyejobben til kjøper med tilhørende avtale om eventuell fakturering for denne tjenesten.

Tallene for 2022 viser at av 211.700 tonn torsk levert fersk, hadde 134.200 tonn leveringstilstand sløyd uten hode, omregnet til rundvekt. Dette utgjør 63 %, som er opp fra 57 % i 2021 og fra rundt 60 % de tre årene før, men ned fra 72 % hvis vi sammenligner med 2014. Videre var 62.200 tonn (29 %, ned fra 34 % året før) omsatt som rund torsk, og 14.600 tonn (5 %) var omsatt med leveringstilstand sløyd med hode. Fiskens kondisjon/ mageinnhold har stor betydning for seddelført kvantum, som naturlig nok får både økonomiske og kvotemessige

konsekvenser. Av hensyn til dette, foretrekker mange kjøpere og fiskere at fangsten sløyes før den veies og seddelføres.

Torskefisket pr. leveringszone

Den årlige omsetningen av fersklevert torsk pr. leverings- sone for de siste 5 årene er illustrert i tabell 26. Når det gjelder omsetningen av fersk torsk, ble totalen de to siste årene redusert fra 218.500 til 211.400 tonn. Landingene i Troms økte fra 39.500 til 40.100 tonn, og det var også økte landinger i Lofoten/Salten, fra 35.900 til 37.600 tonn. Ellers var det reduksjon, og størst sådan i Vesterålen som var ned 4.500 tonn til 34.400 tonn. Kvantumet levert i Øst-Finnmark ble redusert med 3.900 tonn og endte på 41.900 tonn i 2022. I Vest-Finnmark var reduksjonen

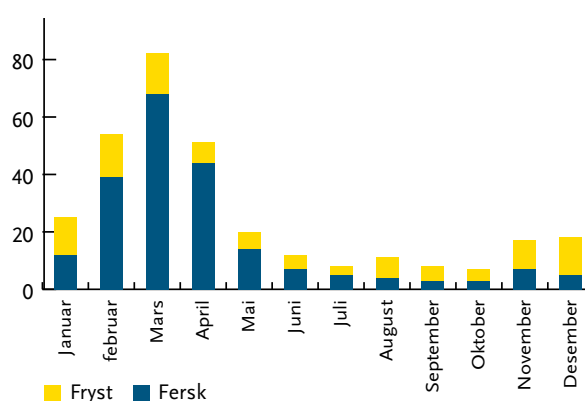

Diagram 8: Samlet omsetning av torsk pr. måned fra norske fartøy fordelt på fersk og fryst 2022 (tonn rund vekt)

Tabell 25: Gjennomsnittlig oppnådde priser for fersk torsk omregnet til sløyd uten hode fra norske fartøy, distriktvis 2018–2022 (kroner pr. kg).

Område	Pris kr/kg sløyd uten hode				
	2018	2019	2020	2021	2022
Øst-Finnmark	25,74	30,29	31,64	25,93	35,92
Vest-Finnmark	25,40	30,93	32,16	23,30	35,31
Troms	25,73	31,42	34,28	23,96	36,56
Vesterålen	26,11	31,81	35,18	23,44	37,04
Lofoten/Salten	25,95	32,49	35,41	24,97	37,41
Helgeland	21,65	25,52	28,42	21,55	29,79
Nord-Trøndelag	22,84	27,00	29,06	21,12	31,61
Sør-Trøndelag	21,60	26,88	29,09	23,96	31,89
Nordmøre	23,49	27,51	29,18	25,61	32,75
Gjennomsnitt (veid)	25,73	31,40	33,75	24,27	36,30

Tabell 26: Distriktvis omsetning av fersk torsk 2018–2022 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

Område	Kvantum					Verdi				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Øst-Finnmark	44,5	38,3	35,5	45,8	41,9	763,4	773,2	749,3	792,5	1.003,5
Vest-Finnmark	50,8	40,5	41,9	56,9	56,2	860,9	834,4	898,3	883,5	1.323,4
Troms	39,1	31,8	30,2	39,5	40,1	670,0	665,3	690,2	631,0	976,9
Vesterålen	35,8	31,7	29,7	38,9	34,4	623,3	672,4	697,2	607,7	850,0
Lofoten/Salten	56,8	54,6	56,0	35,9	37,6	982,7	1.182,1	1.321,9	597,4	938,7
Helgeland	1,6	1,3	0,9	0,7	0,4	22,6	21,4	17,7	9,8	8,9
Nord-Trøndelag	0,7	0,7	0,4	0,3	0,2	10,0	11,9	7,7	3,8	3,7
Sør-Trøndelag	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	2,8	2,9	2,6	2,8	3,1
Nordmøre	0,3	0,2	0,4	0,4	0,3	5,2	4,4	8,2	6,8	7,2
Sum	229,7	199,1	195,2	218,5	211,4	3.940,9	4.168,0	4.393,1	3.535,3	5.115,3

mindre, med i underkant av 700 tonn til 56.200 tonn. I området Helgeland-Nordmøre ble kvantumet redusert fra 1.500 til 1.100 tonn.

Gjennomsnittsprisene oppnådd for fersk torsk pr. leveringssone framgår av tabell 25 på side 51.

Vesterålen

Torskekvantumet levert fersk i Vesterålen ble redusert fra 38.900 tonn i 2021 til 34.400 tonn i 2022, og det var her den største kvantumsreduksjonen kom. Men verdien økte fra 608 til 850 millioner kroner. Torskelandingene i Vesterålen er ekstremt (sterkt) sesongpreget, og toppe seg i februar og mars. I 2022 ble 12.000 tonn omsatt til kjøpere i regionen i februar og 11.800 tonn i mars. Kvantumet i mars var ned 4.000 tonn sammenlignet med mars i 2021. Det toppet seg i uke 10 med et ukekvantum på 3.900 tonn, det var også toppuka i 2021 men da med 6.000 tonn. Fisket kom seint i gang på grunn av værforhold og dårlig tilgjengelighet, og bare 1.900 tonn ble omsatt i januar. I april ble det omsatt 7.740 tonn fersk torsk i regionen. Resten av året ble det levert 980 tonn, som også var ned fra 2.100 tonn samme periode året før. Det meste av kvantumet, nærmere bestemt 23.100 tonn, var tatt med snurrevad. Deretter fulgte garn med 8.400 tonn, line/autoline med 1.300 tonn, juksa med 990 tonn og trål med 600 tonn. Det var størst reduksjon for snurrevad, som var ned 2.900 tonn fra 26.000 tonn året før. Størst kvantum var levert i Øksnes kommune med 18.000 tonn, men det var også der den største kvantumsreduksjonen kom. Kvantumet i Øksnes var ned 3.800 tonn fra året før. Mindre endringer for Andøy, Bø og Hadsel som mottok henholdsvis 13.900, 1.800 og 700 tonn.

Lofoten

Det tradisjonelle lofotfisket fikk seg en kraftig knekk i 2021 som følge av beskjedent skreiinnsig på innersida av Lofoten. Kvantumet ble redusert fra 53.930 tonn i 2020 til 34.420 tonn i 2021. Også i 2022 var det lite å finne av skrei på innersida i Lofoten, og skreikvantumet økte beskjedent til 36.800 tonn. Verdimessig ble det en reduksjon fra 1,3 milliarder kroner i 2020 til 584 millioner kroner i 2021, og opp til 935 millioner kroner i 2022. Som vanlig dominerte garnfisket som stod for 27.100 tonn av lofotkvantumet i 2022, opp fra 23.050 tonn året før.

Snurrevad endte på 5.630 tonn, ned fra 7.970 tonn året før. For lina gikk kvantumet opp med 600 tonn til 2.740 tonn, mens juksakvantumet var stabilt på 1.280 tonn. Det er kommunene innerst i Lofoten som hadde den største kvantumsreduksjonen. Størst var reduksjonen i Vågan som var ned fra 17.660 tonn i 2020 til 8.400 tonn i 2021 og 6.300 tonn i 2022.

Troms

I motsetning til Lofoten, har landingene av fersk torsk i Troms økt fra et nivå på ca. 30.000 tonn i 2020 til rundt 40.000 tonn i 2021 og 2022. 40.080 tonn fersk torsk ble omsatt til kjøpere i Troms i 2022, opp fra 39.500 tonn året før. Verdien økte fra 631 til 977 millioner kroner. Av totalkvantumet i 2022 sto garn for 22.020 tonn, opp 1.950 tonn fra året før. For snurrevad var det reduksjon med 1.250 tonn, til 14.780 tonn i 2022. Juksakvantumet økte fra 950 til 1.500 tonn. Kvantumet tatt på line/autoline gikk litt ned, fra 1.400 til 1.250 tonn. Og det var også reduserte landinger av fersk tråltorsk, fra 1.050 tonn i 2021 til 530 tonn i 2022.

Vinterfisket tok seg opp i februar og med en topp i mars da 14.670 tonn ble levert. Beste ukeleveranse var i uke 13 da 4.200 tonn ble omsatt. Som vanlig ble størst kvantum omsatt til kjøpere i Senja kommune dit 18.120 tonn tok veien i 2022, ned 500 tonn fra året før. Deretter

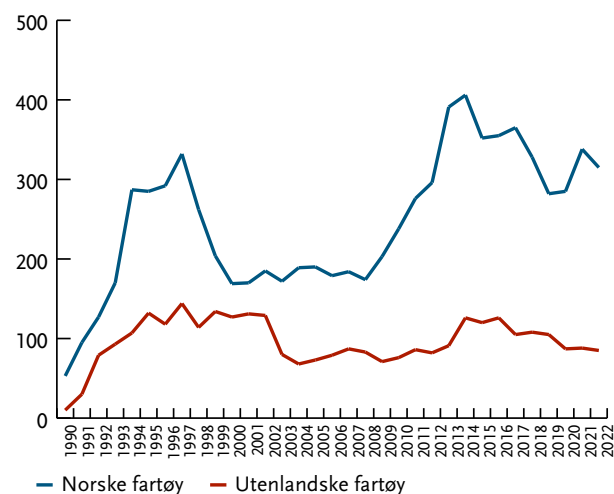

Diagram 9: Landinger av torsk fra norske og utenlandske fartøy 1990–2022 (tusen tonn rund vekt)

Tabell 27: Distriktsvis omsetning av fryst torsk 2018–2022 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

Område	Kvantum					Verdi				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Øst-Finnmark	13,2	15,6	13,3	18,5	11,5	302,0	393,4	326,0	445,3	365,7
Vest-Finnmark	4,1	2,6	1,2	0,2	0,4	93,3	62,7	28,8	4,0	13,0
Troms	62,3	45,6	57,0	81,6	74,1	1.386,0	1.129,4	1.372,5	1.847,0	2.374,0
Vesterålen	18,0	17,9	18,5	17,9	17,0	386,4	430,4	442,9	389,4	533,9
Lofoten/Salten	0,6	0,2	0,0	0,3	0,2	12,5	5,5	0,0	5,7	4,4
Øvrige områder	0,0	0,4	0,0	0,1		0,1	8,6	0,8	2,2	
Sum	98,1	82,4	89,9	118,5	103,1	2.180,3	2.029,9	2.171,0	2.693,6	3.291,1

fulgte Tromsø kommune som endte på 11.680 tonn, opp vel 2.000 tonn fra året før. 7.930 tonn var levert i Karlsøy kommune, ned 800 tonn sammenlignet med 2021. 1.690 tonn var levert i Skjervøy kommune, ned 170 tonn fra året før.

Finnmark

Omsetningen av fersk torsk fra norske båter til kjøpere i Øst-Finnmark i 2021 utgjorde 41.900 tonn, ned fra 45.840 tonn året før. Verdien økte fra 792 til 1.004 millioner kroner. Av totalen på 41.900 tonn i 2022 var 14.890 tonn tatt på snurrevad, 14.140 tonn på line/autoline, 6.730 tonn på trål, 5.140 tonn på garn og 960 tonn på juksa. Sammenlignet med året før var det litt økt kvantum for trål, men ellers reduksjon for øvrige redskapsgrupper. Øst-Finnmark har en annen sesongprofil på torskefisket enn fisket lenger vest og sør, og en større andel av kvantumet ble tatt med line/autoline og trål. Mesteparten av årskvantumet leveres imidlertid også her første halvår. I 2022 var 25.970 av 41.900 tonn omsatt januar-juni. 16.330 tonn av årskvantumet var levert i Båtsfjord, 7.840 tonn i Berlevåg, 6.690 tonn i Gamvik kommune, 5.860 tonn i Vardø kommune og 3.540 tonn i Lebesby. Kvantumet levert Båtsfjord ble redusert med 2.700 tonn fra året før, Lebesby var ned 1.900 tonn, Berlevåg ned 1.500 tonn, mens Vardø økte sitt kvantum med 350 tonn og Gamvik kommune hadde størst økning med 1.270 tonn.

Kvantumet fersk torsk omsatt til kjøpere i Vest-Finnmark har hatt liknende utvikling de 3 siste årene som Troms. I 2022 var 56.200 tonn levert i Vest-Finnmark, litt ned fra 56.900 tonn året før, men betydelig opp fra 41.900 tonn i 2020. Verdien økte fra 884 millioner kroner i 2021 til 1.323 millioner kroner i 2022. Av totalkvantumet i 2022 var 30.140 tonn tatt med snurrevad, 17.060 tonn med garn, 5.000 tonn på juksa, 2.400 tonn med line/autoline og 1.600 tonn med trål. Her var det økte kvanta på snurrevad, stabilt for trål, og ellers reduksjon. 18.740 tonn var omsatt til kjøpere i Måsøy kommune, 16.380 tonn i Nordkapp, 9.340 tonn i Hasvik, 6.250 tonn i Loppa og 5.170 tonn i Hammerfest. Landingene i Loppa økte med 1.000 tonn fra året før, stabilt i Måsøy, Hammerfest og Hasvik. Kvantumet levert i Nordkapp ble redusert med 1.600 tonn.

Markedet for torsk

Norsk eksport av torskeprodukter økte fra 9,8 milliarder kroner i 2021 til 12,2 milliarder kroner i 2022, for et totalkvantum som ble redusert fra 198.300 til 190.100 tonn. Størst verdiøkning var det for eksporten av fryst torsk som tok over for klippfisk som viktigste produktkategori. Eksporten av fryst torsk økte fra 2,2 til 3,2 milliarder kroner, av kvanta på henholdsvis 64.900 og 66.800 tonn. Det representerer ei verdiøkning på 44 %, mens kvantumet økte 3 %. Klippfiskeksporten økte i verdi fra 2,46 til 3 milliarder kroner (22 %), til tross for at kvantumet ble

reduisert med 7 % fra 30.900 til 28.800 tonn. Eksporten av fersk sløyd torsk endte på 2,1 milliarder kroner for et kvantum på 46.300 tonn inkludert 4.500 tonn kvalitet-smerket skrei. Her var eksportert kvantum 10.000 tonn lavere enn året før, mens verdien økte med 220 millioner kroner. Deretter, i tur og orden kom saltfisk torsk med 1,6 milliarder kroner av et kvantum på 22.100 tonn, fryst filet med 840 millioner kroner av et kvantum på 9.900 tonn, 670 millioner kroner for 2.900 tonn tørrfisk torsk, og til sist tar vi med 3.800 tonn fersk filet til verdi 400 millioner kroner. Av de sistnevnte var det sterk økning for saltfisken, med 24 % i kvantum og 72 % i verdi sammenlignet med året før, mens det var kvantumsreduksjoner og mindre verdiendringer for filet og tørrfisk.

Portugal figurerer fremdeles som viktigste markedsland for norsk torsk. I 2022 utgjorde eksporten til Portugal 47.100 tonn og en verdi på 4,0 milliarder kroner (32,5 % av totalen på 12,2 milliarder kroner). 22.500 tonn av kvantumet var klippfisk til verdi 2,34 milliarder kroner, og saltfisk torsk kom som en god nummer to med 18.700 tonn til verdi 1,35 millioner kroner. Betydningen av Portugal som marked for norsk torsk er imponerende, og Portugal økte faktisk sin andel av norsk torskeeksport i forhold til de 28-30 % som har vært normalen i 2019-2021.

Det var en del usikkerhet knyttet til bortfallet av MSC-sertifiseringen som ble iverksatt 15. august 2021 for torsk fisket innenfor 12 nautiske mil. Til tross for at enkelte markedssegment holder fast på krav om miljømerking der MSC har en sterk posisjon, har etterspørselen etter norsk torsk generelt vært så sterk at prisnivået ble lite påvirket i løpet av 2022.

Utviklingen i eksporten av de forskjellige produktkategoriene for torsk framgår av diagram 10.

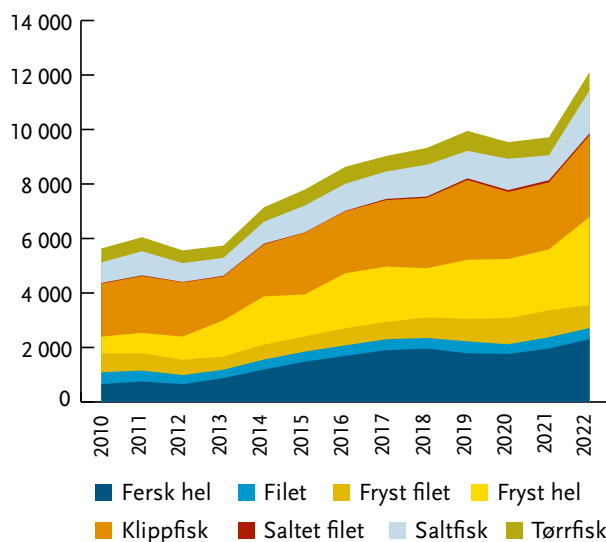

Diagram 10: Årlig eksportverdi av hovedproduktet torsk 2010–2022 (verdi i tusen NOK, kilde: Norges sjømatråd)

Hyse (*Melanogrammus aeglefinus*)

Omsetningen av fryst hyse har de siste årene stått for det meste av hysekvantumet som omsettes gjennom Norges Råfisklag. I 2022 var frystandelen 78 % målt i verdi, og 61 % om vi legger kvantum til grunn. Dette skyldes at kystflåten over år har hatt problemer med å ta sin kvoteavsetning, og havflåten er tildelt økte kvoter mot slutten av året for å sikre at mest mulig av den nasjonale kvota blir fisket. I havflåten står trål for størsteparten, mens snurrevad tar en stadig økende andel av kvantumet som landes i fersk tilstand. Det var økte priser også for hyse levert utover året, men ikke i samme grad som for torsk og sei.

Hysekvota nord for 62°N ble redusert med 23 % fra året før, og norsk kvote ble med det satt til 90.701 tonn, justert til 101.636 tonn etter kvoteoverføring fra året før. Med unntak av 2019 har det vært en gjenganger over flere år at hysekvota ikke oppfiskes. Dette gjelder kystflåtens hysefiske, mens havgående flåte har fått fiske utover sine kvoter for å bidra til at størst mulig andel av totalen blir tatt. En årsak til lav kvoteutnyttelse er at det har vært lite hyse tilgjengelig i kystnære områder. Større kvanta kunne vært fisket på snurrevad, men et intensivt snurrevadfiske etter hyse fører raskt til kvalitets- og avtaksutfordringer. I 2022 ble totalt 88.959 tonn fisket av den justerte kvota på 101.636 tonn, som gir en kvoteutnyttelse på 87,5 %. Trål tildeles årlig 38 % av hysekvota, men fikk fiske utover sin tildeling. Av Fiskeridirektoratets sluttstatus for 2022 framgår det at trålerne fisket 44.105 tonn av totalen, det

vil si nær 50 %. Fartøy som drifter med konvensjonelle redskaper nådde ikke opp mot sin andel, som i utgangspunktet er 62 % av totalen.

Råfisklagets totale førstehåndsomsetning av hyse for norske og utenlandske fartøy framgår av tabell 28. Fangstkvantum er redusert med 3.433 tonn fra 2021 til 2022, samtidig har verdien økt med 234 millioner kroner. Kvantumet landet fra utenlandske båter økte med nær 2.500 tonn til 13.827 tonn i 2022, og verdien økte fra 67 til 113 millioner kroner. I det videre omtales bare omsetningen for norske fartøy, for nærmere informasjon om utenlandske landinger se eget kapittel.

Av totalomsetningen utgjorde landinger fra norske fartøy 73.489 tonn til en verdi av 1.350 millioner kroner. Norske fartøy hadde en reduksjon på 5.915 tonn fra 2021 til 2022. Samtidig økte verdien med 189 millioner fra 2021 til 2022. Utviklingen i verdi har sammenheng med en betydelig økning i pris både for fryst og fersk hyse (se tabell 29). Hyse utgjorde 8,8 % av den totale omsetningsverdien av alle arter for norske fartøy. Det er litt lavere andel enn normalt, og hysa ble forbigått av seien som tok over som arten med nest størst verdi etter torsken i Råfisklagets statistikker for 2022. Vi må tilbake til 2006 for å finne tilsvarende rangering på Råfisklagets årsumsetning.

Omsetningen av hyse domineres av kvanta som landes fryst fra havgående flåte. I 2022 utgjorde frystomsetningen av hyse 44.802 tonn til verdi 1.052 millioner kroner, jf. tabell 31. Av totalen var 40.750 tonn omsatt i tilstanden

Tabell 28: Kvantums- og verdiutvikling for hyse 2013–2022 (tonn og millioner kroner)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kvantum	95.900	91.947	95.841	118.749	117.711	96.661	91.392	84.086	90.750	87.317
Norske fartøy	79.090	72.878	74.409	85.825	89.100	72.247	76.418	71.507	79.404	73.489
Utenlandske fartøy	16.810	19.069	21.432	32.924	28.611	24.415	14.974	12.579	11.347	13.827
Verdi	893	1.033	977	1.109	1.313	1.279	1.310	1.089	1.229	1.463
Norske fartøy	795	898	821	884	1.120	1.100	1.196	1.004	1.161	1.350
Utenlandske fartøy	98	135	156	225	193	178	114	84	67	113

Tabell 29: Minsteprisutvikling for hyse sløyd uten hode vinter 2013–2022 (kroner pr. kg).

Art/størrelse	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019*	2020*	2021*	2022*
Hyse over 8 hg, krokfanget	10,50	11,00	12,00	12,75	12,25	14,00	16,25	16,75	13,25	16,00
Hyse over 8 hg	8,25	8,75	10,00	9,25	8,50	10,25	12,50	13,00	9,50	13,25

* Dynamiske minstepriser for hyse ble innført 17. desember 2018. For å komme fram til sammenlignbare dynamiske minstepriser som kan sees opp mot vinterminstepriser tidligere år, er det fra og med 2019 og framover tatt utgangspunkt i de dynamiske minsteprisene i en 14-dagers periode i siste del av januar.

Tabell 30: Gjennomsnittlig oppnådde priser for fersk og ombordfryst hyse omregnet til sløyd uten hode fra norske fartøy 2013–2022 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Fersk hyse over 8 hg	9,94	11,46	12,52	12,17	12,64	14,44	15,58	14,62	13,31	16,34
Fersk hyse under 8 hg	6,99	9,26	10,69	10,84	10,34	11,55	11,98	9,02	7,94	11,54
Ombordfryst hyse over 8 hg	20,19	24,70	19,52	17,14	21,09	26,77	28,93	29,83	31,68	36,19
Ombordfryst hyse under 8 hg	17,24	24,35	18,07	15,99	20,30	24,79	25,74	20,75	20,75	29,73

sløyd uten hode, 2.850 tonn var japankuttet og 1.200 tonn var filet, alt omregnet i rundvekt. Det meste av frystkvantumet var tatt på trål (71 %), fulgt av autoline (19 %) og snurrevad (10 %). Det framgår også av tabell 31 at prisen på autolinehysa ligger langt over prisen for trålhysa, i 2022 var det snakk om en prisdifferanse på over kr 10,- pr. kg i gjennomsnitt over året. Differansen var enda større sammenlignet med snurrevadhysa. Snittprisene for både trål og autoline var 6-7 kr/kg høyere enn tilsvarende året før. Prisen på autolinehysa gikk ned utover høsten til rundt kr 37,- pr. kg i desember etter å ha holdt 52-53 kr pr. kg for størrelsen 0,8 kg+ på vinteren i 2022. Trålhysa holdt seg mer stabil i pris over året, men også for den kategorien gikk prisen ned i desember. Landingene og omsetningen av trålhysa toppet seg i mars og april, og på de to månedene ble 59 % av årets trålkvantum omsatt. For autoline var omsetningen størst de 3 første og 2 siste månedene av året.

Omsetningen av fryst hyse stod for den største kvantumsreduksjonen fra året før. Omsatt fryst hysekvantum var 49.056 tonn i 2021 til verdi 914 millioner kroner, som innebar en kvantumsreduksjon på 4.254 tonn, mens verdien økte med 138 millioner kroner. Det var størst reduksjon for trålfanget hyse, ned fra 34.052 tonn i 2021 til 31.740 tonn i 2022. Fryst snurrevadhysa ble redusert med 1.500 tonn, mens fryst autolinehysa var 450 tonn lavere i 2022 enn året før.

Også omsetningen av fersklevert hyse ble redusert kvantumsmessig, fra 30.336 tonn i 2021 til 28.672 tonn i 2022, mens verdien økte fra 247 til 298 millioner kroner. Snurrevad har tatt over stadig mer av landingene av fersk hyse, og økte sitt kvantum fra 17.110 tonn i 2021

til 18.408 tonn i 2022. Det var også litt økte landinger av garnfangt hyse. Dermed var det på line/autoline kvantumsreduksjonen kom, ned fra 11.643 til 8.534 tonn. På snurrevad tok kvantumet seg opp i mars i Vesterålen og etter påske i Finnmark. På det meste var 3.500 tonn snurrevadhysa omsatt i mai, uten omsetningsproblem som enkelte år har gitt behov for regulering iverksatt av Norges Råfisklag. I perioden etter påske ble 1.050 tonn levende hyse omsatt i Øst-Finnmark. Linefisket var på topp i februar og november med månedskvanta på 1.400-1.500 tonn, hovedsakelig levert i Øst-Finnmark. Av totalt ferskkvantum hyse på 28.672 tonn var 13.300 tonn levert til kjøpere i Øst-Finnmark, 6.240 tonn i Vest-Finnmark,

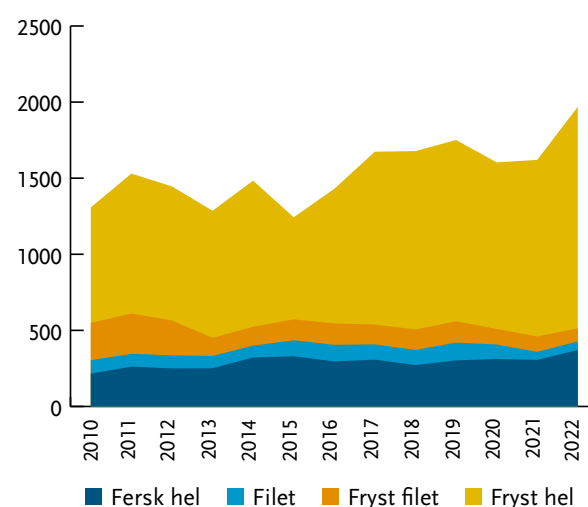

Diagram 11: Årlig eksportverdi av hovedproduktet hyse 2010–2022 (verdi i tusen NOK, kilde: Norges sjømatråd)

Tabell 31: Omsetning av hyse fra norske fartøy, redskapsfordelt 2022 (tonn rund vekt, kroner pr. kg og millioner kroner)

	Kvantum			Gjennomsnittspriser (sløyd u/hode)		Verdi
	Fersk	Fryst	Sum	Fersk	Fryst	
Juksa	76		76	17,44		1
Line	6.679		6.679	17,88		85
Snurrevad	18.408	4.616	23.024	13,04	26,71	259
Garn	1.479	13	1.492	13,86	16,32	15
Autoline	1.855	8.433	10.288	18,42	42,16	278
Trål	165	31.740	31.905	14,21	31,30	711
Sum	28.672	44.802	73.473	14,57	32,87	1.350

Tabell 32: Distriktvis omsetning av hyse 2018–2022 for norske fartøy (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

Område	Kvantum					Verdi				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Øst-Finnmark	24,9	30,8	26,7	22,6	18,6	346,2	436,1	313,3	267,6	269,5
Vest-Finnmark	5,7	8,5	7,3	7,5	7,0	54,6	88,4	57,0	47,2	67,9
Troms	28,5	23,2	26,1	34,6	32,9	519,2	448,8	485,2	638,2	744,5
Vesterålen	9,8	11,0	8,2	12,0	12,1	151,2	191,3	117,1	183,7	235,2
Lofoten/Salten	2,1	2,1	2,4	1,9	2,3	19,0	22,6	23,3	17,0	27,2
Øvrige områder	1,1	0,9	0,9	0,7	0,5	10,1	8,9	8,5	7,4	6,1
Sum	72,2	76,4	71,5	79,4	73,5	1.100,2	1.196,1	1.004,4	1.161,2	1.350,3

4.100 tonn i Vesterålen og 2.200-2.300 tonn på hver av Troms og Lofoten/Salten. Det meste av linekvantumet var omsatt rund, mens av snurrevadkvantumet var 70 % omsatt som hyse sløyd med hode. Prisene tok seg jevnt og trutt opp utover året med en topp i september/oktober da snittprisen for linefanget hyse var i overkant av kr 13,50 pr. kg for kvanta omsatt i rund tilstand, som tilsvarende 18,90 pr. kg sløyd uten hode, og opp mot kr 20,- pr. kg for hyse 0,8 kg+. Også for snurrevad tok prisene seg opp utover høsten, men til et nivå som i snitt lå 3-4 kr/kg lavere enn for linefanget hyse, målt i sløyd uten hode-priser.

Den distriktsvise fordelingen av landingene av hyse de 5 siste årene framgår av tabell 32 på side 55, der både fersk og fryst hyse inngår. Frystkvantumet er først og fremst landet på de to fryselagrene i Tromsø, nærmere bestemt 30.700 tonn i 2022. Videre var 8.000 tonn fryst hyse landet i Vesterålen, og 5.300 tonn i Øst-Finnmark. Ferskhysa var fordelt med 13.300 tonn landet og omsatt til kjøpere i Øst-Finnmark, 6.240 tonn i Vest-Finnmark, 4.130 tonn i Vesterålen, 2.320 tonn i Lofoten/Salten, 2.160 tonn i Troms og 530 tonn i området Helgeland-Nordmøre.

Markedet for hyse

Eksportkvantumet av hyseprodukter utgjorde 58.860 tonn i 2022 som er en reduksjon fra 60.890 tonn i 2021. Eksportverdien for hyseproduktene utgjorde 1.972 millioner kroner, en økning fra 1.631 millioner kroner i 2021.

Fryst hyse sløyd uten hode er suverent størst på eksportstatistikken (se diagram 11 på side 55). I 2022 var norsk eksport av fryst hyse 40.192 tonn til verdi 1.456 millioner kroner. Verdimessig utgjorde denne kategorien dermed 74 % av total hyseekspert. Det meste av dette kvantumet ble eksportert til Kina og Storbritannia, til priser som gjennom hele året lå godt over 2021-prisene.

Fersk hyse, oftest eksportert sløyd med hode, utgjorde i 2022 totalt 16.835 tonn til verdi 367 millioner kroner. Kvantumsmessig var dette marginalt opp fra året før,

mens verdien økte fra 306 millioner kroner. Det innebærer en gjennomsnittlig prisøkning på 20 %. Største mottakerland var Danmark som i 2022 mottok nær 2/3 av eksportert kvantum, mens resterende gikk i hovedsak til Storbritannia. En stor del av kvantumet til Danmark går i transitt, også det med Storbritannia som viktigste mottaker, og mye der ender på tallerkenen som fish and chips.

Mindre andeler hyse produseres og eksporteres som fersk eller fryst filet.

Ferskmarkedet for hyse mangler tilstrekkelig bredde i salgskanalene for å kunne ta unna store kvantum på kort tid. Ved høy fisketakt flommer ferskmarkedet over, og prisene faller kraftig. Dette har det vært gjentatte eksempler på tidligere år. Et intensivt fiske, spesielt knyttet til store hal tatt på snurrevad, resulterer ofte i kvalitetsforringelse som påvirker prisen negativt. Levende levert hyse fra snurrevad har vært en fangstmetode som langt på vei har løst disse utfordringene. Levende hyse gir vesentlig bedre kvalitet og foretrekkes av flere kjøpere.

Sei (*Pollachius virens*)

Seien hadde en betydelig kvantum- og verdiøkning i 2022. Førstehåndsverdien av sei økte med 675 millioner, nærmere 59 %. Utviklingen sikret seien dermed andreplassen framfor hysa over de mest omsatte artene gjennom Norges Råfisklag i 2022. Utviklingen i førstehåndsmarkedet henger sammen med eksportmarkedet som har hatt prisøkninger for torskeprodukter, og som igjen har ført til høyere etterspørsel etter rimeligere sei-produkter.

Omsetningen av sei gjennom Norges Råfisklag utgjorde 152.548 tonn i 2022 (se tabell 33), en økning fra 133.359 tonn i 2021. Av dette kom 8.415 tonn fra utenlandske fartøy. Førstehåndsverdien av sei var på 1.831 millioner kroner, hvorav 67 millioner kroner kom fra utenlandske fartøy. I det videre omtales omsetningen av bare norske fartøy, for nærmere informasjon om utenlandske landinger se eget kapittel.

Tabell 33: Kvantums- og verdiutvikling for sei 2013–2022 (tonn rund vekt og millioner kroner)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kvantum	82.336	80.149	80.973	100.452	105.494	128.971	109.453	115.694	133.359	152.548
Norske fartøy	73.264	73.434	73.231	90.059	95.579	119.970	100.772	106.252	123.004	144.133
Utenlandske fartøy	9.072	6.714	7.742	10.392	9.915	9.001	8.681	9.442	10.355	8.415
Verdi	472	556	691	830	706	807	814	945	1.155	1.831
Norske fartøy	423	519	637	759	641	757	767	877	1.090	1.764
Utenlandske fartøy	49	38	53	71	65	50	48	68	65	67

Tabell 34: Minsteprisutvikling for sei sløyd uten hode vinter 2013–2022 (kroner pr. kg).

Art/størrelse	2013	2014	2015	2016	2017*	2018**	2019**	2020**	2021**	2022**
Over 2,3 kg	9,25	9,00	10,00	10,50	9,75	10,00	9,50	10,80	10,10	12,90
1,2 – 2,3 kg	8,00	7,50	9,00	9,50	8,75	9,00	8,50	9,80	9,10	11,90

* Minstepris i januar 2017 fram til det ble innført dynamiske minstepriser for sei fra og med 30. januar 2017.

** For å komme fram til sammenlignbare dynamiske minstepriser som kan sees opp mot vinter-minstepriser tidligere år, er det fra og med 2018 og framover tatt utgangspunkt i de dynamiske minsteprisene i en 14-dagers periode i siste del av januar.

Totalt ble det levert 144.133 tonn fra norske fartøy. Av dette kvantumet utgjorde 97.639 tonn ferskt råstoff og 46.388 tonn fryst. Fersk utgjorde da 68 % av totalkvantumet, mot 66 % i 2021. Fryst utgjorde 32 %, mot 34 % i 2021.

Prisene på sei har vært økende siden 2018 (tabell 35) og økte ytterligere i 2022. Fra tabell 34 ser en også hvordan den dynamiske minsteprisen følger samme utvikling. Prisutviklingen har gitt en betydelig økning av verdien for sei. Verdien av seilandingene fra norske fiskere utgjorde 1.764 millioner kroner i 2022, en økning fra 1.090 millioner kroner i 2021. Med dette utgjør verdien av sei fra norske fartøy 10 % av totalomsetningen i Råfisklaget, en økning fra 9,3 % i 2021. Av 1.764 millioner kroner kom 975 millioner kroner fra fersk råstoff og 788 millioner kroner fra fryst råstoff.

Seien nord for 62° N forvaltes som en nasjonal ressurs. I 2022 utgjorde totalkvota 197.212 tonn, hvorav norsk andel var 182.657 tonn, 12.705 tonn var fordelt Russland og 1.850 tonn andre land. Justert for kvotefleks utgjorde norsk andel 183.294 tonn. Totalkvota i 2022 ble fordelt etter vanlig mønster med 38 % til fartøy som drifter med konvensjonelle redskaper, 37 % til trål og 25 % til not. Tall fra Fiskeridirektoratet viser at totalfangsten av sei nord for 62-graden fra norske fartøy i 2022 var på 192.601 tonn, mot 172.988 tonn i 2021. I 2022 ble justert kvote overfisket med vel 9.306 tonn og dermed fratrukket kvota for 2023. 143.324 tonn eller 75 % av det som ble fisket av den norske seikvota nord for 62-graden ble omsatt gjennom Råfisklaget i 2022. Kvanta omsatt fra norske fartøy gjennom Norges Råfisklag framgår av tabell 33. Dette er i all hovedsak sei fangstet nord for 62° N. Av totalt 144.133

tonn var 809 tonn fangstet sør for 62-graden, en økning fra 2021 da det ble tatt 290 tonn.

Det framgår av tabell 36 at det meste av seien fra norske båter fiskes med redskapene not, snurrevad, trål og garn. Økte kvantum for alle redskaper der mye av forklaringen ligger i en gunstig prisutvikling fra 2021 til 2022.

Fra not ble det levert totalt 33.172 tonn i 2022, en økning fra 22.232 tonn i 2021. Med fokus på fersk sei var Vest-Finnmark største sone med 20.567 tonn av totalen. Etterfulgt av Troms med 7.828 tonn, mens 3.020 tonn ble levert på Nordmøre. Kjøpere i Trøndelag kjøpte til sammen 1.669 tonn, fordelt med 1.075 tonn i Nord-Trøndelag og 594 tonn i Sør-Trøndelag. Totalt var det 66 aktive fartøy med totalt fangstkvantum som spenner fra 1.650 tonn på det meste til 30 tonn på det minste. Diagram 12 på side 58 viser leveransene av fersk sei gjennom året og framhever hvordan notfisket bidrar til at omsetningen av fersk sei topper seg i perioden juni – august 2022.

Fiske med snurrevad har økt gradvis siden 2013 da kvantumet var 6.450 tonn. I 2022 utgjorde snurrevad totalt 39.816 tonn, en økning fra 35.861 tonn i 2021. Det meste av snurrevadseien leveres i Vest-Finnmark som står for 16.373 tonn av totalen for redskapet. Leveransene av fryst sei fra trål utgjorde 41.173 tonn, en økning fra 37.240 tonn i 2021. Fryst sei landes til nøytrale fryselager hvorav terminalene i Tromsø har tatt imot 31.500 tonn av totalen i 2022. Garn utgjorde totalt 21.505 tonn, en økning fra 20.295 tonn i 2021. Lofoten står for 6.103 tonn av totalen i 2022, etterfulgt av Vesterålen med 4.483 tonn, 3.954 tonn i Troms og 2.902 tonn i Vest-Finnmark. Distriktsvis omsetning av sei for alle redskap samlet framgår av tabell 37 på side 58.

Tabell 35: Gjennomsnittlig oppnådde priser for fersk og ombordfryst sei omregnet til sløyd uten hode fra norske fartøy 2013–2022 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Fersk sei over 2,3 kg	8,93	9,69	11,32	11,40	10,25	9,80	10,20	10,90	11,11	15,09
Fersk sei 1,2-2,3 kg	7,57	8,87	10,75	10,70	9,28	8,67	9,33	9,76	10,35	14,36
Ombordfryst sei over 2,3 kg	11,42	14,59	16,11	15,81	15,11	14,74	14,91	16,32	18,59	24,63
Ombordfryst sei 1,2-2,3 kg	11,49	14,59	15,94	15,79	13,14	13,63	14,00	16,09	18,00	23,90

Tabell 36: Omsetning av sei fra norske fartøy, redskapsfordelt 2022 (tonn rund vekt, kroner pr. kg og millioner kroner)

	Kvantum			Gjennomsnittspriser (sløyd u/hode)		Verdi
	Fersk	Fryst	Sum	Fersk	Fryst	
Juksa	5.750		5.750	14,71		63
Line	745		745	14,44		8
Snurrevad	35.818	3.998	39.816	13,59	21,18	423
Garn	20.467	1.037	21.505	14,94	21,84	243
Autoline	102	133	235	15,61	24,26	4
Trål	1.686	41.173	42.860	17,88	23,14	728
Not	33.126	46	33.172	12,00	12,15	295
Totalsum	97.745	46.388	144.133	13,48	22,93	1.764

Markedet for sei

Utviklingen for eksporten av sei-produkter (se diagram 13) viser at klippfiskene har hatt en gunstig utvikling fra 2021 til 2022 med en betydelig verdiøkning. For fryst sei er det kraftig økning i både kvantum og verdi fra 2021 til 2022. Eksporten av fersk sei gikk ned i kvantum, men økte betydelig i verdi. Deler av utviklingen kan forklares som en konsekvens av krigen i Ukraina. Krigen har ført til høyere priser for torsk da russisk torsk falt bort fra markedet. De høye prisene bidro til økt etterspørsel etter rimeligere arter som sei til videreforedlingsindustrien utenfor Norge. Det ser også ut til at klippfiskprodusenter har vridd seg til å bruke mer ferskt råstoff, som en konsekvens av at fryst hel sei økte betydelig i pris.

Totalt eksportkvantum av seiprodukter utgjorde 111.296 tonn (produktvekt) i 2022, en økning fra 97.732 tonn i 2021. Eksportverdien var 3.640 millioner kroner, en økning fra 2.532 millioner kroner i 2021.

For eksport av sei dreier det meste seg om klippfisk, fryst og fersk hel sei (se diagram 13). Klippfisk utgjorde totalt 47.276 tonn til en verdi av 2.071 millioner kroner. En nedgang i kvantum fra 50.147 tonn, men en økning i verdi fra 1.698 millioner kroner i 2021. Fryst sei utgjorde 40.937

tonn til en verdi av 929 millioner. En kraftig økning i både kvantum og verdi fra 2021 da det ble eksportert 23.522 tonn til verdi 365 millioner kroner. Fersk sei utgjorde 17.230 tonn til en verdi av 350 millioner kroner. En nedgang i kvantum fra 18.984 tonn, men en økning i verdi fra 285 millioner kroner i 2021.

De største markedene for klippfisk i 2022 var Kongo-Brazzaville som stod for 13.805 tonn til en verdi av 562 millioner kroner. Landet passerer dermed Den dominikanske republikk som har vært det største eksportmarkedet for klippfisk flere år på rad.

Etter klippfisk følger fryst sei hvor Litauen og Kina er største eksportmarkeder med henholdsvis 11.652 tonn til verdi 292 millioner kroner og 11.417 tonn til verdi 269 millioner kroner. Både Litauen og Kina er typiske bearbeidingsmarkeder som importerer sei til foredling og videresalg.

Eksporten av fersk sei er nummer tre i rekken. Største marked her er Danmark som fungerer som hubmarked der store kvantum fersk sei omlastes på terminaler for videre distribusjon utover i Europa. Danmark transitterte 13.922 tonn fersk sei til en verdi av 277 millioner kroner i 2022.

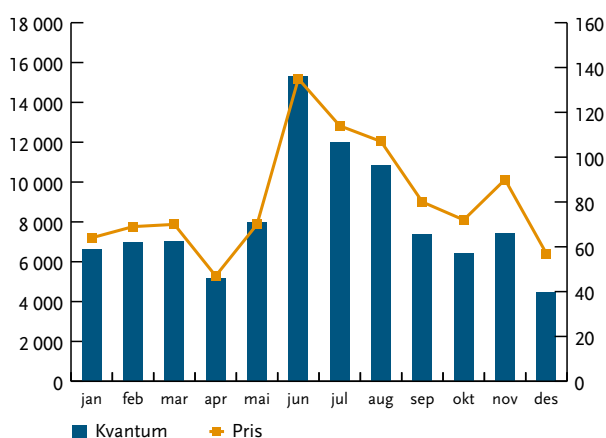

Diagram 12: Omsetning av fersk sei i kvantum og verdi, norske fartøy, månedsfordelt 2022 (tonn rund vekt og millioner kroner)

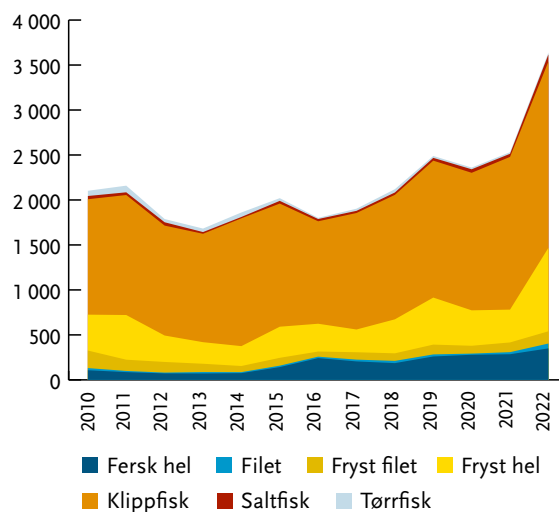

Diagram 13: Årlig eksportverdi av hovedproduktet sei 2010–2022 (verdi i tusen NOK, kilde: Norges sjomatråd)

Tabell 37: Distriktsvis omsetning av sei fra norske fartøy i kvantum og verdi 2018–2022 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

Område	Kvantum					Verdi				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Øst-Finnmark	10,7	9,7	10,0	12,9	11,9	69,9	73,1	74,1	113,5	143,1
Vest-Finnmark	33,0	26,3	23,7	28,6	42,0	153,4	172,4	145,8	178,6	408,1
Troms	39,8	24,5	36,3	44,7	49,2	274,2	213,1	356,4	479,9	733,7
Vesterålen	16,9	18,2	14,5	19,5	20,2	135,1	154,0	135,3	181,9	269,0
Lofoten/Salten	12,2	11,5	10,5	10,3	12,2	84,0	88,4	88,8	83,0	129,6
Helgeland	1,0	1,3	1,6	1,6	1,0	6,8	8,9	12,5	11,8	9,7
Nord-Trøndelag	0,9	0,9	1,2	0,7	1,7	6,3	6,2	8,3	5,5	14,0
Sør-Trøndelag	0,7	0,9	1,1	1,1	1,8	4,6	6,7	8,5	8,8	17,6
Nordmøre	4,8	7,4	7,3	3,5	4,2	22,1	43,7	47,1	26,6	39,4
Sum	120,0	100,8	106,3	123,0	144,1	756,6	766,5	877,0	1.089,7	1.764,2

Reker (*Pandalus borealis*)

Det ble omsatt totalt 33.241 tonn reker i Norges Råfisklags distrikt i 2022. Dette er en nedgang på vel 4000 tonn (11 %) fra 2021. Av kvantumet i 2022 utgjorde rekefangst fra norske fartøy 31.022 tonn til en førstehåndsverdi på 776 millioner kroner. Den norske havgående rekeflåten i Barentshavet fisket godt med gode fangstrater i 2022, samtidig som det har vært betydelig færre landinger av utenlandske fartøy. Sistnevnte skyldes hovedsakelig endret tolking fra Nærings- og Fiskeridepartementet om praktiseringen av transittregelverket, som fikk betydning for fangster fra EU-fartøy som etter lossing i Norge er videresendt til Island.

For norske fartøy var gjennomsnittsprisen på fryste rå reker til pilling kr 25,14 pr. kg, som er noe opp fra kr 24,95 pr. kg i 2021. Kvantumet gikk betydelig opp, til 26,574 tonn mot 24.455 tonn i 2021.

Ombordfryste reker fra norske fartøy ble i 2022 omsatt gjennom obligatoriske auksjoner eller langsiktige leveringsavtaler. Fangstene ble solgt til fire ulike kjøpere. Hovedtyngden av fangstene ble omsatt via kontrakter/ leveringsavtaler med utsatt omsetning.

For ferske kokte skallreker til konsum (unntatt kaisalg) fortsatte siste års økning i gjennomsnittsprisen fra kr 106,70 kr i 2021 til kr 115,70 i 2022, det vil si en prisvekst på 8,4 %. Samtidig har det vært et år med tøft rekemarked. Da koronarestriksjonene lettet reiste flere nordmenn utenlands sommeren 2022. Høy inflasjon, rekordhøye strømpriser og økte kostnader generelt påvirket også kjøpekraften gjennom året, og med svakere salg både til norsk dagligvare og HoReCa har rekenæringa hatt et utfordrende år. Kvantumet for året totalt gikk ned med hele 24 % fra 694 tonn i 2021 til 529 tonn i 2022.

Det var 91 norske rekebåter som hadde leveranser i

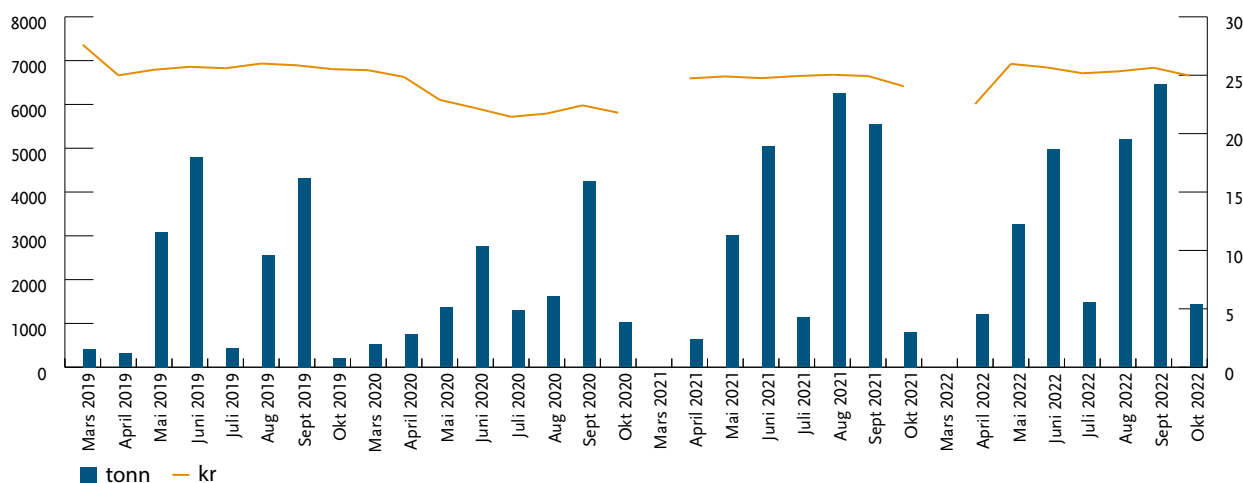

Diagram 14: Årlig omsetning av fryste reker til pilling fra norsk fartøy i perioden mars-oktober 2019–2022.

Tabell 38: Deltakelse i rekefisket av norske fartøy fordelt etter fartøyets registreringssted 2018–2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Finnmark	18	15	10	8	7
Troms	30	32	22	21	20
Nordland	30	25	27	27	30
Trøndelag	3	2	2	2	1
Møre	12	7	7	12	10
Øvrig	7	5	17	22	23
I alt	100	86	85	92	91

Tabell 39: Norske og utenlandske landinger av reker fordelt på fangstfelt i 2021 og 2022 (tonn)

	2021		2022	
	Norske	Utenlandske	Norske	Utenlandske
Kyst	1.074		922	
Barentshavet	1.597	2.035	1.969	874
Svalbard	25.035	4.098	27.825	1.244
Russisk sone	53		1	
Grønlandsk sone	1.437	1.871	305	11
Totalt	29.196	8.004	31.022	2.220

Tabell 40: Norsk eksport av reker. Gjennomsnittlig produsentpris/eksportverdi pr. kg 2013–2022 (kroner) (Kilde: NR/SSB/Norges sjømatråd)

Produkt/marked	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pris råreker til pilling	17,22	21,56	34,80	25,81	22,86	29,63	25,67	22,41	24,95	25,14
Fryste pillede reker	60,60	65,43	102,37	92,12	77,85	85,09	82,70	81,55	74,70	84,70
Pillede reker i lake	80,25	77,74	101,10	127,79	123,01	116,23	120,98	111,53	113,96	114,77
Fryste kokte reker	43,27	43,54	53,01	64,59	48,87	56,17	48,33	39,29	34,67	46,94
Ferske kokte reker	99,18	88,95	83,96	85,18	98,84	110,21	129,38	121,85	136,65	127,07

2022, fordelt på 27 frysetrålere og 65 ferskrekrefartøy. Dette var en økning på én frysetråler og en nedgang på tre ferskrekrebåter fra 2021.

Norges Råfisklags arbeidsutvalg vedtok i 2022 følgende minstepriser for kokte reker til konsum fordelt på perioder; 30.05.-14.08. kr 105,00 pr. kg og 15.08.-ut året kr 90,00 pr. kg.

Markedet for reker

Etter flere utfordrende år i rekemarkedene, viste siste halvdel av 2022 bedring i flere av de viktigste eksportmarkedene. Økt salg av frysede pillede reker i dagligvare-/detaljhandel har vært positivt for volumvekst under pandemien, og med gjenåpning i markedene i løpet av våren tok også etterspørselen i HoReCa seg noe opp. Volumet økte med hele 46 %, fra 14.300 til 20.900 tonn, mens verdien gikk opp 27 % og endte på 1,17 milliarder kroner.

Gjennomsnittsprisen for frysede pillede reker i pakning over 2 kg økte med 13 % i forhold til året før, opp fra kr 74,70 til kr 84,70 pr. kg. Eksporten til vårt største rekemarked Sverige holdt seg stabilt sammenlignet med 2021. Storbritannia er det nest viktigste markedet for hovedkategorien frysede pillede reker. Storbritannia har hatt en kraftig inflasjon i 2022 og med prisøkning samt svak norsk krone gikk verdien av norsk rekeeksport opp med hele 45 %. Eksporten av rå, frysede reker fra norsk havgående flåte til rekepilleindustrien på Island fikk også en rekordhøy vekst, med både volum- og verdivekst på 200 %. Egenfangstene på Island har gått ned, og behovet for import av reker har dermed økt.

De ferske kokte skallrekene fra kystflåten hadde som nevnt tidligere en noe svakere etterspørsel på innenlandsmarkedet enn i 2021, men en økt snittpris til fisker hentet inn noe av volumnedgangen. Eksporten av ferske kokte reker til Sverige ble taperen i 2022, med en nedgang på 27 %.

Informasjonsutvalget for reker kunne i året som gikk endelig gjennomføre planlagte tiltak både for flåte-/fangstledd, samt øvrig verdikjede. I samarbeid med Godfisk/ Norges Sjømatråd ble det gjennomført en forbrukerkampanje i mars (Sør-Norge) og i mai (Nord-Norge). Målet med kampanjen var å friste norske forbrukere til å aktivt velge norske reker fangstet av lokale fiskere, samt inspirere dem til økt konsum av reker i alle produktformer. Evalueringen av kampanjen var god, og tiltaket planlegges gjennomført også i 2023.

Informasjonsutvalget for reker har hatt en aktiv rolle i det globale samarbeidet for å fremme kaldtvannsreker gjennom International Coldwater Prawn Forum, som også omfatter et direkte samarbeid med rekefiskernes organisasjoner i alle de viktigste produsentlandene. I 2022 ble konferansen ICWPF for første gang arrangert i Norge, med vertsby Tromsø. I tilknytning til konferansene arrangerte Informasjonsutvalget et eget rekefiskermøte med både norske og internasjonale fiskere. Det var rekordhøy oppslutning både for rekefiskermøtet (65 deltagere) og selve konferansen med totalt 220 deltagere.

Utvalget har tett dialog med arbeidsgruppa for MSC-sertifisering av rekefisket i nord. Det lyktes heller ikke i 2022 å etablere fangst-reguleringer/høstingsregel mellom fangstnasjonene på reker i Barentshavet, men arbeidet er pågående og følges tett. Kostnadene for MSC-sertifikatet deles mellom Norges Råfisklag og Norges sjømatråd.

Blåkveite (*Reinhardtius hippoglossoides*)

Totalkvota av blåkveite nord for 62°N ble i 2022 satt til 25.000 tonn, som var ned fra 27.000 tonn året før. Norsk andel i 2022 var 12.975 tonn. Av den norske kvota var 5.082 tonn avsatt til trål og konvensjonelle havfiskefartøy. Kystflåten under 28 meter disponerte 7.622 tonn, der 222 tonn var avsatt til bifangst og resterende fordelt på et direktefiske i to sommerperioder.

Tabell 41: Kvantums- og verdiutvikling for blåkveite 2013–2022 (tonn og millioner kroner)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kvantum	10.918	12.953	11.717	15.803	16.039	15.528	12.503	12.546	15.889	12.908
Norske fartøy	7.692	8.905	9.009	11.463	11.146	11.994	12.062	10.847	11.927	11.621
Utenlandske fartøy	3.226	4.048	2.708	4.340	4.893	3.534	441	1.700	3.962	1.287
Verdi	176	219	282	430	405	454	418	308	372	401
Norske fartøy	131	171	244	356	314	381	409	272	294	374
Utenlandske fartøy	45	48	38	74	91	73	10	36	78	27

Tabell 42: Minsteprisutvikling for blåkveite sløyd uten hode sommer 2013–2022 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Blåkveite, over 2,0 kg	21,00	21,00	23,50	26,00	27,00	27,00	27,00	27,00	27,00	31,02

Tabell 43: Gjennomsnittlig oppnådd rundpris for fersk og ombordfryst blåkveite fra norske fartøy 2013–2022 (kroner pr. kg)

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Fersk	15,76	16,43	24,61	29,54	25,73	28,82	32,96	24,33	23,68	31,03
Fryst	19,84	25,00	32,47	33,71	33,47	36,92	35,79	26,77	26,65	34,32

Omsetningen av blåkkeite gjennom Norges Råfisklag framgår av tabell 41. Kvantumet ble redusert med 19 % fra året før, men verdien økte med 8 %. Tabell 41 inneholder omsetning både fra norske og utenlandske båter, hvorav utenlandske i 2022 stod for 1.287 tonn og 27 millioner kroner, ned fra 3.960 tonn og 77 millioner kroner i 2021. Videre i dette kapitlet omtales bare omsetningen av blåkkeite levert av norske båter.

I 2022 utgjorde omsetningen av blåkkeite fra norske båter 11.621 tonn til verdi 374 millioner kroner. Tilsvarende tall for 2021 var 11.927 tonn og 294 millioner kroner. I tillegg kom verdien av biprodukter som utgjorde 33 millioner i 2022 og 32 millioner i 2021. Av de 11.621 tonnene omsatt i 2022 var 7.673 tonn fersklevert og 3.949 tonn fryst, med verdi henholdsvis 238 og 136 millioner kroner.

Kvantumet fryst blåkkeite, totalt 3.949 tonn, var fordelt mellom trål, autoline og snurrevad med henholdsvis 2.948, 945 og 57 tonn. Av trålkvantumet var 931 tonn fisket ved Grønland. Totalen var litt ned fra 4.040 tonn året før, til tross for at trål økte sitt kvantum med 500 tonn, mens kvantumet tatt på autoline ble redusert med 560 tonn. Trålere og konvensjonelle havfiskefartøy var regulert med en fartøyskvote på 78 tonn blåkkeite i fisket nord for 62-graden. Leveransene bestod i hovedsak av japankuttet blåkkeite med eller uten spord, med god prisøkning fra 2021 til 2022. Det generelle bildet er høyere priser på økt fiskestørrelse, og prisdifferanse pr. redskap fordel autoline. Gjennomsnittsprisene for japankuttet blåkkeite fra trålere økte fra kr 35,85 pr. kg i 2021 til 49,93 i 2022, det vil si med 39 %. Tilsvarende for autoline var snittprisen opp med 27 %, fra 42,97 i 2021 til 54,51 i 2022.

Direktefisket etter blåkkeite var som vanlig forbeholdt

kystfartøy under 28 meter som fisker med konvensjonelle redskaper, regulert som et åpent fiskeri. Direktefisket i 2022 var delt i to perioder, der kvota ble fordelt med 5.200 tonn i første periode, 2.200 tonn i andre periode og dermed en kvote på 7.400 tonn samlet for begge periodene. Tall fra Fiskeridirektoratet viser at det ble landet totalt 4.983 tonn i første periode og 2.436 tonn i andre periode. Medregnet bifangst ble det landet 7.941 tonn av den avsatte kvota på 7.622 tonn.

Første periode i direktefisket for kystflåten startet 23. mai og ble avsluttet 24. juni da periodekvota var beregnet oppfisket. Andre periode startet 8. august og ble avsluttet 25. august. Fisket foregikk innenfor maksimumkvoter på 20, 22,5 og 25 tonn pr. fartøy i lengdegruppene under 14 meter, 14-19,9 meter og 20-27,9 meter. Omsetningen i Råfisklagets distrikt utgjorde 4.750 tonn i 1. periode etter en topp i første uka, uke 21, på nær 2.000 tonn. Tilsvarende var 2.400 tonn omsatt i 2. periode, da med 1.250 tonn i andre uka etter startdatoen. Det gir en total på 7.150 tonn til verdi 224 millioner kroner. Av det var 3.650 tonn tatt på line/autoline, 2.780 tonn på garn og 720 tonn på snurrevad. 2.870 tonn var omsatt til kjøpere i Troms, rundt 1.900 tonn hver på Vesterålen og Lofoten, og 420 tonn i Øst-Finnmark. 6.450 tonn, det vil si 90 %, var omsatt rund. Snittprisen for landingene fra direktefisket, a-kvalitet, var kr 31,42 pr. kg rundvekt, mot 23,80 kr/kg året før, det vil si opp 32 %. Snurrevad kom best ut med 34,51, deretter garn med 31,62, og line/autoline holdt et snitt på 30,66 kr/kg. Geografisk kom landingene i Lofoten best ut prismessig med et gjennomsnitt på kr 33,93 pr. kg, mot 31,05 i Vesterålen, 30,42 i Troms og 28,63 i Øst-Finnmark.

Produksjon av snøkrabbe ombord i «Polar Pioneer». Foto: Kristoffer Eliassen/Ida Grape

Noen andre arter

Tabell 44: Kvantums- og verdiutvikling for noen av de fiskearter som ikke er omtalt foran, 2013–2022 (tonn og millioner kroner)

Art	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vassild, kvantum	10.773	9.656	11.529	12.204	12.234	14.494	11.657	6.846	8.443	7.011
Vassild, verdi	34	31	38	52	45	50	43	30	48	40
Brosme, kvantum	3.830	3.607	4.731	6.137	5.143	5.225	5.924	4.542	5.005	5.337
Brosme, verdi	23	22	34	44	37	39	48	31	40	56
Uer, kvantum	3.788	3.272	2.678	5.062	5.505	5.141	5.792	5.778	7.781	7.004
Uer, verdi	33	30	29	50	56	60	69	57	64	74
Grå-/flekkesteinbit, kvantum	6.112	4.506	4.090	4.673	5.630	5.251	5.013	5.091	5.179	4.001
Grå-/flekkesteinbit, verdi	44	33	27	29	42	48	52	48	39	41
Lange, kvantum	4.115	3.925	3.715	4.105	3.976	4.602	4.834	3.747	4.312	4.303
Lange, verdi	28	26	26	32	34	41	46	29	37	49
Kveite, kvantum	1.667	1.965	2.037	2.558	2.434	2.413	2.835	2.066	2.688	3.102
Kveite, verdi	58	76	88	110	106	105	122	77	114	164
Breiflabb, kvantum	2.446	1.159	677	849	880	1.148	1.798	1.509	1.779	1.794
Breiflabb, verdi	49	24	16	20	22	28	45	34	45	51

Tabell 45: Minsteprisutvikling vinter og årlig gjennomsnittlig pris for noen av de fiskearter som ikke er omtalt foran, 2013–2022 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Breiflabb-haler 1,0-4,0 kg, minstepris**	58,00	58,00	58,00	63,00	66,00	66,00	66,00	66,00*	66,00	66,00
Breiflabb-haler 1,0-4,0 kg, gj.snitt oppnådd**	58,86	60,80	66,66	69,50	71,25	70,80	71,09	64,16	72,12	81,69
Uer, rund minst 7 hg, minstepris	9,50	9,50	10,00	12,50	13,50	14,50	15,00	15,00*	13,00	13,00
Uer, rund alle størrelser, gj.snitt oppnådd	8,86	9,70	11,51	10,94	11,27	12,10	12,39	9,75	8,64	12,22
Kvitlange, sløyd uten hode over 2,0 kg, minstepris	8,50	8,00	8,50	9,50	9,50	10,50	11,75	11,75*	Fri Pris***	10,00
Kvitlange over 2,0 kg, gj.snitt oppnådd	9,65	9,31	9,89	10,75	12,32	12,70	13,69	10,88	11,94	17,02
Brosme, sløyd uten hode over 2,0 kg, minstepris	8,25	8,00	8,50	9,50	9,50	9,50	9,50	10,00*	Fri pris ***	9,00
Brosme, sløyd uten hode 1,0-2,0 kg, minstepris	6,25	6,00	6,50	8,00	7,50	7,50	7,50	8,00*	Fri pris ***	7,00
Brosme over 2,0 kg, gj.snitt oppnådd	8,96	8,78	10,32	10,23	10,37	10,65	12,07	10,60	12,74	16,26
Brosme 1,0-2,0 kg, gj.snitt oppnådd	8,73	8,89	10,81	11,22	11,47	11,81	13,08	10,46	13,00	18,35
Flekkesteinbit, sløyd uten hode over 3,0 kg, minstepris	10,00	10,00	10,00	11,50	11,50	11,50	12,50	14,00*	15,00	15,00
Gråsteinbit, sløyd uten hode over 1,0 kg, minstepris	9,00	9,00	9,00	10,00	10,00	10,00	11,00	11,50*	12,00	12,00
Flekkesteinbit over 3,0 kg, gj.snitt oppnådd	12,37	12,93	11,65	11,46	13,69	17,97	19,54	18,43	14,12	19,97
Gråsteinbit over 1,0 kg, gj.snitt oppnådd	9,07	9,53	9,48	9,28	10,34	13,07	13,41	11,79	11,04	13,65

* Gjeldende minstepris fram til suspensjon av minstepris på grunn av korona-pandemien.

** Fra 13. desember 2012 ble det opprettet en egen vektklasse for store breiflabb-haler over 4,0 kg.

Fra samme dato ble størrelsen over 1,0 kg endret til breiflabb-haler 1,0-4,0 kg.

*** Fri pris vinteren 2021.

Det må tas hensyn til disse forholdene ved sammenligning mellom ulike år.

Kongekrabbe (*Paralithodes camtschaticus*)

Totalt omsatt kvantum kongekrabbe gikk opp fra 2.122 tonn i 2021 til 2.163 tonn i 2022. Verdien av kongekrabbe gikk kraftig opp, fra 538 millioner kroner i 2021 til 841 millioner kroner i 2022. Stabile kvoter, svært gode første-håndspriser og høy eksportpris spesielt i første halvår både for fryst og levende krabbe, gjorde at gjennomsnittsprisen satte nye rekorder også i 2022. Gjennomsnittsprisen til fisker i kvoteregulert område (hann- og hunnkrabbe) gikk

opp fra 270 kr/kg i 2021 til hele 411 kr/kg i 2022. I gjennomsnitt for all kongekrabbe omsatt i Råfisklagets distrikt gikk prisen opp fra 254 kr/kg i 2021 til 389 kr/kg i 2022.

Totalt 921 (879) fartøy deltok i det kvoteregulerte fisket og 512 (466) fartøy deltok i det frie fisket utenfor det kvoteregulerte området, en solid oppgang fra antall fartøy i 2021 (i parentes).

Kvoteregulert fiske i Øst-Finnmark

Totalkvota for 2022 ble fastsatt til 1.838 tonn hannkrabber før fradrag av 63 tonn på grunn av overfiske i 2021, samt 120 tonn hunnkrabber og 184 tonn skadde hannkrabber. Av totalkvota ble det avsatt 3 tonn hannkrabber til forskningskvote, 14 tonn hannkrabber til fritids-/turistfiske, 100 tonn hannkrabber til bifangst, 15 tonn hannkrabber til ungdomsfangst-ordningen og 5 tonn til undervisning.

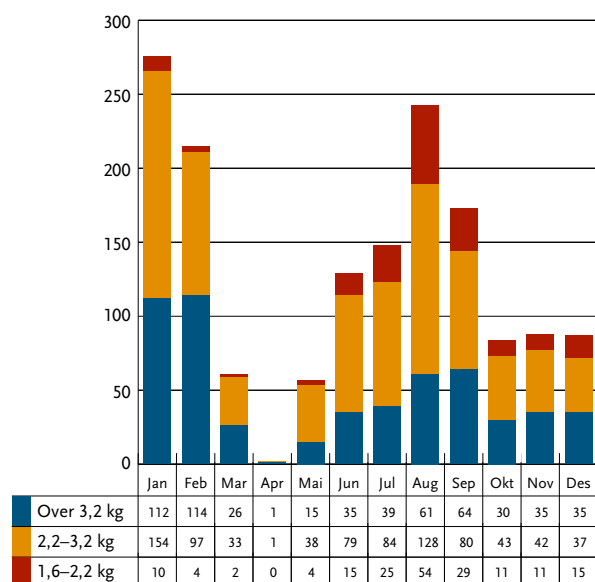

Diagram 15: Månedlig fangst av kongekrabbe i 2022 av lytefri (a-kvalitet) hann-krabbe fra kvoteregulert fiske, fordelt per størrelse.

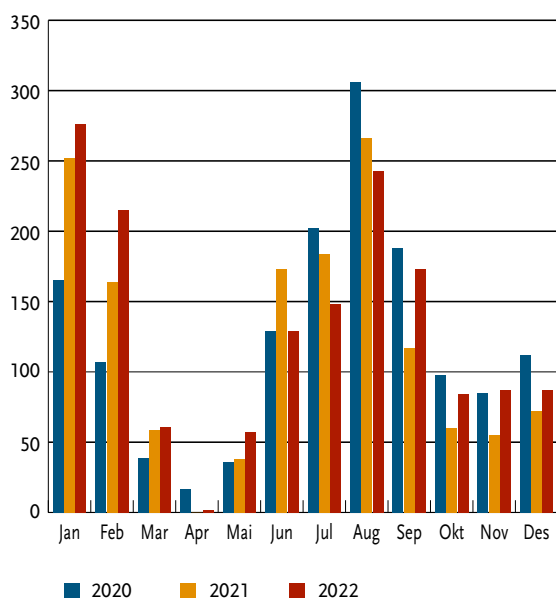

Diagram 16: Månedlig fangst av kongekrabbe i 2022 av lytefri (a-kvalitet) hann-krabbe fra kvoteregulert fiske.

Tabell 46: Kvantums- og verdiutvikling for kongekrabbe 2013–2022 (tonn og millioner kroner)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kvantum	1.324	1.695	2.175	2.639	1.944	2.311	1.727	2.082	2.122	2.163
Verdi	81	134	187	332	291	391	303	392	538	841

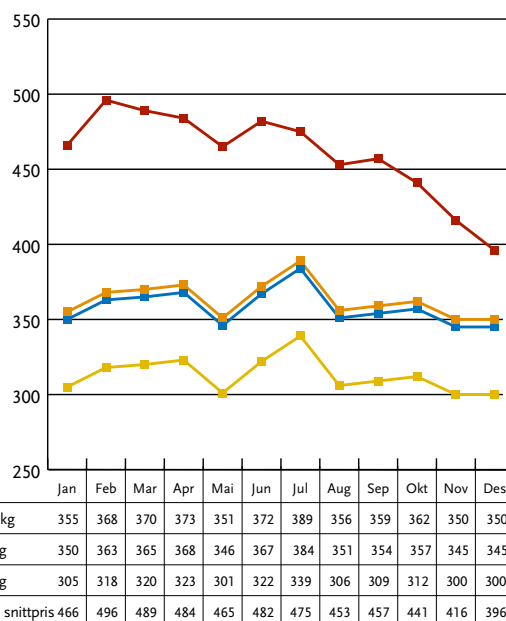

Diagram 17: Dynamisk minstepris for kongekrabbe omsatt i 2022 av lytefri (a-kvalitet) hann-krabbe fra kvoteregulert fiske fordelt per størrelsesklasser i den dynamiske minsteprismodellen. Gjennomsnittspris oppnådd for disse størrelsesklassene (kroner pr. kg). Merk at Y-aksen starter på 250 kr/kg.

Tabell 47: Gjennomsnittlig oppnådd pris for kongekrabbe utenfor det kvoteregulerte fisket 2015–2022 (kroner pr. kg)

Art	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kongekrabbe	52,42	65,94	80,83	100,28	112,58	122,29	179,48	235,47

Tabell 48: Minstepriser for kongekrabbe landet under det kvoteregulerte fisket og i det frie fisket gjeldende f.o.m. 28. mars 2022 og inntil videre (kroner pr. kg).

Art	Minstepris
Hannkrabbe over 3,2 kg	Dynamisk minstepris*
Hannkrabbe 2,2-3,2 kg	Dynamisk minstepris*
Hannkrabbe 1,6-2,2 kg	Dynamisk minstepris*
Hannkrabbe 0,8-1,6 kg (kun i uregulert fiske)	85,-
Skadd hannkrabbe over 3,2 kg	100,-
Skadd hannkrabbe 2,2-3,2 kg	100,-
Skadd hannkrabbe 1,6-2,2 kg	90,-
Skadd hannkrabbe 0,8-1,6 kg	30,-
Hunnkrabbe alle størrelser (over 0,8 kg i uregulert fiske og over minstemål i regulert fiske)	80,-
Krabbe hann og hun under 0,8 kg (kun i uregulert fiske)	Fri prisdannelse

* Se dynamiske minstepriser i diagram 17.

Fisket

Fra fartøy som deltok i det kvoteregulerte fisket ble det i beretningsåret landet 1.867 tonn fersk kongekrabbe til en verdi av 769 millioner kroner. Av diagram 16 på side 63 framgår det at den økte kvota og høye førstehandspriser ga seg utslag i økt fangst pr. måned spesielt i årets første kvartal, sammenlignet med 2020 og 2021.

Kongekrabbefisket utenfor det kvoteregulerte området

I fisket utenfor det kvoteregulerte området ble det i 2022 landet til sammen 281 tonn kongekrabbe, mot 404 tonn i 2021. Verdien av fisket i 2022 var 66 millioner kroner, mot 72 millioner kroner i 2021. Gjennomsnittspriser i det frie fisket framgår av tabell 47 på side 63.

Markedet for kongekrabbe

Gjennomsnittsprisen for fryste cluster av kongekrabbe ved eksport økte fra 537 kr/kg i 2021 til rekordhøye 804 kr/kg i 2022. Dette er en økning på hele 50 %. Eksportvolumet gikk derimot ned med tilsvarende høy prosent fra 782 tonn i 2021 til 397 tonn i 2022. Det var et tøft år for norsk eksport av kongekrabbe. Det har vært en lavere etterspørsel etter fryst krabbe både i USA og Europa, og norsk krabbe har møtt hard konkurranse fra billig russisk krabbe i de viktige asiatiske markedene. Samtidig synker kjøpekraften globalt og forbrukerne er mindre villige til å bruke penger på luksusgoder som skaldyr.

Gjennomsnittsprisen ved eksport av levende kongekrabbe økte fra 391 kr/kg i 2021 til 533 kr/kg i 2022. Dette er en solid økning på 36 %, samtidig som eksportert volum har gått ned fra 1.475 tonn i 2021 til 974 tonn i

2022. USA har tatt over for Sør-Korea som det dominerende markedet for levende produkt, og Canada har kommet inn som et viktig marked. Eksporten har jevnt over vært svakere gjennom hele året, med utfordringer i logistikken grunnet stengt flyrom over Ukraina, færre fly og lengre tilførselstid til markedene, samtidig som Russland har dumpet krabbe inn i Asia som følge av importforbud til USA og EU. Et lyspunkt er god etterspørsel i restaurantsektoren, og positiv utvikling på slutten av året.

Fordelingen mellom eksportert kvantum av levende og fryst produkt, var ca. 70 % levende og 30 % fryst. Eksportverdien i 2022 var totalt 840 millioner kroner, hvorav levende stod for 62 % av totalverdien.

Siden 2017 er prisene for kongekrabbe regulert med dynamiske minstepriser for de tre størrelsene av lytefri kongekrabbe.

Snøkrabbe (*Chionoecetes opilio*)

Samlet fangst av snøkrabbe ble på vel 7.600 tonn i 2022. Det ble gjennom Råfisklaget registrert omsatt 4.397 tonn til gjennomsnittspris kr 142,27/kg ferdigvare i 2022. Differansen mellom fangst og omsetning er knyttet til fangst/lager og offisiell omsetning rundt årsskiftet. Omsetningen i 2022 er en kraftig nedgang på 3.270 tonn fra 7.667 tonn omsatt i 2021. Samtidig ble det i 2022 landet et rekordstort volum levende snøkrabbe til landindustrien, hele 620 tonn til en verdi av 60 millioner kroner. Samlet verdi på den omsatte snøkrabben i 2022 ble 576 millioner kroner, en nedgang som i stor grad skyldes tregt marked og lavere priser enn i 2021.

Tabell 49: Gjennomsnittlig oppnådd pris for kongekrabbe (hann og hunn, lytefri, og skadd) fra det kvoteregulerte fisket og eksportpris fryst produkt 2013–2022 (kroner pr. kg)

Art	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Råvarepris	68,87	87,40	107,51	135,81	155,76	175,91	187,42	199,99	270,70	411,58
Eksportpris	163,78	186,75	197,40	250,51	277,65	343,83	348,17	391,60	536,87	803,79

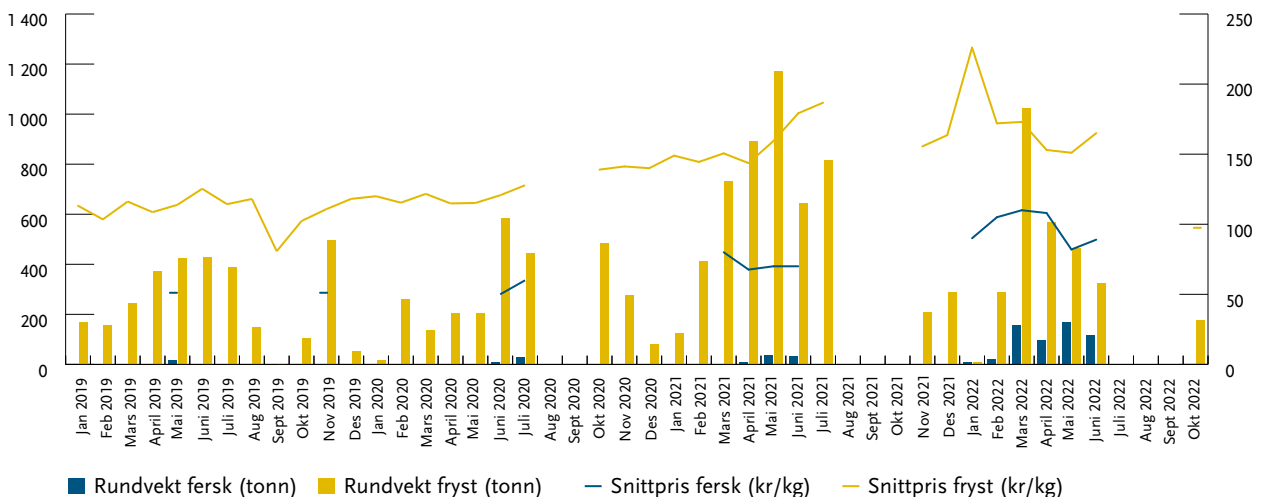

Diagram 18: Månedlig omsetning av fersk og fryst snøkrabbe fra norsk fartøy i perioden 2019–2022.

Det norske fiskeriet foregår hovedsakelig i Fiskevernsonen ved Svalbard, men også i noen grad i norsk økonomisk sone og i norsk del av Smutthullet (russisk sokkel av Smutthullet er stengt for andre fartøy enn russiske). Antall båter i snøkrabbefisket steg kraftig, fra 11-12 båter de siste årene til 30 båter i 2022. Fredningsperiode er innført i skallskiteperioden i sommermånedene. I 2022 gjaldt stoppen i perioden fra og med 1. juli, men fisket gikk godt og hele kvota ble tatt i god tid før fredningsperioden startet. Det var avsatt en snøkrabbekvote i 2022 på 6.725 tonn, en liten økning fra 6.500 tonn i 2021.

Snøkrabbe fikk brå motgang i markedet i 2022 etter rekordåret 2021. Markedssituasjonen ble tidlig på året krevende grunnet lageroppbygging før jul 2021, med påfølgende fallende etterspørsel og lave priser i verdens største krabbemarked USA. Samtidig økte Canada sine kvoter med 33 %, og et stort volum russisk krabbe kom inn til USA før importstoppen i juni. Med et tregt marked spesielt for russisk krabbe stupte prisene i løpet av året. Som om ikke dette var nok var inflasjonen i USA i 2022 på høyeste nivå på 40 år, og en lavere kjøpekraft har ført til endret handlemønster for luksusvarer som skalldyr. Asia har derimot vært et lyspunkt, med økning spesielt til Kina og Japan. Norsk eksport av frysede cluster gikk i likhet med førstehåndsomsetningen ned i 2022, og endte på 3,783 tonn. Gjennomsnittspris i samme periode gikk ned med 5% – fra 185 til 176 kr/kg. Samlet eksportverdi for 2022 ble 667 millioner kroner.

Taskekrabbe (*Cancer pagurus*)

Taskekrabbefisket i Råfisklagets distrikt foregår fra Averøy på Nordmøre i sør til Vesterålen i nord. I Råfisklagets distrikt ble det i 2022 landet 3,744 tonn (tabell 50).

Dette er en reduksjon på 37 tonn i forhold til 2021. Taskekrabbefisket er fortsatt et fritt fiske uten kvote- eller sesongregulering. Verdien i 2022 endte på 51 millioner kroner mot 47 millioner kroner i 2021.

Av tabell 50 framkommer landet kvantum og verdi av taskekrabbe. Tabell 51 viser utvikling etter område.

Trøndelag gjenerobret i 2022 sin posisjon som det største krabbefylket med et kvantum på 1.856 tonn mot 1,568 tonn i Nordland.

Hovedsesongen begynner vanligvis i mai/juni og varer til oktober/november. Taskekrabben har normalt mest mat i skallet i månedene august og september, og det er i denne tiden fangsten når de høyeste kvanta.

I 2022 har 6 kjøpere kjøpt noe kvantum av betydning. Mottaksstasjonene spiller en viktig rolle i omsetningen av taskekrabbe. Det ble landet krabbe ved 18 mottaksstasjoner for videre transport til produksjonsanlegg.

Krabbenæringa er avhengig av at det ytes føringstilskudd for delvis å finansiere fraktkostnadene fra mottaksstasjoner til produksjonsstedet. I 2022 ble det brukt 3,6 millioner kroner til denne type føring. Fiskerne ble heller ikke i 2022 trukket egenandel til føring.

I 2022 var minsteprisen for taskekrabbe kr 13,50 pr. kg. Dette var en økning på kr 1 i forhold til minsteprisen i 2021. Interessen for å delta i fisket var omtrent på nivå med de foregående år, med 228 deltakende fartøy i 2022. For kommende sesong ønsker produsentene økt deltakelse og større volum i taskekrabbefisket.

I likhet med for andre typer skalldyr, var det god etterspørsel etter taskekrabbe i 2022. Frankrike er fremdeles det største eksportmarkedet. Det er innenlandsmarkedet som er det viktigste for taskekrabben.

Leppefisk

De siste årene har fisket etter ulike leppefiskarter vært en viktig inntektskilde for rundt 120 fiskere på Nordmøre og i Trøndelag. Fisken kjøpes av oppdrettere til å spise lus av oppdrettslaks. Det betales pr. stykk fisk. Det har så langt ikke vært satt en minstepris for leppefisk, men fiskere og oppdrettere har regulert dette i kontrakter som inngås før sesongstart.

Myndighetene har over tid uttrykt bekymring for at det totale uttaket av leppefisk kan være for stort. I forkant av 2018-sesongen ble fisket derfor inndelt i en lukket gruppe med fartøyskvoter og en åpen gruppe som fisker på en

Tabell 50: Kvantums- og verdiutvikling for taskekrabbe 2013–2022 (tonn og millioner kroner)

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kvantum	3.517	2.913	3.322	3.689	3.937	4.721	4.037	3.504	3.781	3.744
Verdi	33	29	35	39	42	52	49	42	47	51

Tabell 51: Kvantums- og verdiutvikling for taskekrabbe fordelt på de viktigste fangstområder 2018–2022 (tonn og tusen kroner)

Område	Kvantum					Verdi				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Salten/Lofoten	862	910	530	620	487	9.954	11.332	6.270	7.677	6.629
Helgeland	1.401	1.121	1.065	1.160	1.081	15.221	13.415	12.573	14.354	14.797
Trøndelag	2.175	1.762	1.695	1.709	1.856	24.056	21.215	20.295	21.351	25.592
Nordmøre	283	244	213	293	316	3.141	2.946	2.594	3.699	4.352

maksimalkvote. For hele kysten ble det for 2022 satt en totalkvote på 18 millioner stykk leppefisk, og for fisket nord for 62° N en kvote på 4 millioner stykk.

I Norges Råfisklags distrikt har leveringene av leppefisk i antall stykk de fem siste årene vært slik:

2022: 2,1 millioner stykk
 2021: 2,2 millioner stykk
 2020: 2,5 millioner stykk
 2019: 2,7 millioner stykk
 2018: 3,0 millioner stykk
 2017: 4,6 millioner stykk

Verdien av leppefisken har de samme årene vært slik:

2022: 40,9 millioner kroner
 2021: 46,2 millioner kroner
 2020: 48,1 millioner kroner
 2019: 50,3 millioner kroner
 2018: 48,4 millioner kroner
 2017: 67,3 millioner kroner

Det fiskes nå i hovedsak på to ulike arter leppefisk: bergnebb (*Ctenolabrus rupestris*) og berggyllt (*Laheus bergylta*). I reguleringen av fisket etter leppefisk skiller det

ikke mellom de ulike artene. Det fiskes mest bergnebb (1,9 millioner stykk), som er den minste av artene. Prismessig er det berggyllt som betales best, mens bergnebb kommer ut med lavest pris.

Vågekval (*Balaenoptera acutorostrata*)

I 2022 deltok 13 fartøy i vågekvalfangsten. Dette var ett fartøy mindre enn året før. Fartøyene kunne fange til sammen 917 kval, mot fjorårets kvote på 1.278 kval.

Flere av fartøyene kom tidlig i gang. Det var også i 2022 gode forekomster av vågekval på Finnmarkskysten, noe som resulterte i at flere av fartøyene ble tidlig ferdig med leveringsavtalene sine.

Totalkvote

Av totalkvota på 917 vågekval kunne 664 vågekval fanges i IWC-områdene ESB, EW og EN (Svalbard, Norskekysten og Nordsjøen) og 253 vågekval i IWC-område CM (Jan Mayen). Det ble ikke drevet fangst i fiskerisonen ved Jan Mayen i 2022.

Fangstperiode

Fangsten kunne påbegynnes 1. april og ble stoppet med virkning fra og med 26. september 2022.

Tabell 52: Kvantums- og verdiutvikling for vågekvalkjøtt og -spekk/finner 2013–2022 (tonn og tusen kroner)

Norges Råfisklag	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kvantum kjøtt	724	871	794	696	503	557	421	542	592	531
Kvantum spekk	13	0	0	0	0	0	0	0	0	33
Sum kvantum	737	871	794	696	503	557	421	542	592	574
Verdi kjøtt	24.682	29.498	27.164	24.179	17.695	19.293	14.868	20.022	22.267	20.218
Verdi spekk	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum verdi	24.720	29.498	27.164	24.179	17.695	19.293	14.868	20.022	22.267	20.218
Landinger Norges Råfisklag (stykke)	523	635	597	526	381	417	309	391	541	343

Tabell 53: Minsteprisutvikling for kvalkjøtt sesongen 2013–2022 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kvalkjøtt til konsum	35,00 33,50 ¹	35,00 33,50 ²	33,85	34,85	34,85	35,35	35,50	36,75	37,00	37,50

1) Minsteprisen for kvalkjøtt ble i 2013 satt til kr 35,00 t.o.m. 3. juni og kr 33,50 f.o.m. 4. juni og ut sesongen.

2) Minsteprisen for kvalkjøtt ble i 2014 satt til kr 35,00 t.o.m. 2. juni og kr 33,50 f.o.m. 3. juni og ut sesongen.

Tabell 54: Nasjonale tall for fangst av vågekvalkjøtt og -spekk/finner 2013–2022

Norge totalt:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nasjonal kvote (stk.)	1.286	1.286	1.286	880	999	1.278	1.278	1.278	1.278	917
Nasjonal fangst (stk.)	594	736	660	591	432	454	429	503	577	581
Fartøy i fangst (stk.)	17	21	21	16	11	11	12	13	14	13
Kvantum kjøtt (tonn)	794	972	835	776	622	584	563	653	743	767
Kvantum spekk (tonn)	38	0	0	0	0	0	0	0	60	101
Kjøtt omsatt gjennom Norges Råfisklag (tonn)	737	871	794	696	503	557	421	542	592	531

Regulering av fangst

I 2022 ble omsetningen basert på leveringsavtaler inngått mellom fanger og kjøper før fangststart. Leveringsavtalene skulle inneholde fangst-/avtaleperiode, pris og kvantum. Det var videre presisert at ingen fartøy tillates å gå på fangst uten at skriftlig leveringsavtale forelå. Norges Råfisklag skulle være behjelpelig med å knytte kontakt mellom fangere og kjøpere.

Omsetningen basert på leveringsavtale innebar at behovet for omsetningskvoter bortfalt. Dette gjaldt også bestemmelser knyttet til fangers kjøp av egen fangst, herunder begrensninger om at egen fangst må omsettes til eget kjøperfirma. Videre het det at Råfisklaget ville følge utviklingen nøye, med forbehold om at omsetningsreguleringer kunne bli innført på kort varsel hvis situasjonen skulle tilsi det. Fartøy måtte være påmeldt hos Norges Råfisklag med orientering om planlagt tidspunkt for fangststart. Påmelding ble knyttet opp mot leveringsavtale.

Fangst

Det ble i 2022 fanget til sammen 581 vågequal, mot 577 i 2021.

Minstepris

Minsteprisen på kvalkjøtt til konsum ble satt til kr 37,50 pr. kg fra og med 21. mars 2022. Prisen på kvalspekk og finner ble holdt på kr 0,01 pr. kg.

Omsetning

I Råfisklagets distrikt ble det i 2022 omsatt 531 tonn kvalkjøtt til en førstehåndsverdi på 20 millioner kroner. Gjennomsnittsprisen for fersk og fryst A-kvalitet ble kr 38,07 pr. kg. Høyeste oppnådde pris til fanger i 2022 ble kr 40,00 pr. kg for ferskt kvalkjøtt.

Omsetningen i andre salgslag utgjorde 236 tonn.

Tre fartøy overtok og produserte egen fangst i 2022. Også i 2022 ble det landet kvalkjøtt i Råfisklagets distrikt som ble ført med bil til et annet fiskesalgslags distrikt for produksjon.

Merkevareforeningen Norsk Hval

Merkevareforeningen Norsk Hval ble stiftet 14. februar 2012. Det er etablert en merkevarelogo som er tatt i bruk av medlemmene. Et flertall av fangerne og kjøperne er medlemmer. Råfisklaget deltar i styret og bidrar med kontroll og revisjon av fangst og produksjon av kvalkjøtt som skal kvalitetsmerkes.

Kystvakten

I 2014 ble det etablert et samarbeide med Kystvakten for at disse skulle være orientert om fangsten og forestående leveranser, dersom det skulle oppstå situasjoner med aksjonister. Det er et ønske fra kvalnæringa og Kystvakten at denne kontakten videreføres.

Sjølprodusert tørrfisk

Produksjon/omsetning

Kvantumet sjøtilvirket tørrfisk av torsk er det lavest kvantumet på flere år (se tabell 55).

Totalt omsatt kvantum sjølprodusert tørrfisk i 2022 utgjorde 73 tonn til en verdi av 10,5 millioner kroner, en nedgang i både kvantum og verdi fra 2021. Som følge av høyere priser for torsk og sei i 2022 faller verdien relativt lite sammenlignet med kvantum.

Det var 110 sjølprodusenter som leverte tørrfisk i 2022, en nedgang fra 150 i 2021. Av de 110 som leverte i 2022 hadde 35 en omsetning av tørrfisk for mer enn 100.000 kroner. Fangstene ble omsatt av 14 kjøpere, hvorav de to største stod for 82 % av verdien. Det meste av tørrfisken hentes med bil, der levert kvantum veies pr. fiskeslag og sortiment og føres på sluttседdel.

Tabell 55: Omsatt kvantum av sjølprodusert tørrfisk 2018–2022 (tonn tørr vekt og kroner for tørrfisk)

Kvantum og pris	2018	2019	2020	2021	2022
Kvantum torsk	77	75	61	73	51
Gjennomsnittspris torsk pr. kg	113,22	138,88	136,21	126,85	175,76
Kvantum sei	38	29	29	32	18
Gjennomsnittspris sei pr. kg	43,37	48,05	50,11	52,43	68,00
Kvantum annen fisk	6	4	5	3	4
Gjennomsnittspris annen fisk pr. kg	47,49	51,67	51,70	51,63	67,64
Totalt kvantum	121	108	95	108	73
Total verdi	10,7	12,0	10,1	11,1	10,5

Kontrollordninger

Norges Råfisklags kontrollplikt og kontrollansvar er nedfelt i kapittel 6 i fiskesalgslagsloven, havressurslovens § 48, landingsforskriftens § 20 om salgslagets kontrollansvar, forskrift om inndragning av fangst m.m., samt i Råfisklagets egne forretningsregler. Kontrollen omfatter vanlig ressurskontroll både hos registrerte kjøpere og fartøy som leverer sine fangster i Råfisklagets distrikt. Ressurskontrollen omfatter også kvote-/bifangstkontroll samt kontroll med salgslagets egne bestemmelser.

I beretningsåret utgjorde avdelinga 7,9 årsverk. Det benyttes også personellressurser fra IT- og økonomiavdelinga til blant annet programmering og innfordringer i forbindelse med kvotekontrollen. I tillegg til dette brukes det personellressurser ved regionkontorene til blant annet kvote-informasjon til næringsaktørene.

Avdeling for ressurs og miljø

Viktige oppgaver for avdelinga er vanlig ressurskontroll, veiledning og kvalitetsfremmende tiltak. Avdelinga har også ansvaret for gjennomføringen av kvotekontroll for alle fartøy registrert i Råfisklagets distrikt.

Ved gjennomføring av ressurskontrollen er Råfisklagets kontrollører fysisk til stede under landing av fisk. Her blir alle rutiner ved mottak av fisk kontrollert og det påses at kjøp/salg blir utført i henhold til gjeldende bestemmelser.

Avdelinga arbeider mye med forskjellige prosjekter for bedring av kvaliteten på fisk og fiskevarer som omsettes i salgslagets distrikt. Avdelinga tilbyr også tjenester i form av tineprøver av ombordfrysede reker og fisk. I tillegg har avdelingen i samarbeid med Sjømatrådet ansvar for kontroll av merkevaren Skrei (Skreipatroljen).

Beretningsperioden

I beretningsperioden har avdelinga hatt et nært og godt samarbeid med flere andre kontrollinstanser, blant annet Fiskeridirektoratet, Kystvakten, Mattilsynet og Juster-vesenet. Det gjennomføres faste samarbeidsmøter med

Fiskeridirektoratet og Mattilsynet med felles utveksling av nødvendig informasjon for å kunne utføre kontrollvirksomheten på en best mulig måte.

I ressurskontrollen brukes systemet for strategisk risikovurdering. Dette blir gjort i samarbeid med Fiskeridirektoratet og baseres på felles prinsipper. Gjennom dette systemet er det utarbeidet en felles nasjonal plan for strategisk risikovurdering av ressurskontrollen (NSRV). I tillegg brukes system for operasjonell risikovurdering med samhandling gjennom bruk av Barents Watch som arbeidsplattform.

Ved gjennomføring av ressurskontroll følger kontrollørene de vanlige fiskeriene fra nord til sør. Et viktig fokus har vært rett bruk av sluttседdel både med hensyn til krav til utfylling og innsending, men også at det er korrekte opplysninger på seddelen.

Vi har fulgt samme retningslinjer for operativ kontroll som Fiskeridirektoratet. Det har vært fokus på kontroll i henhold til risikovurderingene som blir gjort i samarbeide med Fiskeridirektoratet.

Det ble arbeidet med å utvikle ny kvotekontrollen slik at man klarer å håndtere alle ordningene som framkommer i reguleringene og ulike dispensasjoner. I tillegg bidro Råfiskalget i samarbeid med Fiskeridirektoratet og de andre salgslagene i utvikling av nytt kvoteregister hos Fiskeridirektoratet.

I beretningsåret har vi fortsatt arbeidet med kvalitetsfremmende tiltak i næringa. Arbeidet med Skreipatroljen er videreført, samt utarbeidelse av diverse informasjonsmaterieil.

Styrets markedsmidler

Norges Råfisklag skal gjennom sine tjenester sikre fiskernes inntekter og bidra til en bærekraftig og lønnsom verdiskaping i norsk fiskerinæring. En av salgslagets viktigste oppgaver er å bidra til et konkurransedyktig marked for fiskerne. Dette gjøres blant annet gjennom styrets markedsmidler, en sum som hvert år settes av

Tabell 56: Kontrollomfang 2013–2022

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019*	2020*	2021*	2022*
Seddelkontroll	99	54	46	48	71	59	3	1	4	3
Mottakskontroll	406	136	138	81	133	183	96	75	58	43
Vektkontroll	146	98	107	107	133	46		1		
Fullkontroll	30	188	222	279	276	324	293	177	281	190
Fangstkontroll	17	6	8	9	8	31	5	1	2	
Kvalitetskontroll			291	188	216	302	375	181	234	135
Omsetningskontroll							1			
Sum	698	476	812	712	836	945	773	436	579	371

* Fra 2019 er definisjonene og fordelingene på de ulike kontrolltypene endret fra tidligere år slik at de samsvarer med Fiskeridirektoratets definisjoner.

for å støtte prosjekter som direkte eller indirekte kan gi en merverdi eller øke salget av artene som omsettes i Råfisklaget. Dette gjøres i form av markedsaktiviteter, kvalitets- og kompetansehevede aktiviteter som også kan bidra til å styrke rennomet til norsk fisk i inn- og utland, økt rekruttering til sjømatnæringa og aktiviteter for å fremme økt sjømatkonsum hos barn og unge. Dette kan være aktiviteter knyttet til bærekraftig forvaltning, merkevarebygging, verdikjedeprosjekter, studieturer, workshops, matsatsinger, aktiviteter som gir økt utnyttelse av restråstoff eller stimulering for arter som står markeds-messig svakt, for å nevne noe.

2022 startet i likhet med 2021 med restriksjoner og smittevernstiltak som følge av pandemien. Dette hadde konsekvenser ikke bare for Norge, men for verden for øvrig. 2022 var et krevende og urolig år preget av inflasjon, rentestigning, krigen i Ukraina og generelt et økt kostnadsbilde. Globalt var det utsikter til en strammere privatøkonomi, noe som også påvirket salget av fisk og skalldyr. Norsk eksport ble noe hjulpet gjennom pandemien av en svak kronekurs, men konkurransen i markedet er blitt tilspisset og kampen om forbrukerne i en urolig tid blir stadig tøffere.

I 2022 opplevde vi vekst i antall søknader sammenlignet med året før. Samtidig er det fortsatt enkelte forespurte prosjekt som er satt på vent grunnet verdenssituasjonen, spesielt gjelder dette prosjekter rettet mot Asia. Prisstigningen generelt på både mat, reiser og faste utgifter gjorde at mange prosjekter rapporterte høyere kostnader enn tidligere, og det søktes dermed også om høyere summer. Særskilt gjaldt dette søknader om støtte til innkjøp av råvarer til ulike arrangement, der kostnader for råvarer økte betydelig i løpet av året. Oppmerksomheten rundt markedsmidlene har økt, og det foreligger en tydelig ambisjon om å øke antall og bredden av prosjekter som faller inn under rammevilkårene.

Hvert år er Råfisklaget med på å sette kvalitetsarbeid på agendaen med prisen «Årets kvalitetsfisker». Prisen henger høyt, og går til fiskere som gjør en ekstraordinær jobb for å levere produkter av utmerket kvalitet, og som er et forbilde og en inspirasjon for andre i villfisknæringa. I 2022 vant reder og skipper Thomas Sivertsen med båten «T. Sivertsen». Thomas ble nominert av fiskekjøper Alexander Gylseth ved Steinfjorden Sjømat for sine gode kvalitetsholdninger. «T. Sivertsen» er tilpasset med systemer for god utblødning, kjøling og skånsom håndtering av fangsten. Om bord brukes både garn og line som fangstredskap og redskapsmengden begrenses slik at to mann, han selv og mannskapet Ørjan Jørgensen, klarer å ta vare på fisken – nettopp for at kvaliteten på fisken de leverer er det viktigste. På vinteren fiskes skreien med garn, der de setter og drar garna med få timers mellomrom for at de skal ha kort fisketid i havet. Kvalitetsarbeid og verdiskaping har en direkte kobling, og det å sette fokus

på kvalitet er av stor betydning for å opprettholde Norges sterke posisjon i utlandet.

Råfisklaget bidrar årlig med midler til en rekke festivaler og konferanser. Dette er viktige plattformer og arenaer for formidling og deling av kompetanse i villfisknæringa. De fleste arrangementene ble gjennomført som normalt ettersom covid-restriksjonene opphørte i løpet av 2022. Råfisklaget som bidragsyter frontes ofte ved bruk av logo, filmer på skjerm og tagging i sosiale markedskanaler. I 2022 støttet vi og var synlig på blant annet Torskefiskkonferansen, NAMMCO-konferansen, Skreikonferansen, Sjømatkonferansen og North Atlantic Seafood forum. Vi støttet også festivalene; TIFF (Tromsø Internasjonale Filmfestival), Buktafestivalen, digital streaming av VM i tungeskjæring på Råfisklagets facebook-side, Perla-festivalen, Sørøyrocken, Værøy Tørrfiskfestival, SMAK Nordnorsk matfestival, matkurs på Nordkynfestivalen, Lutefiskfestivalen og Senja Barnefestival.

Videre prioriterer vi at markedsmidlene går til prosjekter eller tiltak som har som formål å opprettholde eller øke konsum i inn- og utland, produktutvikling og formidling. Blant annet ga vi støtte til ArktiskMat for gjennomføring av kompetansehevede workshops, foredrag og matserveringer for elever i ungdoms- og videregående skole i kommuner i Nordland. Markedsreiser for fiskere og fiskeindustrien er høyt prioritert. Slike reiser bidrar til viktig innsikt, dialog og kunnskap om produkter i markedet og verdikjeden. I 2022 støttet vi Brødrene Karlsen som arrangerte reise til Portugal for 20 lokale fiskere der formålet var å få innblikk i torskens betydning i det viktige torskemarkedet Portugal. Råfisklaget bidro også med støtte til gjennomføring av fagkonkurransen og seminar «Norges beste klippfisk». Vi støttet Halvors tradisjonsfisk AS med midler til prosjektet «Tørrfisksommer», samt fagsamling og kompetanseutvikling for moden fisk i Italia. Vi støttet Tørrfisk fra Lofoten AS, en sammenslutning av flere tørrfiskaktører i Lofoten, der tørrfisk fra Lofoten PGI ble fremmet på festivaler i hovedmarkedet Italia. Vi støttet Nordic Taste AS der prosjektet kartla en mulig fast transportrute, fra Kristiansund til Trippelbyen og Warszawa, med leveranser av villfanget norsk sjømat til HORECA-kunder. Råfisklaget støttet også Querini pub og restaurant, som i samarbeid med næringslivet på Røst, via Querinissima, Bodø 2024 og andre lokale aktører deltok med tørrfisk-stand på Trøndersk Matfestival. Målet var å fremme bruken av sjømat, da spesielt matretter av tørrfisk, til besøkende på festivalen. Vi bidro også med midler til Sjømatbedriftene til gjennomføring av fagkonkurransen «NM i sjømathandel» der sjømathandlere som til daglig arbeider i sjømatdisken viser fram sjømathandlerfaget og engasjementet for faget.

Råfisklaget støtter årlig en rekke undervisnings- og formidlingstilbud for barn og unge i grunnskolen. Målet er å bidra til kunnskapsformidling om havet og ressursene, konsum av villfanget sjømat og rekruttering

til villfisknæringa. I 2022 støttet vi Kigok og deres prosjekt «Rekruttering til marine næringer» der målet er å motivere og inspirere unge i Nordland til å velge fiskeri-, oppdrett-, sjømat- og tilhørende marine næringer som utdannings- og yrkesvei. Vi støttet undervisningstilbudene «Velkommen av havet – historien bak smaken» og «Matkultur og historiefortelling» for barn og unge i Trondheimsområdet, der formålet er å øke sjømatkonsumet hos unge gjennom kunnskap om marine råvarer og hvordan de blir benyttet. Vi støttet også Astafjord Kystlag som under Kystkulturruken tok med 70 elever på havet og lærte dem om sikkerhet til sjøs, navigasjon, fiske og håndtering av fangst.

Vi ga også råvarestøtte til flere prosjekter der midlene gikk til innkjøp av villfangst sjømat som omsettes gjennom Råfisklaget.

Økonomi

Oppgjør gjennom laget

Bruttoverdien av fangster fra norske fiskere som leverte fangst i Norges Råfisklags distrikt i 2022 og som ble behandlet gjennom oppgjørsordningen var på 14,4 milliarder kroner.

Med innsendte sluttседler som grunnlag, garanterer Norges Råfisklag oppgjør for alle leveranser fra norske fiskere. Oppgjørstiden til fisker er 15 dager etter at fangsten er levert. Dette bidrar til å sikre fiskernes økonomi og likviditet, og sikrer like leveringsvilkår og oppgjørsvilkår for alle. Oppgjørsordningen bidrar også til like betingelser og like konkurransevilkår for industrien.

Kredittiden overfor fiskekjøperne er 14 dager. Reell

kredittid er normalt lengre, mye på grunn av lageroppbygging og produksjonstid. Dermed oppstår det normalt sett et likviditetsbehov i Råfisklaget når oppgjør skal foretas til fiskerne. Imidlertid har all fersk omsetning og utsending av ferske produkter ut i markedet, bidratt til en større omløpshastighet av kapitalen. I vintersesongen, når omsetningen er størst, har fiskekjøperne ved flere anledninger foretatt betaling av utestående før forfall og dermed bidratt til å holde omsetningen og oppgjørsordningen i gang.

Oppgjørsordningen for fiskerne har høy prioritet i Norges Råfisklag. Det satses store ressurser på å opprettholde nøyaktighet, punktlighet og service for fiskerne gjennom denne rutinen. Oppgjørsordningen er en unik tjeneste. Dersom fiskekjøperen kommer i økonomiske vanskeligheter, unngår fiskerne gjennom oppgjørsordningen risikoen for å bli påført et økonomisk tap. Dette viser hvilket økonomisk sikkerhetssystem fiskerne har gjennom Norges Råfisklag.

Fiskekjøpernes utestående har vært under god kontroll gjennom vintersesongen 2022. Utviklingen av utestående fordring knyttet til fiskeindustrien viste høyere saldoer enn vintersesongen 2021. Høyeste utestående saldo var 1 mrd. Kroner, som inntraff i slutten av mars måned. Fiskeindustrien nedbetalte saldoen til i underkant av 600 millioner kroner like før påske, for å skape en kjøpsramme for påskeuken. Samtidig var utestående saldo til fiskere om lag 1,5 milliard like før påske. Laget besluttet også i 2022 å utbetale hele saldoen til fiskere i forkant av påsken. Denne utbetalingen ble foretatt uten bruk av trekkrettighet fra vår

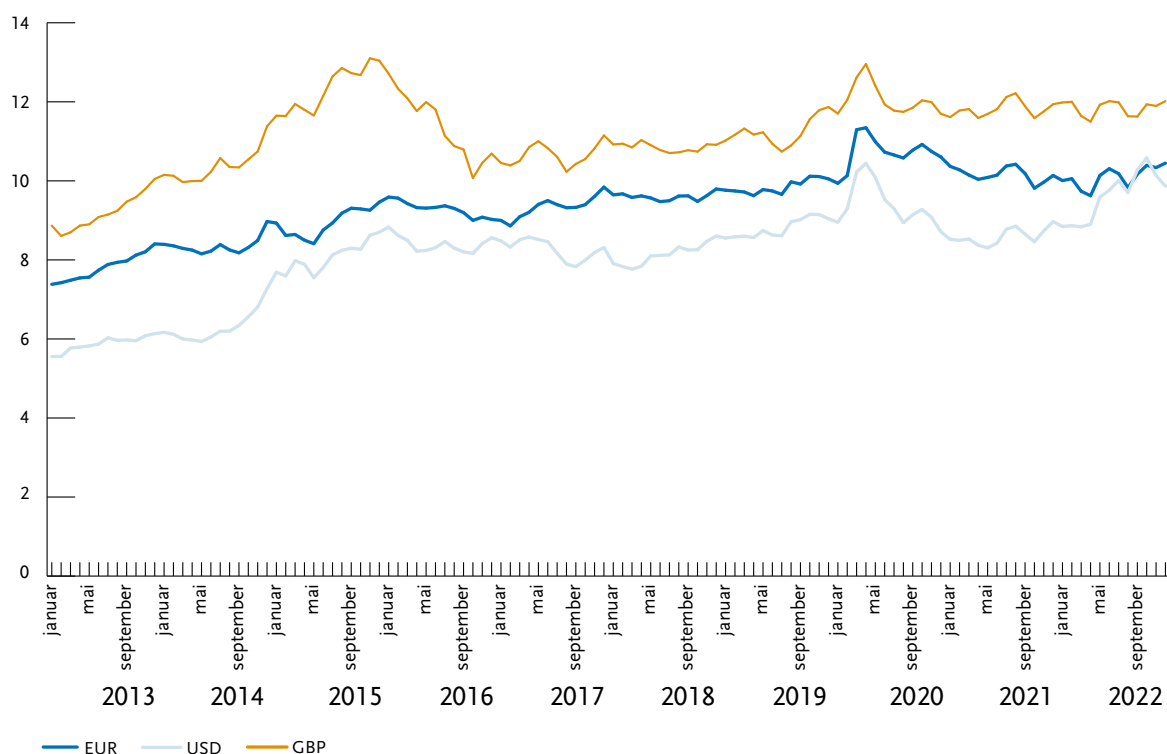

Diagram 19: Månedlige valutakurser for pund, euro og dollar mot norske kroner 2013–2022 (kilde: Norges Bank, månedsgjennomsnitt av daglige noteringer)

hovedbankforbindelse. Dette viser robustheten i systemet og behovet for både solid egenkapital og likviditet.

I rutinen for oppgjør tilbys det betalingsformidling der fisker selv kan bestemme at oppgjøret skal fordeles til ulike kontoer og betalingsmottakere. Fiskere kan inngå avtaler med leverandører av redskap, bunkers, proviant, etc., om at betaling kan foretas ved trekk i oppgjøret fra Råfisklaget. Det må da utstedes en transporterklæring som hentes fra Råfisklagets web-sider. Denne sendes inn til Råfisklaget som gjennomfører trekkene. Dette gir fiskeren større kredittmulighet i driftssituasjonen.

Råfisklaget utvikler løpende elektroniske løsninger for effektivt å håndtere den stadig økende informasjonsmengden, og ikke minst økte krav til kvalitet, sikkerhet, hurtighet og service. Et effektivt transaksjonssystem gir fordeler både for fiskere, kjøpere og forvaltningen, og vil gi Råfisklaget gevinst i form av sikrere og raskere oversikt over omsetningen. Videre vil denne utviklingen kunne forbedre oppgjørsordningen og skape en teknologisk plattform for nye tjenester til nytte for fiskerne og fiskerinæringa.

Det elektroniske systemet for innsending av sluttседler – «Seddel-på-sekundet» fungerer meget godt. Gjennom dette systemet blir sluttседdelen registrert, kontrollert og innsendt i sann tid direkte fra kaikanten og umiddelbart etter at leveransen har funnet sted. Dette gir raskere oppdatering av informasjonen om fangsten i leveringsøyeblikket, og som følge av dette, legges det til rette for bedre kontroll med utestående og garantier, raskere oppdatering av kvoteopplysninger og sikrere transaksjonshåndtering. Norges Råfisklag har vaktordninger utenfor normal kontortid som bidrar til et høyt servicenivå både for fiskere og fiskekjøpere.

For kjøp gjennom Råfisklaget kan fiskekjøperne velge ulike former for sikkerhetsstillelser. Kjøperne stiller enten betalingsmidler til disposisjon, bankgaranti eller kredittforsikring. Kravet til størrelse på sikkerhetsstillelsen er redusert. Dette har sammenheng med at systemene er forbedret de seneste år. Kontrollen med utestående saldoer og muligheter til å iverksette umiddelbare tiltak har bidratt til redusert krav til sikkerhetsstillelsen. Dette bidrar videre til at kostnadene ikke øker for fiskeindustrien.

Råfisklaget foretar innberetning av fiskeres inntekt til skatteetaten med bakgrunn i forskrift. Dette innebærer at skatteetaten kan forhåndsutfylle skattemeldingen for fiskerne samt at de kan utveksle informasjon om utenlandske fiskeres omsetning gjennom Norges Råfisklag over landegrensen. I tillegg sendes disse årsoppgavene ut til alle fiskere.

Eiendomsdrift

Gjennom heleid datterselskap Fiskernes Hus AS eies og forvaltes sentralt beliggende eiendommer i Tromsø og Svolvær. Fiskernes Hus AS er eier av to selskap som er innehaver av hver sin eiendom.

Fiskergata 22 Svolvær AS som er eid 100 % er innehaver av en eiendom på vel 4.300 kvadratmeter og ligger i sentrum av Svolvær. Eiendommen består av en hoveddel på vel 3.700 kvadratmeter og et tilbygg på vel 600 kvadratmeter. Bygget framstår som et moderne, stilrent bygg som det legges merke til i sentrum av Svolvær. Råfisklagets regionkontor i Svolvær har kontorlokaler i eiendommen.

Eiendommens drift gikk seneste år med et lite underskudd. Dette skyldes noe ekstra vedlikeholdsarbeid samt reguleringsarbeid. Det arbeides med å tilrettelegge eiendommen for flere muligheter knyttet til utvikling. Hovedbygget vil oppgraderes i forhold til leietakertilpasninger og utleie kan baseres på langsiktige kontrakter. Håndteringen av tilbygget vil være av en annen karakter med mindre arealtilpasninger. Dette gjør vi for å stå friere om eventuelt endret veivalg skal foretas for eiendommen. Det er foretatt utleie av om lag 58 % av arealene i eiendommen.

Kystens Hus AS er også eid 100 % og er innehaver av en eiendom i Tromsø sentrum. Eiendommen er på om lag 12.000 kvadratmeter. Driften av eiendommen går veldig bra, med stabile årlige overskudd som tilfører konsernet gode resultatbidrag. Utleiegraden er nesten 100 % og det er mange store leietakere med langsiktige kontrakter. Norges Råfisklag har hovedkontor i Kystens Hus. Kystens Hus inneholder kontorlokaler, restaurant, matbutikker og formidlingsområde og skal framstå som et nasjonalt kyst- og sjømatcenter med leietakere som er sentrale og viktige aktører på kysten. Det er gjennomført snøsikringstiltak i 2022. På den mest trafikkerte delen av bygget er det laget et takoverbygg for å sikre at forbipasserende ikke blir rammet av nedfall av is og snø fra byggets vegger/vinduer og tak.

Det er etablert et opplevelses- og formidlingssenter for kysten og kystens næringsliv. Denne aktiviteten foretas gjennom en stiftelse. Norges Råfisklag har vært initiativtaker til å etablere Stiftelsen Kystens Hus. For å realisere senteret har Stiftelsen Kystens Hus mottatt både private og offentlige midler. Norges Råfisklag markedsfører fiskerinæringa gjennom dette opplevelsessenteret, med spesielt fokus på barn og ungdom. Som en del av senteret er det i første etasje i Kystens Hus etablert et saltvannsakvarium som rommer 90 tusen liter vann. Her framvises fisk og krabber som lever i havområder i Råfisklagets distrikt.

Fiskernes Hus AS ønsker å være en langsiktig og seriøs eiendomsforvalter. Eiendommene forvaltes godt, og kontinuerlig vedlikehold gjør at bygningene framstår som attraktive, moderne og konkurransedyktige i markedet.

Kapitalforvaltning

Styret har godkjent Råfisklagets strategi og retningslinjer for kapitalforvaltningen der det er definert hvilke rammer og hvilken risiko porteføljen skal følge. Et mål for forvaltningen er å oppnå god avkastning over tid gjennom moderat risiko. Dette oppnås ved å sette sammen porteføljen i ulike aktivklasser med stor spredning av risiko.

Den aktive kapitalforvaltningen foretas av tre eksterne forvaltere i tillegg til egen forvaltning av en mindre andel av porteføljen. Alle forvalterne følger samme retningslinjer, og resultatene blir kontinuerlig sammenlignet. Dersom en forvalter oppnår svakere resultater over tid, vil denne kunne bli skiftet ut med annen forvalter. Lagets egen forvaltning er i ferd med å avsluttes ved at verdipapirene realiseres når kursene tilsier at det er fornuftig.

Til hvert styremøte framlegges rapport om kapitalforvaltningen med oversikt over resultat og rammer, samtidig som det gis en vurdering av utsiktene framover i finansmarkedet. I tillegg vurderes det endringer av finansstrategien løpende i takt med hendelser og trender i finansmarkedet samt lagets egen risikoprofil.

Europakontoret

Styret godkjente i 2010 forslag til partneravtale med Nord-Norges Europakontor i Brussel. Avtalen ble inngått i 2011 og har vært fornyet hvert annet år siden, siste gang i 2022. Kontoret eies av Troms og Finnmark og Nordland Fylkeskommuner og har som oppgave å styrke kompetansen innenfor de politiske prosesser i EU, innhente informasjon, formidle informasjon og legge til rette for møter og arrangementer. Interessen for Råfisklaget er først og fremst å få kjennskap til fiskeripolitiske forhold som kan ha konsekvenser for norsk fiskerinæring, samt bringe inn kunnskap om våre rammebetingelser og forvaltningsmessige forhold til det politiske miljøet i EU.

Gjennom Europakontoret får Råfisklaget oppdateringer om saker som diskuteres i EU med relasjon til fiskeriene.

Informasjonsvirksomhet

Informasjonsvirksomheten i Råfisklaget har for en stor del vært knyttet til formidling og presentasjon via følgende tjenester og aktiviteter i 2022:

Nettside *rafisklaget.no*

Råfisklagets presenterte ny nettside i testversjon i 2021 og lanserte den offentlig i 2022. I forkant ble en omfattende og grundig brukerundersøkelse gjennomført, som danner grunnlag for tjenester, innhold og funksjonalitet på den nye siden. De fleste og viktigste tjenestene er flyttet over fra den gamle til den nye nettsiden, samtidig som vi fortsetter å justere på bakgrunn av tilbakemeldinger som brukerne gir i «tilbakemeldingsfunksjonen» på siden. Noen få informasjonssider gjenstår før den gamle nettsiden stenges. De mest brukte og viktigste tjenestene på nettsiden er leveranseopplysninger, oversikt over fiskemottak med kartvisning, minstepriser, statistikk, regelverk, oppslagsverket «Fiskipedia», nyheter inkludert ukentlige fangstrapporter «Fisknytt» og abonnementstjenesten «Viktige meldinger». I tillegg har vi egne påloggbare sider med personlig og detaljert informasjon til fiskere og fiskekjøpere.

Sosiale medier @rafisklaget #forkystensverdier

Daglig kommunikasjon og publisering skjer via Råfisklagets kanaler på Facebook, Instagram og Twitter. Det publiseres en blanding av nyheter, hva som skjer og forhold som er nyttig å vite, med et fokus på næringa, kysten og Råfisklaget. Ofte kombineres dette med henvisning til oppslag på rafisklaget.no. Innhold tilpasses den enkelte kanal og brukergruppe.

Råfisklaget etablerte høsten 2015 egen side på Facebook. Gjennom aktiv og strategisk bruk av kanalen passerte vi ved utgangen av 2022 33.000 følgere. I 2022 hadde facebooksidene en total rekkevidde til over 19 millioner brukere, dette er en økning på over 90 %. Vi nådde over 1,6 millioner personer med det innlegget som hadde størst rekkevidde, og det ble delt 1.600 ganger. Populære videoer som er postet tidligere år får stadig ny giv da Facebooks algoritmer plukker opp at Råfisklaget er populær og derfor pusher disse som «foreslåtte innlegg» til facebookbrukere rundt om i verden.

Instagram er den kanalen hvor vi har mest direktekontakt med næringsaktørene, spesielt unge fiskere. Aktørene tagger oss i bilder og film, og holder oss daglig oppdatert om det som opptar dem i utøvelse av yrket, spesielt ved bruk av «stories»-funksjonen. Råfisklaget tok i bruk Instagram i 2014 og passerte 8.400 følgere ved utgangen av 2022.

På twitter publiseres mest nyheter, med link til saken på nettsiden. Denne kanalen brukes mest av journalister og politikere, og innholdet blir derfor tilpasset denne brukergruppen. Råfisklaget tok i bruk Twitter i 2012 og hadde over 3.000 følgere ved utgangen av 2022.

 @rafisklaget #forkystensverdier

Profilfilmer

Ulike profil- og temafilmer for Råfisklaget ble laget og lansert i 2020. Disse er nå i aktiv og løpende bruk, for eksempel i forbindelse med arrangementer der Råfisklaget er bidragsyter.

Informasjonsteknologi

Vi har i 2022 hatt fokus på forbedring av eksisterende tjenester, modernisering av infrastruktur og på datasikkerhet.

Vårt nettsted – rafisklaget.no – fylles kontinuerlig med nytt innhold. Vårt inntrykk er at dette har blitt en svært viktig kilde til informasjon om fiskets gang, leveranser, priser osv. Leveranseopplysninger er fortsatt en vinner på innhold og med presentasjon i kart.

NR Auksjon II har fått viktige og omfattende ytelsesforbedringer. En slik sanntids overbudsauksjon er svært sårbar for forsinkelser og det siste årets forbedringer har minimert innslag av slikt.

Råfisklaget har, som alle virksomheter med en lang digital historie, også en viss spredning av eldre og nyere teknologi på våre tjenester. Vi har gjennom året oppgradert, utviklet, flyttet og utfaset enkeltdele i systemet. Vi tok også inn en helt ny utviklings- og driftsplattform i vårt kommende system for kvotekontroll.

Vi har intensivert vårt arbeid med datasikkerhet gjennom året og gjort tiltak på hele spekteret fra skallsikring, intern sikring, klientsikring og holdningsarbeid. Ved inngangen til 2023 påminnes vi dessverre daglig om nødvendigheten av dette arbeidet etter til dels alvorlige angrep og innbrudd i flere virksomheter.

Råfisklagskortet

Råfisklagskortet er et internasjonalt betalingskort som gjennom en moderne og avansert funksjonalitet og flere gode rabattavtaler, gjør at Råfisklaget kan tilby fiskerne et komplett oppgjørstilbud.

Samarbeidspartnerne, Sparebank1 Nord-Norge, Telenor, Mobit, Circle K og Norsk Folkehjelp bidrar til kortets attraktivitet.

Når sluttseddel er innsendt fra kjøper, utløses en kreditt på Råfisklagskontoen tilsvarende utbetalingsbeløpet. Denne kreditten kan fisker disponere mot en rentegodtgjørelse. Fisker vil dermed ha verdien på sluttseddelen disponibel allerede påfølgende virkedag etter leveranse, 14 dager før endelig oppgjør finner sted.

Rentenivået på Råfisklagskontoene følger markedsrenta. Ved utgangen av 2022 var **rentesatsen 4 %**. Dette er betydelig høyere sammenlignet med renter som ellers tilbys i markedet. Markedsrenten var inntil utgangen av første

halvår på et nivå under 0,5 %, og da rentene begynte å øke i høst, gikk det litt for lang tid før økning av rentesats for Råfisklagskortet ble gjennomført. Derfor kunne man holde en svært høy rentesats ved utgangen av året.

Samlet saldo på alle kontoene var over 1,4 milliarder kroner pr. 31.12.2022, fordelt på 1.478 kunder og 1.894 kontoer.

Valg og oppnevninger til tillitsvern

I henhold til gitte fullmakter har styret i beretningsåret 2022 foretatt valg og oppnevninger til tillitsvern i selskaper og utvalg hvor Norges Råfisklag har representasjonsrett. En oversikt over Råfisklagets representasjon i styre, råd og utvalg med tilknytning til fiskerinæringa står bak i beretningen.

Årsmøtet 2022

Årsmøte på Radisson BLU Hotel i Tromsø. Foto: Thor E. Kalsaas

Norges Råfisklags 84. ordinære årsmøte ble avholdt 10. og 11. mai 2022 på Radisson BLU Hotel i Tromsø. Årsmøtet møtte med 46 delegater fra regionale fiskarlag i Norges Råfisklags distrikt, Norsk Sjømannsforbund, Fiskebåt og Norges Kystfiskarlag.

I tillegg til styre, kontrollkomité, statens kontrollør og revisjon deltok representanter for unge fiskere og gjester fra myndighetene, fiskeriorganisasjonene og andre organisasjoner. Fra Norges Råfisklag deltok den administrative ledelse og innbudte funksjonærer.

Utenom ordinære årsmøtesaker ble følgende saker behandlet:

Hvordan kan fiskerinæringen bidra til økt verdiskaping av våre marine ressurser i det grønne skiftet?

Innledere: Utvalgsleder Kathrine Tveiterås, UiT Norges Arktiske Universitet, forskningssjef Bent Dreyer, Nofima, administrerende direktør Svein Ove Haugland, Norges Råfisklag og fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran.

Etter innledninger og debatt ble følgende vedtak fattet:

Årsmøtet tar innledningen til fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran, utvalgsleder Kathrine Tveiterås, forskningssjef Bent Dreyer og adm. direktør Svein Ove Haugland til orientering.

Historien om høstingen og forvaltningen av den norske villfiskressursen er en suksessfortelling. Fiskerinæringen bidrar gjennom et bærekraftig uttak av ressursene til en betydelig verdiskaping, sikrer bosetting og aktivitet langs hele kysten. Stabile og forutsigbare rammebetingelser er en forutsetning for fortsatt økt verdiskaping.

Fiskesalgslagsloven gjør det mulig å organisere ryddige og velfungerende markeds plasser for fisk og skalldyr. Deltakerloven sørger for at det er befolkningen i kystsammfunnene som forvalter og høster ressursene gjennom lokalt eide og drevne fiskefartøy.

I det grønne skiftet må også fiskerinæringen ta sin del av ansvaret for å redusere klimautslippene. Det er en økende bevissthet rundt klima, miljø og bærekraft i markedene. Omdømmet til norsk sjømat er avhengig av at vi klarer å svare på disse utfordringene. Vi kommer til å bli målt på energiforbruk i fisket, vurdering av fiskeredskapene i en miljøsammenheng, bruk av emballasje og transportkostnader. Vi må sørge for at villfanget sjømat fortsatt skal være proteinet med lavest klimaavtrykk.

Samtidig som fiskeflåten utfordres med høye energipriser og avgifter for å redusere klimautslippene, har Norges behov for tilstedeværelse i våre havområder økt som følge av krigen i Ukraina. Det vil være et paradoks om den norske fiskeflåten presses ut av Barentshavet og fiskevernsonen ved Svalbard som

følge av avgifter og energipriser, samtidig som andre land tar posisjoner i de samme områdene.

Det såkalte bearbeidingsutvalget avga sin rapport i mars og foreslår 32 tiltak for grønn omstilling og økt bearbeiding. Flere av tiltakene kan være vel verdt å diskutere, men vi merker oss at utvalget i sine vurderinger i stor grad har utelatt fordelene med en velorganisert råvareomsetning i Norge. Norges Råfisklag ser frem til å delta i høringsrunden og den påfølgende prosessen.

Noen tiltak for å øke verdiskapingen:

- Kvalitet. Fiskeflåten og industrien må jobbe sammen for å sikre best mulig kvalitet gjennom hele verdikjeden. Med et økt kvalitetsfokus kan vi øke lønnsomheten for alle aktørene. Norges Råfisklag ønsker å ha en sentral rolle i dette viktige arbeidet.
- Sørge for bedre markedsadgang blant annet for bearbeidet fisk. Dette vil også virke positivt inn på klimaregnskapet pga. mindre transportvolum.
- Etablere nasjonale retningslinjer, for å sikre sesongbasert villfisk markedsadgang for å øke verdiskaping av norsk villfisk.
- Legge til rette for at kvotene på alle arter blir fisket.
- I større grad utnytte hele fisken – restråstoffet er verdifullt!

Vi må også i fortsattelsen høste med naturen og akseptere at flere fiskeri er sesongbasert. Tiltak som tvinger flåten til å fiske utenfor sesongen er problematisk i et bærekraftsperspektiv.

Det er ingen god ide å flytte lønnsomheten fra fiskeflåten til industrien i et nullsum- spill – en arbeidsplass på båten er like viktig som en på land. Det er bare gjennom god lønnsomhet i hele verdikjeden det er mulig å øke verdiskapingen og sysselsettingen i norsk fiskerinæring.

Virksomhetsrapport 2021. Pris og markedsituasjonen 2022.

Innleder: Avdelingsdirektør Charles A. Aas.

Etter innledning og debatt ble følgende enstemmige vedtak fattet:

Årsmøtet tar innledningen fra avdelingsdirektør Charles A. Aas til orientering.

Beretningsåret 2021 ble et godt år for fiskerne som omsetter sine fangster gjennom Råfisklaget. Med 13.463 millioner kroner fikk vi den høyeste totalverdien noensinne i lagets omsetning.

For den norske flåten endte totalverdien på 11.816 millioner kroner. Dette er en økning på 1.082 millioner kroner (10 %) fra 2020. 2021 ble nok et spesielt år, der utbruddet av en pandemi forårsaket av covid-19 viruset rammet mange av våre viktigste markeder. Samtidig økte torskekvoten i Barentshavet med 20 %. En kan grovt dele 2021 i to perioder, første halvår der førstehandsprisene falt for mange viktige fiskeslag, mens andre halvår var preget av kraftig prisstigning.

Til tross for lavere førstehandspriser og dårligere tilgjengelighet under hovedsesongen for torsk ble 2021 et rekordår som resultat av økte kvanta av de viktigste fiskeslagene.

Positiv prisutvikling i andre halvår på store landinger av fryst fisk, store landinger av reker og snøkrabbe og meget positiv prisutvikling på konge- og snøkrabbe bidrog sterkt til rekordomsetningen.

Årsmøtet ber styret prioritere arbeidet med å videreutvikle Råfisklagets tjenester til beste for fiskeflåten og fiskerinæringen. Årsmøtet vil særlig legge vekt på følgende innsatsområder:

- Videreutvikling av Råfisklagets omsetnings- og oppgjørstjenester for å sikre effektive og tidsriktige tjenester som skal bidra til at mest mulig råstoffer tilgjengelig i et velorganisert råvaremarked
- Videreutvikle bruken av dynamiske minstepriser
- Videreutvikle systemene for ressurs- og omsetningskontroll for å bidra til å sikre kontroll med ressursuttaket og mest mulig like konkurransevilkår for alle aktører på sjø og på land
- Fullføre og evaluere prøveordning med kvalitetstilsyn i regi av Råfisklaget samt på andre måter bidra til en positiv utvikling av kvaliteten på norsk fisk
- Aktivt bidra til å finne effektive løsninger for innveining, omsetning og kontroll i mottaket av rund torsk i dialog med myndighetene og næringsaktørene
- Sikre fortsatt høyt engasjement i Råfisklagets markedsarbeid gjennom bruk av egne midler og deltakelse i aktuelle prosjekter
- Ta en posisjon i bærekraftsarbeidet i næringen og bidra til at aktørene i verdikjeden kan dokumentere bærekraft for sine produkter i takt med markedene sine krav.
- Årsmøtet anmoder styret å etablere og ta i bruk ferskfiskauksjon snarest.
- Sikre den minste kystflåten gode leveringsmuligheter gjennom bla. mottaksstasjoner og føringstilskudd.

Vedtektsendringer

Sammensetning av Råfisklagets styrende organer

Innleder: Administrerende direktør Svein Ove Haugland.

Etter innledning og debatt ble etterfølgende tekst og vedtektsendringer vedtatt. Endret tekst/tillegg er markert med rødt.

1. På bakgrunn av gjennomført analyse på utvikling i medlemstall og omsetning for Råfisklagets eierorganisasjoner, økes Fiskebåts antall representanter i årsmøtet fra 7 til 9 representanter.
2. For å sikre økt representasjon av begge kjønn i Råfisklagets årsmøte, skal alle sju delegasjonene på årsmøtet, så fremt det er mulig, stille med representanter av begge kjønn.
3. For å sikre økt representasjon av begge kjønn i Råfisklagets styre, utvides styret med ett (1) styremedlem med to varamedlemmer som kan velges fritt blant alle som er medlemmer i Råfisklaget, etter innstilling fra valgnemnda. Begge kjønn skal være representert blant de styremedlemmene som er valgt av årsmøtet. Endringene trer i kraft fra og med valget på inneværende årsmøte.

4. For å bidra til et bredere utvalg av kandidater til tillitsvern, vil Råfisklaget åpne for at personer med næringsmessig tilknytning til fiske og fangst, skal være valgbar til Råfisklagets styrende organer.

Som følge av dette endres Råfisklagets vedtekter som følger (endret tekst er markert med rødt i ny paragraf):

§ 4 Medlemskap

Alle fiskere, fangere, oppdrettere og personer som har næringsmessig tilknytning til fiske og fangst og som bor i Norges Råfisklags distrikt kan bli medlem av foretaket ved enten å melde seg inn i Norges Fiskarlags regionale fiskarlag i Møre og Romsdal, Midt-Norge, Nordland, Troms/Finnmark, i Norsk Sjømannsforbund, Fiskebåt, Norges Kystfiskarlag eller gjennom direkte medlemskap. (Fjernet: jf. vedtektenes § 6, annet ledd, bokstav e.)

Det forutsettes at vedkommende ikke samtidig opptrer i annen yrkes og/eller næringsssammenheng på en måte som må oppfattes å være i strid med fiskernes interesser.

For å kunne bli direktemedlem i Norges Råfisklag må følgende kriterier tilfredsstilles:

1. Fiskeren skal ikke være medlem i en av de organisasjoner som velger representanter til Norges Råfisklags årsmøte.
2. Fiskeren må være registrert på blad A eller B i Fiskeridirektoratets fiskermannfall.

§ 5 Valgbarhet til foretakets organer

Kun medlemmer av foretaket som har fiske eller småkvalfangst som yrke og som ikke er fylt 75 år, er valgbar til årsmøtet og foretakets valgte organer. Ingen kan velges for første gang etter fylte 70 år. Medlemmer er å anse som yrkesfiskere også når de grunnet alder, svangerskap, helbred eller arbeide i tillitsvern valgt av foretakets eller eiernes organer eller ved offentlig valg, ikke deltar aktivt i yrket.

Maksimal sammenhengende tjenestetid i hvert av vervene som medlem i styret eller kontrollkomiteen er 8 år. Tilsvarende gjelder samlet funksjonstid for vervene som styreleder og nestleder i styret, og for vervet som leder i kontrollkomiteen.

Tvil om valgbarheten avgjøres av årsmøtet. Tillitsmenn valgt av årsmøtet som fyller 75 år i valgperioden, tjenestegjør til og med førstkommande ordinære årsmøte og fratrer selv om vedkommende er valgt til lengre periode. Årsmøtorepresentanter fratrer den 31/12 etter fylte 75 år.

Ansatte i foretaket kan ikke velges som medlemmer av foretakets organer, men fratrer så lenge ansettelsen varer og varamedlem innkalles. Unntatt herfra er ansattes representant i styret.

Det ble vedtatt en ny korrigerende av §5, andre ledd under årsmøtets andre vedtektssak, se bak.

§ 6 Årsmøtet

Årsmøtet er foretakets høyeste myndighet. Årsmøtet er et representativt organ. Årsmøtet skal ha inntil 52 representanter. Representantene skal være bosatt i Norges Råfisklags distrikt.

- a) 31 representanter av årsmøtet velges av årsmøtene i Norges Fiskarlags regionale fiskarlag således:
Fiskarlaget Nord	11 repr.
Nordland Fylkes Fiskarlag	11 repr.
Fiskarlaget Midt-Norge	5 repr.
Møre og Romsdal Fiskarlag	4 repr.

- b) 4 representanter av årsmøtet velges etter forslag fra Rådgivende Fiskerikomité av Norsk Sjømannsforbunds Forbundsstyre.
- c) Fra gruppeorganisasjonene i Norges Fiskarlag velges 9 representanter av årsmøtet blant Fiskebåts medlemmer.
- d) 4 representanter av årsmøtet velges av Norges Kystfiskarlag.
- e) Direktemedlemmene i Norges Råfisklag får adgang til å velge et antall representanter i årsmøtet avhengig av hvor mange direktemedlemmer Råfisklaget har ved siste årsskifte før valgdagen.

Følgende representasjon i Råfisklagets årsmøte legges til grunn:

- Ved 0–299 direktemedlemmer velges ingen representanter.
- Ved 300–599 direktemedlemmer velges 2 representanter.
- Ved flere enn 599 direktemedlemmer velges 4 representanter.

(Avsnitt er flyttet til § 4, 2. ledd.)

Representanter og vararepresentanter velges for to år av gangen. Vararepresentantene velges numerisk i henhold til representantfordeling i pkt. a) til e).

Alle eiergrupper, herunder direktemedlemmer skal, så fremt det er mulig, være representert med begge kjønn.

§ 12 Styret

Styret skal ha inntil 13 og minimum 11 medlemmer med personlige varamedlemmer. Styret skal ha inntil 11 styremedlemmer valgt av årsmøtet og begge kjønn skal være representert blant disse. I tillegg skal styret ha det antall ansatterepresentanter samvirkeloven bestemmer. Valgene foretas skriftlig dersom det kreves.

1 medlem skal representere Norsk Sjømannsforbunds avdelinger i Norges Råfisklags distrikt, 1 medlem skal representere Fiskebåts medlemmer, 1 medlem skal representere Norges Kystfiskarlag, inntil 2 medlemmer velges blant de ansatte og 6 medlemmer skal representere Norges Fiskarlags regionale fiskarlag og skal fordeles etter følgende fordelingsnøkkel:

Fiskarlaget Nord	2 repr.
Nordland Fylkes Fiskarlag	2 repr.
Fiskarlaget Midt-Norge	1 repr.
Møre og Romsdal Fiskarlag	1 repr.

1 styremedlem med 2 varamedlemmer skal velges fritt blant Råfisklagets medlemmer etter forslag fra valgnemnda.

Når direktemedlemmene er representert med 4 i årsmøtet, skal i tillegg ett styremedlem representere direktemedlemmene.

Vedkommende styremedlem og varamedlem må være direkte-medlem i Norges Råfisklag.

Styremedlemmene med varamedlemmer velges for 2 år av gangen. Hvert år skal halvparten og minimum 5 medlemmer med varamedlemmer være på valg.

Styret skal ha en leder og en nestleder som velges av årsmøtet blant styrets medlemmer for ett år av gangen.

Råfisklagets bestemmelser for åremål

Innleder: Juridisk rådgiver Gerd Kristoffersen..

Etter innledning ble etterfølgende vedtektsendring enstemmig vedtatt. Endret tekst/tillegg er markert med rødt.

§ 5 Valgbarhet til foretakets organer, andre ledd

Maksimal sammenhengende tjenestetid i hvert av vervene som medlem i styret eller kontrollkomiteen er 8 år.

Tilsvarende gjelder **samtet** funksjonstid for vervene som styreleder **og nestleder i styret**, og for vervet som leder i kontrollkomiteen.

Det ble vedtatt korrigerings av §5 også under årsmøtets første vedtekts sak, se foran.

Avgiftssats kokte reker til konsum

Innleder: Økonomidirektør Tommy Nygård.

Etter innledning ble etterfølgende vedtektsendring og tekst enstemmig vedtatt. Endret tekst/tillegg er markert med rødt.

§ 17 Andelskapital og avgiftssatser, tredje ledd

Til dekning av foretakets utgifter, innkrever foretaket avgift etter fiskesalgslagsloven (fsl.) § 9. Avgiften beregnes fra brutto salgsverdi med følgende satser for de viltlevende marine ressurser som omfattes av foretakets omsetning, jfr. § 3 i havressursloven:

- 0,77 % for ferske produkter
- 0,59 % for ombordfryste produkter, sjøtilvirkede produkter, ombordfryste rå produkter for produksjon på land, fryste produkter pakket for konsum, halvfabrikata for viderefor-edling i land **og ferske kokte reker til konsum.**
- 0,24 % for ombordtilvirket fryst fiskefilet og farse, ombordtilvirkede fryste produkter av småkval i forbrukerpakninger på inntil ½ kg og skalldyr i forbrukerpakninger på inntil 1 kg, renpillet muskel/rogn av bløtdyr, ombordpillede reker samt for ombordfryste seksjoner av snøkrabbe og kongekrabbe.

Endringen skal gjelde med virkning fra 1. juli 2022. Endringen vil også gjelde tilsvarende for forretningsreglenes § 11.

Snøkrabbefiske, «Northeastern». Foto: Christian Vestergaard

Tabell 57: Totalomsetning Norges Råfisklags distrikt i kvantum rund vekt og verdi 2013–2022 (tonn og 1000 kr)

Varesort	2013		2014		2015		2016		2017	
	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr
Torsk	482.149	3.875.277	532.494	4.790.669	471.652	5.650.295	480.592	6.788.369	469.941	7.266.317
Hyse	95.900	893.305	91.947	1.033.061	95.841	976.972	118.749	1.108.759	117.711	1.313.118
Sei	82.336	472.257	80.148	556.365	80.973	690.568	100.452	830.371	105.494	705.878
Lange	4.115	27.737	3.925	26.014	3.715	26.257	4.105	31.704	3.976	34.035
Brosme	3.830	22.612	3.607	21.577	4.731	33.847	6.137	44.007	5.143	36.609
Lyr	449	4.369	533	5.535	529	5.592	718	8.317	681	7.955
Kveite	1.667	58.430	1.965	75.932	2.037	87.502	2.558	110.197	2.434	105.595
Blåkveite	10.918	175.863	12.953	219.093	11.717	281.829	15.803	430.078	16.039	405.319
Flyndre	485	3.253	1.204	6.795	889	4.779	1.360	5.562	788	5.140
Skate	239	180	221	121	414	145	495	240	781	291
Flekksteinbit	5.366	39.964	3.709	27.925	3.181	21.324	3.398	22.941	4.196	33.314
Gråsteinbit	745	4.139	797	4.727	909	5.297	1.276	6.491	1.434	8.667
Blåsteinbit	3.357	8.550	2.061	3.739	2.957	6.433	3.423	6.972	2.941	5.066
Breiflabb	2.446	48.710	1.159	23.869	677	15.593	849	20.388	880	22.161
Uer	3.788	32.820	3.272	30.462	2.678	29.382	5.062	50.161	5.505	55.899
Snabeluer	1.271	6.930	8.197	72.773	11.990	101.138	13.396	100.224	12.399	98.305
Kvitlaks	10.773	33.746	9.656	30.602	11.529	37.932	12.204	51.769	12.234	44.792
Piggå	62	339	112	765	93	616	126	870	106	674
Leppefisk	91	33.202	132	49.939	111	42.416	123	53.621	156	67.343
Lysing	235	2.037	373	3.140	272	2.441	409	4.375	361	3.886
Rognkjeks	-	-	-	-	2	1.269	4	2.105	14	4.614
Diverse fisk	1.353	621	1.406	416	588	286	973	447	958	943
FISK I ALT	711.575	5.744.341	759.871	6.983.519	707.485	8.021.913	772.212	9.677.967	764.171	10.225.918
Restråstoff	19.029	86.870	21.370	79.422	25.003	83.724	23.313	98.223	28.302	103.312
Reker	11.898	267.745	17.619	457.042	33.796	1.027.732	25.310	713.455	16.720	436.034
Kongekrabbe	1.324	81.414	1.695	133.678	2.175	186.600	2.639	332.187	1.944	290.774
Snøkrabbe	174	2.354	4.087	106.266	9.352	245.180	17.453	533.367	3.048	150.506
Taskekrabbe	3.517	32.562	2.913	29.055	3.322	34.738	3.689	38.678	3.937	42.178
Karnskjell	678	14.162	748	16.768	556	12.842	546	13.298	488	12.020
Krill	123.805	44.159	166.722	59.356	169.143	60.089	187.740	66.778	202.434	72.098
Diverse skall- og bløtdyr	382	7.737	331	4.180	650	6.260	1.119	11.831	1.393	12.823
Småkval (vågekval)	737	24.720	871	29.498	794	27.164	696	24.179	503	17.695
Sel	271	3.062	165	1.977	-	-	-	-	-	-
Alger (tare)	93.303	18.743	103.236	23.119	108.253	25.299	111.652	28.195	110.130	28.700
TOTAL OMSETNING	6.327.869		7.923.880		9.731.541		11.538.159		11.392.057	
INKLUDERT I TALLENE OVER:										
Sjøtilvirket tørrfisk	1.222	11.132	2.161	19.985	1.035	14.651	901	12.007	825	11.568

Tabell 58: Minstepriser for utvalgte fiskearter sløyd uten hode 2013–2022 (kroner pr. kg)

Sortering	2013			2014			2015			2016			2017*								
	Vint.	Vår	Som.	Høst	Vint.	Vår	Som.	Høst	Vint.	Vår	Som.	Høst	Vint.	Jan.	Apr.	Jun.	Sep.				
Torsk	over 6,0 kg	13,25	13,25	13,25	13,50	14,00	14,00	14,75	16,00	16,25	16,25	16,50	17,00	18,00	18,00	18,00	19,85	19,03	19,45	19,55	
	2,5-6,0 kg	10,50	10,50	10,50	10,75	11,25	11,25	11,25	12,25	13,50	15,00	15,00	15,50	16,50	17,75	17,75	19,60	18,80	19,20	19,30	
	1,0-2,5 kg	9,50	9,50	9,50	9,75	10,25	10,25	10,25	11,00	11,75	13,25	13,25	14,00	15,25	16,50	16,50	16,50	18,35	17,55	17,95	18,05
Hyse	over 8 hg (ikke snørefanget)	8,25	8,25	8,25	8,25	8,75	9,25	9,25	10,00	10,00	10,50	10,50	10,00	9,25	8,50	8,50	8,50	8,50	8,75	8,75	9,25
Sei	over 2,3 kg	9,25	8,50	8,50	8,50	9,00	9,50	9,50	9,75	10,00	11,00	11,00	11,00	10,50	10,00	10,00	10,00	9,84	9,70	9,20	9,16
	1,2-2,3 kg	8,00	7,25	7,25	7,25	7,50	8,00	8,00	9,00	9,00	9,50	9,50	10,00	9,50	9,25	9,25	9,25	8,84	8,70	8,20	8,16
Brosme	over 2,0 kg	8,25	8,00	8,00	8,00	8,00	8,00	8,50	8,50	9,00	9,00	9,50	9,50	9,50	9,50	9,50	9,50	9,50	9,50	9,50	9,50

* Dynamiske minstepriser ble innført som en forsøksordning for torsk fra og med 3. oktober 2016. Tilsvarende ble innført for sei fra og med 30. januar 2017 og for hyse fra og med 17. desember 2018. Disse dynamiske minsteprisene blir normalt kalkulert og fastsatt hver 14. dag. For å komme fram til sammenlignbare minstepriser som kan sees opp mot minstepriser tidligere år, er det gjort en gjennomsnittsberegning av de gjeldende dynamiske minsteprisene for torsk, hyse og sei avgrenset til månedene januar, april, juni og september.

Tabell 59: Totalomsetning 1940–2022 (Kvantum er oppgitt i sløyd/hodekappet vekt og i verditallene er pristilskudd som ble gitt før 1994 inkludert)

	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949
Kvantum tonn	208.141	203.368	181.752	144.451	149.952	111.861	226.004	303.505	248.103	237.769
Verdi 1000 kr	29.527	59.410	60.820	54.491	57.983	45.774	77.199	116.961	102.144	107.327
	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
Kvantum tonn	261.045	297.534	301.299	279.541	247.434	286.916	346.492	278.645	318.946	341.413
Verdi 1000 kr	125.656	180.709	192.021	178.802	173.556	213.641	239.725	215.494	247.452	273.215
	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Kvantum tonn	315.484	330.191	306.506	324.486	310.337	360.782	383.017	341.307	351.677	384.675
Verdi 1000 kr	267.257	297.981	275.018	295.158	290.757	391.963	426.017	387.485	408.878	419.671
	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
Kvantum tonn	406.245	412.057	425.131	387.232	371.311	336.073	383.579	410.303	378.704	377.650
Verdi 1000 kr	484.040	637.643	695.534	742.950	973.655	814.717	1.168.632	1.408.011	1.382.418	1.444.953
	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Kvantum tonn	348.926	391.888	403.551	373.718	378.615	348.597	315.285	344.107	318.025	279.965
Verdi 1000 kr	1.625.268	1.977.684	1.987.888	2.032.106	2.138.646	2.285.741	2.672.478	3.082.595	2.504.406	2.223.209
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Kvantum tonn	236.361	278.751	336.632	387.268	446.273	456.286	445.620	541.376	497.111	467.795
Verdi 1000 kr	2.366.686	3.082.242	3.421.003	3.445.158	4.081.976	4.594.394	4.193.683	4.850.308	6.065.452	6.559.644
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kvantum tonn	433.842	421.796	432.419	386.968	386.068	385.991	410.745	400.946	402.503	407.512
Verdi 1000 kr	6.208.220	6.279.506	5.791.724	4.352.234	4.851.396	5.167.364	5.871.815	6.586.280	6.158.480	5.162.999
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kvantum tonn	486.616	603.667	625.456	662.524	719.556	719.968	774.810	760.217	790.410	736.237
Verdi 1000 kr	5.670.837	6.954.140	6.918.976	6.327.869	7.923.880	9.731.541	11.538.159	11.392.057	12.747.962	13.031.142
	2020	2021	2022							
Kvantum tonn	696.247	785.335	819.314							
Verdi 1000 kr	12.735.312	13.463.434	17.282.696							

Agneth og Anna-Sofie Bendiksen ombord i «Anna-Sofie». Foto: Arne Magne Andersen

Representanter fra Norges Råfisklag i styrer, råd og utvalg med tilknytning til fiskerinæringa pr. 31.12.2022

Styrer

Catch Certificate SA:

Svein Ove Haugland
Vara: Tommy Nygård

Fiskernes Hus AS:

Tommy Nygård, styreleder
Svein Ove Haugland
Paul O. Jensen
Brita Åsheim Rasmussen
Lena Pettersen, daglig leder

Kystens Hus AS:

Tommy Nygård, styreleder
Paul O. Jensen
Trygve Myrvang

Fiskergata 22 Svolvær AS:

Tommy Nygård, styreleder
Svein Ove Haugland
Paul O. Jensen
Brita Åsheim Rasmussen
Lena Pettersen, daglig leder

Marinvest AS:

Johnny Caspersen, styreleder
Benedicte Nielsen
Charles A. Aas
Liv Inger Abrahamsen, daglig leder

Stiftelsen Kystens Hus:

Benedicte Nielsen, styreleder
Tommy Nygård
Trygve Myrvang
Alf-Erik Veipe

Støttefondene for mottaksstasjoner:

Finnmark: Hans Petter Rasmussen
Troms: Jimmy Tøllefsen
Nordland: Kjell Bjørnar Bakken
Trøndelag: Bjørn Morvik

Råd/utvalg

Arbeidsmiljøutvalget:

Lena Pettersen
Tommy Nygård
Tove Isaksen
Thor E. Kalsaas

Norges sjømatråd:

Medlemmer av markedsgrupper:
Hvitfisk: Charles A. Aas
Skalldyr: Synne Gulbrandsen

Fiskernes Ulykkeskasse:

Egil Berge (samarbeidsutvalget)
Kjell Bjørnar Bakken (styret)
Vara: Jan Erik Strøm

Norsk Villfisk:

Rolf Guttorm Kristoffersen
Vara: Jan Roger Lerbukt
Svein Ove Haugland
Vara: Tommy Nygård

Informasjonsutvalget for reker:

Svein Ove Haugland (leder)
Jan Roger Lerbukt
Vara: Charles A. Aas

Kontrollkomiteen for garantiordningen:

Tommy Nygård
Vara: Liv Inger Abrahamsen

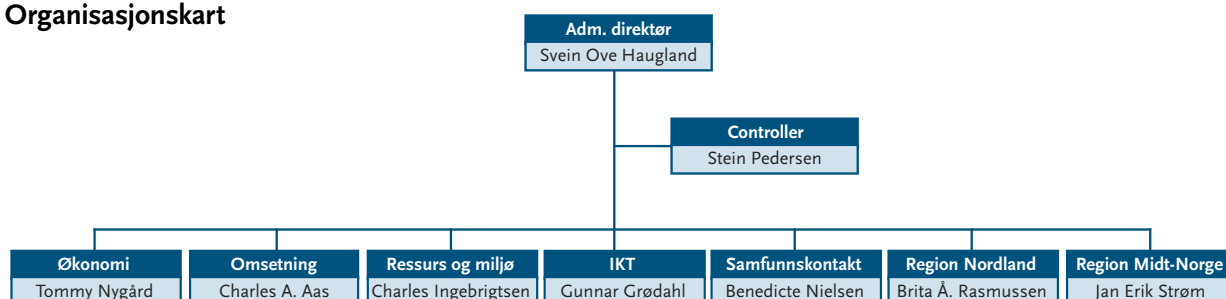
Merkevareforeningen Norsk Hval:

Brita Åsheim Rasmussen
Vara: Sara Izquierdo

Samvirkesenteret:

Gerd Ingeborg Kristoffersen
Vara: Benedicte Nielsen

Organisasjonskart

Norsk sjømatnæring er en av landets største eksportnæringer. Næringa har en stolt historie og en fantastisk framtid. Norske fiskere og Norges Råfisklag er en viktig del av denne suksesshistorien.

I 2022 ble det i Norges Råfisklags område omsatt 1.208.000 tonn villfanget sjømat (rund vekt) til en samlet verdi på 17,3 milliarder kroner.

Norges Råfisklag er et av fem fiskesalgslag som i medhold av fiskesalgslagsloven tar hånd om viktige nasjonale oppgaver og organiserer førstehåndsomsetning av villfanget fisk og annen sjømat i Norge. Norsk Villfisk er et samarbeidsorgan for fiskesalgslagene (norsk-villfisk.no). Fire av salgslagene, med Norges Råfisklag som det største, ivaretar omsetningen av torskefisk, skalldyr, bløtdyr og småkval.

Langs norskekysten fra grensa mot Russland i nordøst har salgslagene geografisk ansvar i følgende rekkefølge; Norges Råfisklag, Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag (SUROFI), Vest-Norges Fiskesalgslag og Fiskehav. Omsetningen av pelagiske fiskearter (sild, makrell, lodde mv.) er samlet under det landsdekkende Norges Sildesalgslag.

Norges Råfisklags område strekker seg fra og med Finnmark til og med Nordmøre. Salgslaget har hovedkontor i Tromsø og regionkontorer i Svolvær og Kristiansund.

Norges Råfisklag organiserer en stor og viktig markeds plass for bærekraftig villfanget sjømat. Råfisklaget legger til rette for omsetning av fangstene og garanterer fiskerne oppgjør. Gjennom dokumentasjon og ressurskontroll sikres trygg mat og god forvaltning av havets ressurser.

Å sikre fiskerne og kystsamfunnene stabilitet, forutsigbarhet og trygghet er et samfunnsansvar Norges Råfisklag tar på alvor.

   @rafisklaget #forkystensverdier
rafisklaget.no

**NORGES
RÅFISKLAG**

Postboks 6162, Stakkevollan
9291 Tromsø
Telefon 77 66 01 00
firmapost@rafisklaget.no
Organisasjonsnummer 938 469 148

Design: Lundblad Foto: Lisbeth Drotz

